

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

LUKOV

NÁVRH

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

© október 2016

Obstarávateľ:

Obec Lukov

Okres:

Bardejov

Kraj:

Prešovský

Spracovateľ:

Architektonické štúdio Atrium

Mlynská 27, 040 01 Košice, tel: 055/ 62 315 87

e-mail: architekti@atriumstudio.sk

www.UzemnePlany.sk

Hlavný riešiteľ:

Ing. arch. Dušan Burák, CSc.

Zodpovední riešitelia:

Ing. Marek Dubiel

Ing. Ladislav Pažák

Mgr. Milan Barlog

Ing. Milan Kolesár

Ing. Michal Burák

Odborne spôsobilá osoba na obstaranie ÚPD:

Ing. arch. Anna Soročinová - registračné č.290

Schvaľovacia doložka – územný plán obce Lukov

SCHVAĽOVACÍ ORGÁN: **OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO LUKOV**
ČÍSLO UZNESENIA POTVRDZUJÚCEHO PLATNOSŤ ÚPN-O
ZÁVÄZNÁ ČASŤ VYHLÁSENÁ VZN č.
DÁTUM SCHVÁLENIA:

ING. JOZEFÍNA KRAMÁROVÁ
STAROSTKA OBCE
LUKOV

PEČIATKA

Zoznam príloh

Grafická časť

<i>číslo výkresu</i>	<i>názov výkresu</i>	<i>mierka</i>
1	Výkres širších vzťahov (záujmové územie)	1:25 000
2	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia katastrálneho územia obce	1:10 000
3	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, vrátane dopravného riešenia	1:2 500
4	Výkres verejného technického vybavenia územia (voda, kanál)	1:5 000
5	Výkres verejného technického vybavenia územia (energetika), Výkres verejnoprospešných stavieb	1:5 000
6	Výkres perspektívneho využitia PP na nepoľnohospodárske účely	1:5 000
7	Ochrana prírody a krajiny a prvkov ÚSES	1 : 10 000

Textová časť

a	Sprievodná správa	
b	Záväzná časť - návrh regulatívov územného rozvoja obce (vložené schémy záväznej časti a verejnoprospešných stavieb)	
c	Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na PP a Záber lesných pozemkov	

Obsah

A1. Základné údaje.....	7
1.1 Hlavné ciele a problémy riešené ÚPD	7
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu	7
1.3 Údaje o súlade riešenia so Zadaním a postup spracovania ÚPD.....	7
1.4 Charakteristika riešeného územia.....	8
A2. Riešenie územného plánu	29
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	29
2.2 Vázby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu	29
2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	35
2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie obce do systému osídlenia	38
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	39
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce	39
2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, návrh výroby a rekreácie	42
2.7.1 Bytový fond.....	42
2.7.2 Predpokladaný rozvoj ekonomických aktivít.....	43
A. Poľnohospodárska výroba	43
B. Lesné hospodárstvo	44
C. Ťažba, priemyselná výroba, skládovanie a remeselné živnosti	44
D. Komerčné služby a obchod	44
2.7.3 Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie	45
2.7.4 Turizmus, cestovný ruch a rekreácia.....	46
2.7.5 Ekonomické aktivity	47
2.7.6 Prvé poradie výstavby, prestavby, rekonštrukcie a zmeny funkčného využitia.....	47
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce	47
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	47
2.9.1 Ochranné pásma	47
2.9.2 Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry	48
2.9.3 Chránené územia– funkčné obmedzenie v zmysle prísl. zákonných ustanovení.....	48
2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami	48
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	49
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	50
2.12.1 Dopravný systém obce	50
2.12.2 Vodné hospodárstvo a vodné toky	55
A. Zásobovanie pitnou vodou	55
B. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd	56
C. Vodné toky a odtokové pomery	56
2.12.3 Zásobovanie elektrickou energiou a verejné osvetlenie.....	57
2.12.4 Zásobovanie plynom a teplom	58
A. Zásobovanie plynom	58
B. Zásobovanie teplom.....	59
2.12.5 Telekomunikácie, rozhlas, televízia	59
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	60
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	62
2.15 Vymedzenia plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	62
2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde	61
2.17 Komplexné hodnotenie navrhovaného riešenia, najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	63

Zoznam skratiek:

- PSK – Prešovský samosprávny kraj
- PK - Prešovský kraj
- BD - bytový dom
- CO - civilná ochrana
- CHVÚ – chránené vtáčie územie
- CR - cestovný ruch
- ČOV – čistiareň odpadových vôd
- HD - hospodársky dvor
- HaZZ – hasičský a záchranný zbor
- LHC - lesný hospodársky celok
- LP - lesný pozemok
- KO - komunálny odpad
- k.ú. - katastrálne územie
- MK – miestna komunikácia
- MVE – malá vodná elektrárň
- NKP – národná kultúrna pamiatka
- OcÚ - obecný úrad
- OP - ochranné pásmo
- PaR – prieskumy a rozbory
- PP - poľnohospodárska pôda
- PD - poľnohospodárske družstvo
- POH - program odpadového hospodárstva
- RD - rodinný dom
- SAD – slovenská autobusová doprava
- ŠM - štátny majetok
- TS - trafostanica
- ÚPD – územnoplánovacia dokumentácia
- ÚPN-O - územný plán obce
- ÚZPF SR – ústredný zoznam pamiatkového fondu Slov. republiky
- VÚC - veľký územný celok
- VN – vysoké napätie elektrické
- VPS - verejnoprospešné stavby
- VZN – všeobecne záväzné nariadenie
- ZaD - zmeny a doplnky
- ZUŠ - základná umelecká škola
- ZŠ - základná škola

A1. Základné údaje

Obec Lukov sa nachádza v severovýchodnej časti Slovensku, v Šarišskej oblasti a v najzápadnejšej časti Nízkych Beskýd. Leží v hornej časti údolia Tople, na jeho oboch brehoch v nadmorskej výške 420 m. Obec pozostáva z dvoch k.ú. - Lukov a Venécia.

Dôvodom obstarania ÚPD je absencia ÚPN obce, pričom do väčšej časti k.ú. obce zasahuje chránené územie NATURA 2000 - CHVÚ Čergov a PR Livovská Jelšina. Celé k.ú. je súčasťou OP III° a časť zastavaného územia je súčasťou OP II° povrchového vodárenského zdroja. Okrajom katastrom prechádza plánovaná preložka cesty I/77. Obec je nástupným bodom do okolitej krajiny a plní úlohu chalupárskeho zázemia mesta Bardejov.

Ďalším dôvodom obstarania je potreba komplexného zhodnotenia rozvoja obce, jej k.ú. vo väzbe na ÚPN – VÚC Prešovský kraj a následných ZaD do roku 2030 a neskôr.

Záujem o výstavbu je, chýba však aktuálny nástroj na jej riadenie.

1.1 Hlavné ciele a problémy riešené ÚPD

Hlavným cieľom ÚPN je vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce, ktorá bude komplexne riešiť funkčné využívanie a priestorové usporiadanie územia k.ú. a obce, koncepciu verejnej dopravy, technickej infraštruktúry vrátane problematiky životného prostredia, ochrany prírody a krajiny a ekologickej stability územia. Ďalším zámerom ÚPN-O je získanie koncepčného a rozvojového dokumentu s urbanistickou koncepciou, ktorá zohľadní plánované a určí nové rozvojové zámery obce a vytvorí predpoklady pre ich trvalo udržateľný rozvoj.

Problémy, ktoré sú riešené touto ÚPD možno charakterizovať nasledovne:

- nedostatok pracovných príležitostí v obci,
- nedostatok stavebných pozemkov pre výstavbu RD,
- absencia viacfunkčného športového areálu,
- nefunkčnosť poľnohospod. dvora,
- nevybudovaná splašková kanalizácia.

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Obec nemá vypracovanú ÚPD.

1.3 Údaje o súlade riešenia so Zadaním a postup spracovania ÚPD

1.3.1 Chronológia spracovania a prerokovania jednotl. etáp ÚPD

- prípravné práce (22.4.2015 – 22.5.2015),
- spracovanie Prieskumov a rozborov obce (6-8/2015),
- vypracovanie Zadania (8/2015),
- zisťovacie konanie a vydanie Rozhodnutia OÚ ŽP Bardejov dňa 10.07.2015 (OSŽP č. 2015/005134-019-Cej) - ÚPN-O Lukov sa bude posudzovať podľa zák. č. 24/2006 Z.z.
- prerokovanie a schválenie Zadania (25.9.2015 – 25.10.2015; Uznesenie OZ č.9-A/3 z 11.12.2015).

1.3.2 Zhodnotenie súladu riešenia so Zadaním

Riešenie ÚPD je v súlade so schváleným Zadaním.

1.3.3 Zdôvodnenie prípadného spracovania doplňujúcich prieskumov a rozborov

Spracovanie ÚPD si nevyžadovalo doplnenie prieskumov a rozborov.

1.3.4 Súpis použitých podkladov a materiálov

Mapové podklady

Polohopis v M 1: 5 000 (2 500) bol vektorizovaný z ROEP-u a katastrálnych máp obce, doplnený z obhliadky v teréne a skenovaním ďalších podkladov.

Výškopis bol vektorizovaný zo základných máp ČSSR a SR v M 1:10 000. Mapový podklad v M 1:10 000 bol skenovaný z tých istých máp.

Ostatné materiály

- ÚPN-VÚC Prešovský kraj v znení neskorších ZaD - 1998, 2004 a 2009 (SAŽP CKEP Prešov),
- Prieskumy a rozborov obce Lukov (Atrium Košice, 2015),

- Zadané pre vypracovanie ÚPN-O Lukov (Obec Lukov, 2015),
- Zhodnotenie výsledkov sanačných prác havarijného zosuvu na lok. Lukov (Hageos, Uhorská Ves, 2012),
- Prevádzkový poriadok vodovodu Lukov (Vodax Komárov, 1993),
- vydané ÚR a SP od r. 2010.

1.4 Charakteristika riešeného územia

1.4.1 Prírodné podmienky

1.4.1.1 Krajinnno-ekologická analýza

Riešené územie leží v severnom predhorí Čergova, jeho severná časť leží vo výbežku Ondavskej vrchoviny, južne položené časti katastra sú už priamo súčasťou pohoria Čergov. Stred obce má nadmorskú výšku 420 m.n.m, v extraviláne sa výšky pohybujú v dimenziách 400 – 996 m n.m.

Abiotické zložky

1 - Geomorfológia, reliéf

Z hľadiska geomorfologického členenia riešené územie patrí do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Karpaty. V nižších geomorfologických jednotkách sa územie člení:

Severná úvalinovitá časť katastra Lukova (vrátane Venecie) patrí do provincie Východné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Východné Karpaty, oblasti Nízke Beskydy, celku Ondavská vrchovina.

Južná a východná časť riešeného územia patrí do provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty. Je súčasťou oblasti Východné Beskydy, celku Čergov.

Z hľadiska hodnotenia reliéfu riešené územie patrí do morfoštruktúrnej transverzálnej depresie Nízkych Beskyd, južne pod ňou v Čergove sa uplatňuje pozitívne vysoko zdvihnutá bloková štruktúra Čergova, ich nadriadenou jednotkou je základná morfoštruktúra: zlomovo-vrásová štruktúra flyšových Karpát.

Zo základných typov eróznno-denudačného reliéfu sa v krajinnom segmente Lukova uplatňuje reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín a reliéf vrchovinový.

Z vybraných tvarov reliéfu v krajine Lukova vystupujú riečne terasy nízke, stredné a vysoké a úvalinovitá dolina Tople, t.j. formy reliéfu vytvorené recentnou a subrecentnou fluvialnou modeláciou a formy reliéfu vytvorené reliktnou fluvialnou modeláciou. Pochopiteľne, že tu nachádzame aj formy vytvorené antropickou modeláciou reliéfu (ľudskou činnosťou), napr. zostatky pôvodných komplexov poľnohospodárskych terás.

V území prevládajú severovýchodné až východné a juhovýchodné expozície reliéfu voči svetovým stranám, v malej miere južné a západné.

Sklony reliéfu prevládajú v dimenziách 1,1 – 2,5° a 2,6 – 6,0°, menej v dimenziách 6,1 – 12,0°, veľmi málo pod 1,0°.

V riešenom území sa vyskytujú tieto typy reliéfu: pahorkatiny stredno až silno členité a vrchoviny stredno až silno členité.

2 - Horninové prostredie

Celé katastrálne územie obce Lukov v Čergove (Čergovskom pohorí) až na alúvium Tople je budovaný terciárom – tret'ohornými súvrstviami paleogénneho flyšu stredného a vrchného eocénu až spodného oligocénu. Tento reprezentant paleogénneho flyšu patrí do tzv. magurskej tektonickej jednotky a do dvoch jej podriadených jednotiek – krynickej (čergovskej) litofaciálnej jednotky a bystrickej litofaciálnej jednotky.

Plošne najväčšiu časť územia obce (vrátane katastrálneho územia Venecia) v južnej časti katastra buduje čergovské súvrstvie pieskovcového flyšu, ktoré patrí do krynickej litofaciálnej jednotky. Reprezentujú ho piesčité ílovce a hrubozrnné pieskovce stredného eocénu.

V rámci krynickej litofaciálnej jednotky v JZ cípe katastra obce Lukov bližšie ku kóte Pálenica (996) zasahuje úzky pruh tzv. pestrého súvrstvia, ktorý tvoria červené a zelené ílovce, mangánové konkrécie a tenkolavicovité pieskovce stredného a vrchného eocénu; západne od pruhu územie buduje tzv. spodné maľcovské súvrstvie – strihovské súvrstvie, ktoré buduje hrubopsamitický flyš, pieskovce so závalkami ílovcov a mikrokonglomeráty stredného a vrchného eocénu.

Menšiu severnú časť katastra Lukova (vrátane katastra Venecia) budujú horniny bystrickej litofaciálnej jednotky. Západne (Osičiny) a východne od obce na sever po Maľcov vystupuje maľcovské súvrstvie – sivé vápnité ílovce a pieskovce vrchného eocénu až spodného oligocénu. Do tohto geologického prostredia po oboch stranách Lukova vstupujú úzke pruhy tzv. menilitového súvrstvia s čokoládovohnedými tvrdými ílovcami, rohovcami a pelokarbonátmi vrchného eocénu až spodného

oligocénu.

V severovýchodnej časti katastra obce po alúvium Tople (v priestore Hlboké – Braniská - Brány) vystupuje maľcovské súvrstvie: pieskovce obsahujúce závalky ílovcov a rastlinnú sečku (zuhoľnatené zostatky morských rastlín) vrchného eocénu až spodného oligocénu.

Štvrtohory (kvartér) sú v riešenom území zastúpené fluviálnymi sedimentmi, piesčitými a hlinitými štrkami, hlinami a ílmi pleistocénneho až holocénneho veku v alúviu rieky Tople a prirodzene pôdnym pokryvom.

3 - Povrchové a podzemné vody

Povrchové vody – riečna sieť.

Hydrologickú osu katastrálneho územia obce Lukov tvorí rieka Topľa, prameniaca v Čergove východne od kóty Minčol (1157), v katastrálnom území Livovskej Huty.

V západnej časti riešeného katastra územie odvodňuje v lesnom prostredí Večný potok tečúci na sever so svojimi krátkymi prítokmi, prameniacimi medzi kótami Pálenica (996) a Krivá (885). Večný potok potom tečie katastrami obcí Lenartov a Malcov a vteká do Tople.

Východnú časť katastra odvodňuje Topľa s ľavostranným prítokom Fešárky (pramení SZ od kóty Čekoš 842) a jej prítokmi, a potokom Obšar, z východnej strany dotujú Topľu Ščepanka, prameniaca pod Rusinovom (808), Slatvinec (Chotárny potok) prameniaci pod kótou Chotárna (789) a viacero menších prítokov, stekajúcich do Tople z lesného komplexu Braniská - Brány.

Rieka Topľa je podľa vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z. zaradená medzi vodohospodársky významné vodné toky (príloha č.1, poradové číslo 469, číslo hydrologického poradia 4-30-09-001) a tiež vodárenské vodné toky (príloha č.2, poradové číslo 62, číslo hydrologického poradia 4-30-09-001, v úseku od 62,90 rkm do 131,30 rkm).

Hydrologické pomery:

Kvantitatívna charakteristika prietochnosti je mierna a hydrogeologická produktivita sa pohybuje v hodnotách $T = 1 \cdot 10^{-4} - 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$.

Ročný špecifický odtok činí $10 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$, minimálny špecifický odtok $0,5 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$, maximálny špecifický odtok od 1,8 do $2,3 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$.

V oblasti odtoku vrchovinno-nížinnej, do ktorej patrí riešené územie, je typ odtoku dážd'ovo-snehový v rámci týchto hydrologických charakteristík: Akumulácia v mesiacoch december až február, vysoká vodnosť v marci až apríli, najvyšší priemerný mesačný prietok v marci (v apríli je vyšší, ako vo februári), najnižší priemerný mesačný prietok v septembri. Samozrejme, že tieto konštatovania nie sú absolútne a môžu byť viac alebo menej (niekedy aj extrémne) zmenené.

Podzemné vody.

Riešené územie sa nachádza v prostredí zvodneného kolektora. Najvýznamnejším kolektorom v širšom prostredí a teda aj v katastri Lukova sú pieskovce a ílovce.

Nie sú tu významné zdroje podzemných vôd.

Katastrálne územie Lukova (a Venecie) leží v hydrologickom rajóne P 129 (paleogén Čergova), v subrajóne BG00, s využiteľným množstvom podzemných vôd $0,50 - 0,99 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$.

Minerálne a geotermálne vody nie sú v riešenom území evidované. Obyčajné podzemné vody sa okrem miest, v ktorých pramenia miestne vodné toky dostávajú na povrch plošne roztrúsenými prameňmi, tie sa sporadicky vyskytujú predovšetkým v juhovýchodnej časti katastra v lesných komplexoch Chotárna, Ščepanka, Danilov.

4 - Pôdy

V riešenom území pedologická charakteristika je pomerne jednoduchá; v juhozápadnej, južnej a východnej lesnatej časti katastra sa vyskytujú kambizeme modálne kyslé, zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín (K6), v severnej údolnej časti s prevládajúcim charakterom poľnohospodárskej krajiny prevládajú kambizeme modálne a kultizemné nasýtené so sprievodnými kambizemami pseudoglejovými (K2). Po západnej strane Tople od Maľcova do riešeného územia čiastočne zasahujú aj pseudogleje nasýtené až kyslé, pochádzajúce zo svahovín (G1).

5 - Klíma

Katastrálne územie Lukova (a Venecie) z hľadiska pôsobenia klímy patrí do dvoch klimatických oblastí – chladnej, resp. mierne teplej.

Do chladnej oblasti a okrsku mierne chladného (C1) patrí juhozápadná a južná časť katastra; oblasť je charakterizovaná júlovým priemerom vzduchu menším ako 16°C , okrsk je veľmi vlhký.

Do mierne teplej oblasti a jej okrsku (M6) patrí údolná severná časť katastra a severovýchodná vrchovinová; oblasť je charakterizovaná počtom menej ako 50 letných dní v roku, okrsk je charakterizovaný ako mierne teplý, vlhký, vrchovinový.

Riešené územie patrí do oblasti, kde priemerné ročné hodnoty klimatického ukazovateľa zavlaženia dosahujú hodnoty od 200 do 400 mm zrážok, čo sú stredné hodnoty medzi nadbytkom a nedostatkom zrážok (obdobie pozorovania 1961 – 1990).

Priemerná ročná teplota vzduchu v oblasti dosahuje v juhozápadnej a južnej časti 6°C, v obývanej údolnej časti a v severovýchodnej 9°C.

Priemerná teplota vzduchu v júli dosahuje 16°C. Priemerný ročný počet vykurovacích dní dosahuje hodnoty od 240 do 280 dní, priemerný ročný počet letných dní 36 a mrazových dní 127. Približne 80 dní v roku je so snehovou pokrývkou.

Priemerné ročné úhrny zrážok dosahujú hodnoty 600 – 700 mm, v januári v pásme 30 – 40 mm, v júli v pásme 80 – 100 mm.

Ročne sa hmly vytvárajú v 20 – 50 dňoch v podhorských až horských svahových polohách (oblasť zníženého výskytu hmiel), v údolí Tople v 50 – 60 dňoch.

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002.

V riešenom území nie sú zaznamenávané klimatické merania, preto uvádzame výsledky meraní z najbližšej pozorovacej stanice v Bardejove:

Priemerná teplota vzduchu v °C:

stanica	mesiac												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	priemer
Bardejov	- 4,2	-2,3	1,9	8,0	12,8	16,5	17,9	17,1	13,1	8,0	1,0	-1,7	7,5

Priemerné mesačné úhrny zrážok v mm:

stanica	Mesiac												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	súčet
Bardejov	44	39	37	47	47	99	106	85	61	55	55	55	760

Z hľadiska zaťaženia prízemnými inverziami je hodnotené územie charakterizované ako územie s mierne inverznými polohami. Priemerný počet dní s dusným počasím je v rozmedzí 10 – 20 dní v roku, priemerný počet dní s nízkou relatívnou vlhkosťou vzduchu (menšou ako 40 %) je 29.

Z nižšie uvedenej tabuľky veternej charakteristiky je zrejmé, že počas roka prevládajú severozápadné, resp. juhovýchodné prúdenia vzduchu.

Veterná charakteristika

stanica	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	BEZ
Bardejov	15,5	7,7	9,1	18,9	9,5	5,4	7,1	24,7	2,1

Je zrejmé, že údaje z meracej stanice v Bardejove nemožno stotožniť s klimatickými ukazovateľmi v katastri Lukova (a Venecie) z dôvodu iných podmienok (napr. výškových a reliéfnych, i z hľadiska „otvorenosti“ terénu). Napriek tomu ich treba považovať sa relatívne smerodajné vzhľadom na blízkosť meracej stanice.

Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ)

Súčasnú krajinnú štruktúru v riešenom území tvoria lesná vegetácia, nelesná drevinová vegetácia, trvalé trávne porasty, orná pôda, vodné plochy – toky, plošne malé mozaikové štruktúry, zastavané územie Lukova a Venecie, cestné komunikácie.

1 - Lesná vegetácia

Potenciálna vegetácia.

Súčasná potenciálna prirodzená vegetácia je vegetáciou, ktorá by sa za aktuálnych klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste, keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal. Jedná sa o predstavu vegetácie, konštruovanej do súčasných klimatických a prírodných pomerov.

Dá sa indikovať prostredníctvom geobotanickej mapy. Indikácia sa opiera o rastlinné spoločenstvá a ich zoskupenia, ktoré vznikli ako výsledok pôsobenia istých činiteľov prostredia, ktoré v interakcii pôsobili na vegetačné jednotky počas dlhého geologického obdobia.

Pri charakteristike rastlinného krytu sme vychádzali z podkladov Michalko a kol., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť SSR a z map. podkladu - listu Stará Ľubovňa 1 : 200 000.

Vychádzajúc z uvedených podkladov, v riešenom území sú indikované tieto vegetačné jednotky potenciálnej vegetácie:

- Al - Lužné lesy podhorské a horské.

Spoločenstvá tejto jednotky sú akýmsi pokračovaním vrbovo-topoľových lužných lesov z alúvií úzkych údolných nív na stredných a horných tokoch riek, oproti nim však vznikali v extrémnejších klimatických podmienkach, konkrétne v podmienkach severného Čergova a výbežku Ondavskej vrchoviny. Ekologicky sa viažu na alúviá potokov podmäčianých prúdiacou podzemnou vodou alebo ovplyvňovaných častými povrchovými záplavami. Pôdy v pahorkatinnom stupni sú viac hlinité, stredne ťažké, v horských údoliach piesočnaté, štrkovité až kamenisté. Z drevín sú zastúpené krovité druhy vrb, ale i stromovitá vrba krehká (*Salix fragilis*), ješa sivá (*Alnus incana*) s vtrúsenou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). Veľmi pestré je druhové zloženie bylín, najčastejšie sú to hygrofilné a subhygrofilné rastliny a iné.

- F, A - Bukové a jedľové lesy kvetnaté.

Vegetačná jednotka zahŕňa klimaxové eutrofné bukové a zmiešané jedľovo-bukové lesy na hornej hranici podhorského stupňa a v horskom stupni na všetkých geologických podložiach s bohatým, zvyčajne viacvrstvovým bylinným podrastom. V lesnom poraste zmiešaný opad buka a jedle sa prízvisivo rozkladá, takže sa nehromadí kyslý humus, a teda lepšie klíčia semená drevín a bylín. Na dolnej hranici výskytu je prítomný zriedkavo hrab. Stálou prímiesou je však javor horský, j. mliečny, jaseň štíhly, lipa malolistá. V podraze sú dominantné marinka voňavá (*Galium odoratum*), hluchavka žltá (*Galeobdolon luteum*), kyslička obyčajná (*Oxalis acetosella*), veternica hájna (*Anemone nemorosa*)... Vo vyšších polohách je výrazné poschodie papradí – papraď samičia (*Athyrium filix-femina*), papraď samčia (*A. filix-mas*).

- Fs – Bukové kvetnaté lesy podhorské.

Mapová jednotka kvetnatých bučín podhorských zahŕňa mezotrofné spoločenstvá s výraznou prevahou buka, rozšírené v nižších polohách prevažne na nevápencovom podloží s pôdami vlhkostne kolísavými. Z pôd prevládajú trojfázové kambizeme. Základné floristické zloženie podhorských bučín nie je celkom jednotné vzhľadom na rozdielnosť geologického podložia a rozpad jednotlivých hornín, chemizmus, a tým aj štruktúru pôd. Vo všetkých spoločenstvách je pravidelne prítomná marinka voňavá (*Galium odoratum*), ďalej sa vyskytujú hluchavka žltá (*Lamium galeobdolon*), veronika horská (*Veronica montana*), veternica hájna (*Anemone nemorosa*), vranie oko štvorlísté (*Paris quadrifolia*). Prímiesou buka bývajú javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor mliečny (*A. platanoides*), lipa malolistá (*Tilia cordata*) i smrek obyčajný (*Picea abies*). Krovinné poschodie nebýva nápadne vyvinuté, najčastejšie sa vyskytuje báza čierna (*Sambucus nigra*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*).

Dá sa konštatovať, že súčasná lesná vegetácia oproti potenciálnej je málo až veľmi málo zmenená a že je jej prirodzeným pokračovaním, zároveň to znamená, že v prostredí lesnej vegetácie podmienky podstatne zmenené neboli.

Súčasná (aktuálna) lesná vegetácia.

V katastrálnom území obce Lukov (a Venecie) lesná vegetácia jednoznačne prevažuje nad inými prvkami SKŠ. Z celkovej rozlohy oboch katastrov (Lukov a Venecia) 2856,7 ha lesy zaberajú 1856,9 ha, t.j. 65 %.

V lesoch najväčšiu výmeru zaberajú veľkoplošné bukové a zmiešané bukové lesy, v riešenom území sa vyskytujú takmer v celom katastrálnom území s výnimkou severovýchodnej časti – v mozaikovitom lesnom a lúčnom komplexe Hlboké – Braniská – Brány. V polohe Hlboké v severovýchodnom cípe katastra sa vyskytujú tiež jedľobučiny.

Bukové a zmiešané bukové lesy (jedľobučiny) sa v riešenom území vyskytujú v páse od Krivej (885) na západe k východu cez územie medzi kótami Škopce (803), Pálenica (995), Stašková (Rohaľanka, 974), nad kótami Jasenov (914) a Čekošov (842), po tok Tople. Východne od Tople tieto lesy zaberajú lesné komplexy Ščepanky a Veľkej hory (751) - Šanturky.

Okrajovo južne od pásu bukových a zmiešaných bukových lesov v južnej časti katastra, v úzkom pruhu v oblasti Pálenice (995), Rohaľanky (974), Jaseňova (914) sa vyskytujú na hrebeňových a podhrebeňových svahových stanovištiach javorovo-bukové lesy, ich rozloha pre riešený kataster je nepodstatná.

V údolí Tople v jej nive sa vyskytuje v relatívne úzkom páse horský jelšový lužný les (jeho podstatná časť je prírodnou rezerváciou a zároveň navrhovaným územím európskeho významu).

Okrem hospodárskeho významu majú lesy v riešenom území s flyšovým geologickým podložím náchylným na zosuvy a výmoľovú eróziu pôdoochrannú funkciu a ekostabilizačnú funkciu.

2 - Nelesná drevinová vegetácia (NDV)

V porovnaní s výmerou lesnej vegetácie nelesná drevinová vegetácia je plošne oveľa menšia, ale v členitých podmienkach reliéfu je zastúpená v prijateľnej miere. V podstate ju rozčleňujeme na NDV líniovú, skupinovú a roztrúsenú. Zvláštnu skupinu (v záujme hodnotenia v tomto KEP) tvorí vegetácia sídla (pozri podkapitulu 3.2.8. Sídelné a technické prvky; sídelná vegetácia).

Najrozšírenejšia je líniová NDV. Tvorí ju predovšetkým sprievodná vegetácia vodných tokov (brehové porasty) v otvorenej poľnohospodárskej krajine, stekajúcich z príľahlých lesných komplexov, v ktorých vodné toky pramenia. Sprievodná vegetácia vodných tokov je zostatkom (viacmenej poznačených zmenami) línii tenkých pruhov mäkkých lužných lesov, ohraničujúcich horské a podhorské potoky od obklopujúcich pôvodných lesných porastov. V súčasnosti mierne pozmenené vplyvmi z lesa, lúk a pasienkov vytrvávajú v ich prostredí a plnia o.i. funkciu biokoridorov alebo interakčných prvkov miestneho významu.

Takáto líniová NDV je v súčasnosti vyvinutá na brehoch Tople a pozdĺž jej prítokov stekajúcich z lesných komplexov. Najhodnotnejšia je NDV Tople, Fešárky, bezmenných tokov z lesného komplexu Braniská - Brány a bezmenného potoka vtekajúceho do Tople pri Venecii (v mapovom podklade označený ako Venecký potok).

Skupinové a roztrúsené tvary NDV sú v území málo rozvinuté. Vznikajú obyčajne tam, kde pôdne i iné pomery nedovoľujú obhospodarovať určitú plošne nevelkú enklávu (plytké pôdy s vynárajúcim sa skalným podloží, lokálne mokrade alebo podmáčané svahy). V riešenom území sa vyskytujú veľmi sporadicky, až vzácne, obyčajne v prostredí trvalých trávnych porastov.

Nelesná drevinová vegetácia – líniová i skupinová (prípadne roztrúsená) plní v krajine často nezastupiteľnú úlohu ako refúgium pre živočíchy obývajúce poľnohospodársku krajinu alebo migrujúce za potravou z lesného prostredia, pre viaceré druhy vtákov využívajúce NDV ako hniezdne teritória a zdroje potravy a pre plazy a obojživelníky (všetky druhy voľne žijúcich vtákov, plazov a obojživelníkov sú chránené).

3 - Trvalé trávne porasty (TTP)

Trvalé trávne porasty – lúky a pasienky – tvoria v riešenom území plošne druhú najrozšírenejšiu kategóriu súčasnej krajinnej štruktúry.

Z celkovej rozlohy oboch k.ú. (Lukov a Venecia) 2856,7 ha TTP zaberajú 713,0 ha, t.z. 25 %.

Geografická poloha, reliéf, pôdne pomery a historický vývoj územia podmienili pasienkové hospodárenie v prepojení s kosnými lúkami.

Lúčne a pasienkové spoločenstvá sa vplyvom reliéfu krajiny a socioekonomických aktivít obyvateľstva vyvinuli na území riešených katastrov jednak severovýchodne a východne od obce na západne orientovaných svahoch medzi lesno-lúčnym komplexom Hlboké – Braniská – Brány a riekou Topľou, jednak juhovýchodne od obce medzi lesným komplexom Šanturky - Chotárna a Topľou, južne od obce v mozaike lesných a lúčnych spoločenstiev a brehových porastov tokov v priestore Pastevník – Fešovka – Roveň – Kúty – Frankova a tiež v páse medzi obcou a Veneckým vrchom (663) juhozápadne od obce. Trvalé trávne porasty menšej výmery sa nachádzajú v širšej nive Tople v južnej časti katastra v kontakte s katastrálnym územím obce Livov.

V rámci trvalých trávnych porastov v riešenom území prevládajú nížinné a podhorské kosné lúky, o polovicu menšiu výmeru zaberajú mezofilné pasienky a spásané lúky.

4 - Orná pôda

Z celkovej rozlohy oboch katastrov (Lukov a Venecia) 2856,7 ha orná pôda zaberá len 119,0 ha, t.z. 4,2 %, sústredená je západne od obce v katastri Venecie v páse medzi Lukovom (Topľou) a Veneckým vrchom (663) a severovýchodne a severne od Venecie po hranicu katastra Maľcova.

Z ekologického hľadiska veľkabloková orná pôda všeobecne pôsobí ako bariéra a znižuje výsledné hodnoty ekologickej stability. V riešenom území však má orná pôda oproti stabilizujúcim štruktúram (lesy, TTP) nepodstatné zastúpenie a jej vplyv na výpočet koeficientu ekologickej stability je málo významný.

5 - Mozaikové štruktúry

Typické mozaikové štruktúry – úzke pásy poličok so striedajúcimi sa rôznymi kultúrami a úhormi boli v minulosti (pred rokom 1948, resp. začiatkom 50-tých rokov minulého storočia) pomerne silno rozšírené.

V súčasnosti sa takéto mozaikové štruktúry vyskytujú len v bezprostrednej blízkosti sídla v jeho severnej časti po oboch stranách „dolného konca“ obce a východne od nej. V súčasnosti zanikajúce mozaikové štruktúry z dôvodu zarastania iniciačným štádiom lesa sa vyskytujú na západne orientovanom svahu pod lesným komplexom Šanturky.

Z ekologického hľadiska takéto mozaikové štruktúry majú v krajine oproti blokom ornej pôdy vyšší stupeň ekologickej stability.

K mozaikovým štruktúram môžeme do istej miery priradiť aj mozaikovitú zoskupenie lúk a lesných porastov v severovýchodnej časti katastra Lukov v páse Hlboké – Braniská – Brány. Táto skupina má v krajine vysoký gradient ekologickej stability (umocnený aj prítomnosťou prameňov potokov, stekajúcich výmoľovými brázdami).

6 - Vodné plochy a toky

Vodné plochy z celkovej rozlohy oboch katastrov 2856,7 ha (Lukov a Venecia) zaberajú 68,5 ha, t.j. 2,4 %.

Hydrologickú os katastrálneho územia obce Lukov tvorí rieka Topľa vo svojom hornom úseku, pramení v Čergove východne od kóty Minčol (1157), v katastrálnom území Livovskej Huty.

V západnej časti riešeného katastra územie odvodňuje v lesnom prostredí Večný potok tečúci na sever so svojimi krátkymi prítokmi, prameniacimi medzi kótami Pálenica (996) a Krivá (885). Večný potok potom tečie katastrami obcí Lenartov a Malcov a vteká do Tople.

Východnú časť katastra odvodňuje Topľa s ľavostranným prítokom Fešárky (pramení SZ od kóty Čekoš 842) a jej prítokmi, a potokom Obšar, z východnej strany dotujú Topľu Ščepanka, prameniaca pod Rusinovom (808), Slatvinec (Chotárny potok) prameniáci pod kótou Chotárna (789) a viacero menších prítokov, stekajúcich do Tople z lesného komplexu Braniská - Brány.

Okrem vodných tokov sa iné vodné plochy (prírodné i umelé) v riešenom území nevyskytujú. Nevyskytujú sa tu ani močiare, ani plošne väčšie extrémnejšie svahové podmáčané plochy.

7 - Prvky bez vegetácie

V riešenom území – ak nerátame do tejto kategórie zastavané územie obce a cestné komunikácie – sa prvky bez vegetácie nevyskytujú.

8 - Sídlné a technické (antropogénne) prvky

Priemyselné a dobývacie objekty – nie sú zastúpené.

Energovody a produktovody – sú zastúpené 22kV vzdušným vedením VN.

Dopravné objekty a línie – sú zastúpené cestou III/3183 a sieťou miestnych a účelových ciest.

Polnohospodárske objekty – sú sústredené v areáli HD Javorina – Malcov.

Lesohospodárske a vodohospodárske objekty – v lesnej krajine je niekoľko skládok dreva a nad obcou je hrádza na Topľu na odvedenie vody cez náhon k MVE.

Obytné a administratívne plochy – sú sústredené v zastavanom území obce a 3x vo voľnej krajine.

Sídlna vegetácia (drevinová)

Sídlna zeleň, t.j. zeleň, ktorá odráža urbánne prostredie, jeho funkcie a ktorá v podstate je ohraničená voči ostatnému územiu katastra obce jej zastavaným územím (a čiastočne sa za ňu môže pokladať aj vegetácia v okrajových častiach katastra) možno v obci Lukov zhruba rozdeliť na zeleň verejnú, rastúcu alebo vysádzanú na verejných (obecných) priestranstvách a na zeleň súkromnú, t.j. zeleň vysádzanú v predzáhradkách alebo obklopujúcu domy a zeleň produkčnú v záhradách, ktorá môže byť síce zameraná na produkciu ovocia, ale popritom plní aj funkcie estetické a ekologické a ktorej charakter je doznievaním pôvodného rázu vidieckej zelene.

Sídlna zeleň má v obci Lukov (a v časti Venecia) rôznu kvalitu a v podstate možno konštatovať, že vo veľkej miere má až na niekoľko výnimiek náhodný charakter a vyvíjala sa viacmenej chaoticky, najmä na verejných priestranstvách.

Obec leží v doline Tople a verejná sídlna zeleň sa v podstate sústreďuje o.i. aj do tejto polohy. Pôvodná pobrežná vegetácia vplyvom protipovodňových opatrení bola zredukovaná a v niektorých úsekoch Tople zanikla. Súčasné kvantitatívne zastúpenie drevín pozdĺž potoka nemožno považovať za funkčný úsek biokoridoru Tople.

Za najhodnotnejšiu sídlnú zeleň v obci považujeme skupinovú zeleň vysadenú účelovo v okolí sakrálnych pamiatok v časti Venecia. Drevinová zeleň je hodnotná, bohatá, jednoducho „vidiecky“ komponovaná, využívajúca prírodné danosti terénu a vôbec vegetačného prostredia. Nie je izolovaná, ale prepojená na prírodné prostredie. Aj z týchto dôvodov ju navrhujeme (spolu so sakrálnymi pamiatkami, s ktorými tvorí jednoliaty súbor) na vyhlásenie za obecné chránené územie.

Iným typom sídlny zelene v obci je zastúpenie drevín v predzáhradkách, prípadne v priestoroch „gazdovských dvorov“ alebo v záhradách, neponímaných ako miesto na produkciu ovocia. Pestovanie ovocných drevín nemá v obci intenzívnu tradíciu i z dôvodu menej priaznivých klimatických podmienok pre ovocinárstvo. V posledných desaťročiach sa do predzáhradiek alebo dvorov (najmä novostavieb rodinných domov) uplatňujú cudzie okrasné druhy drevín – stromov i krovín. Stráca sa tým vidiecky charakter zelene, je to však prirodzený jav, závisiaci obyčajne od

predstav vlastníka pozemku.

Z tradičných drevín, ktoré sa uplatňovali v urbanizovanom priestore dediny, sa vytratil pri alebo na gazdovských dvoroch a pred domami staršieho typu jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) – v minulosti sa zvykol vysádzať pri dome pri narodení dieťaťa ako dlhoveká drevina stabilizovaná mohutným a hlboko vedeným koreňovým systémom.

Rekreačno-oddychové, športové a kultúrohistorické objekty - sú sústredené v zastavanom území obce a súkromné chaty v počte 5 vo voľnej krajine severne a južne od obce.

Ostatné objekty – severne od obce je umiestnená kaplnka.

Ochrana krajiny a významné krajinárske a ekologické štruktúry

1 - Chránené územia prírody a lokality

Za osobitne chránené časti prírody a krajiny sa podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“) považujú územia, ktoré sú vyhlásené za chránené územia (územná ochrana) a chránené druhy rastlín, živočíchov a nerastov (druhovú ochranu). Územná ochrana zahŕňa ochranu územia v druhom až piatom stupni ochrany, v ostatnom území platí prvý stupeň ochrany.

Osobitne je chránená zvláštna kategória – chránené stromy. Špecifická ochrana je zo zákona o ochrane prírody poskytovaná aj biotopom európskeho alebo národného významu.

1.1 - Územná ochrana prírody

Prírodná rezervácia Livovská jelšina

V katastrálnom území obce Lukov, v jeho južnej časti na Topli (časť aj v katastrálnom území obce Livov) je zriadená od roku 1986 Prírodná rezervácia Livovská jelšina o výmere 13,1700 ha. Predmetom ochrany je vzácny typ karpatských potočných jelšín.

Chránené územie tvorí sprievodná vegetácia Tople v jej nive v úseku od Livova po most smerom k Lukovu. Pôdy tvoria naplaveniny Tople, počas extrémnych období zaplavované, v letnom období čiastočne vysychavé, ale podmáčané prúdiacou vodou v podzemí štrkovo-pieskových naplavenín.

Obojstranne v nive Tople, predovšetkým po jej ľavej strane, sú vyvinuté zachovalé, miestami výmladkové porasty jelše sivej (*Alnus incana*) v asociách *Alnetum incanae carpaticum* a *Alnetum incanae struthiopteridetosum*.

Charakteristickou zložkou bylinnej etáže je chránená papraď perovník pštrosí (*Matteuccia struthiopteris*). Od platnosti vyhlášky MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „vyhláška“) v jej prílohe č.4 je perovník pštrosí zaradený medzi druhy, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, zároveň je druh uvedený v prílohe č. 5 vyhlášky – zoznam chránených rastlín, prioritných druhov rastlín a ich spoločenská hodnota.

1.2 - Obecné chránené územie

Areál gréckokatolíckeho chrámu sv. Kozmu a Damiána v Lukove – návrh:

Podľa § 25a zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov navrhujeme obci Lukov zriadiť Obecné chránené územie Areál gréckokatolíckeho chrámu sv. Kozmu a Damiána v Lukove (pracovný názov).

Predmetom ochrany obecného chráneného územia by mali byť okrem sakrálnych pamiatok aj dreviny v areáli – obidva druhy prvkov ako krajinárska dominanta s kultúrnymi, historickými i krajinársko-ekologickými hodnotami.

Podľa § 25a ods.1 môže obec všeobecne záväzným nariadením vyhlásiť lokalitu (spravidla s výmerou do 100 ha) s kultúrnym, vedeckým, ekologickým, estetickým alebo krajinotvorným významom za obecné chránené územie.

Podľa ods.2 môže ho vyhlásiť vo svojom katastrálnom území na pozemku vo vlastníctve obce alebo na inom pozemku po dohode s jeho vlastníkom alebo správcom.

Podľa ods.3 vymedzenie hraníc obecného chráneného územia a podmienky jeho ochrany, najmä určenie opatrení na zabezpečenie starostlivosti o predmet ochrany územia a určenie zásad a regulatív využívania územia, vrátane určenia zákazov činností alebo obmedzenia činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany územia ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením, ktorým sa obecné chránené územie vyhlasuje.

1.3 - Chránené druhy

Fytogeografické zatriedenie

Podľa Futáka a jeho fytogeografického členenia (Atlas SSR, 1980) riešené územie je súčasťou oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu východobeskydskej flóry (*Beschidicum orientale*), okresu Východné Beskydy a podokresu Nízke Beskydy.

Podľa novšieho fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník, Atlas krajiny SR, 2002) sa riešené územie nachádza v bukovej zóne flyšovej oblasti, v okrese 14 Ľubovnianska vrchovina – Čergov - Busov.

Chránené druhy rastlín

Chránené druhy rastlín sa roztrúsene vyskytujú v poloprirodných až prírodných stanovištiach, predovšetkým v prostredí lúk, v alúviách potokov, prípadne v ekotónových pásmach (prechodová zóna medzi lesom a TTP, zarastená kríkmi a pionierskymi drevinami) i vo vekovo starších lesných porastoch.

V území najznámejším chráneným druhom flóry je perovník pštrosí (*Matteuccia struthiopteris*)-pozri vyššie podkapitolu prírodná rezervácia Livovská jelšina. Perovník pštrosí je chránený druh národného významu, spoločenská hodnota jedinca vo vyhláske je stanovená na 37,00 eur.

Vo vzťahu k ďalším chráneným druhom chýbajú výsledky systematickejšieho prieskumu.

Na svahových lúkach a kyslých bučinách rastie plavúň obyčajný (*Lycopodium clavatum*), v doline Chotárneho potoka plavúň pučivý (*Lycopodium annotinum*), v dolinách, v podvrcholových a vrcholových partiách Čergova – rozchodník obyčajný (*Sedum farbaria*) – považovaný za subkarpatský endemit (nie je v zozname chránených rastlín, vyžaduje si však pozornosť - endemit).

Zoogeografické zatriedenie

Podľa Čepeláka a jeho živočíšnej regionalizácie Slovenska (Atlas SSR, 1980) sa riešené územie nachádza v oblasti Východné Karpaty, prechodnom obvode a nízkobeskydskom okrsku.

Podľa Jedličku a Kalivodovej (Atlas krajiny SR, 2002) – zoogeografické členenie v terestrickom biocykle, riešené územie patrí do provincie listnatých lesov podkarpatského úseku.

Podľa Hensela a Krnu (Atlas krajiny SR, 2002) – zoogeografické členenie v limnickom biocykle, patrí do Pontokaspickej provincie, potiského okresu, latorickej časti.

Chránené druhy živočíchov

Územie je bohaté na chránené druhy živočíchov. Vyskytujú sa tu druhy bezstavovcov i stavovcov európskeho i národného významu. V širšom území sa realizovali systematickejšie prieskumy bezstavovcov, predovšetkým hmyzu, konštatovali sa i vzácne druhy, obývajúce najmä trvalé trávne porasty poloprirodné až prírodného charakteru.

Bezstavovce: roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), jasoň chochlačkový (*Parnassius mnemosyne*),

Územie je tiež bohaté na stavovce; je potrebné poznamenať, že všetky druhy obojživelníkov, plazov a voľne žijúcich vtákov sú chránené. K významným druhom tu žijúcim (i vizuálne jednoducho zistiteľným) z obojživelníkov patria druhy európskeho významu: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), rosnička zelená (*Hyla arborea*) a druhy národného významu salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), skokan rapotavý (*Rana ridibunda*).

Z plazov sa tu vyskytujú druhy európskeho významu: užovka hladká (*Coronella austriaca*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), vo vyšších polohách jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*) a druhy národného významu: slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*) a vretenica severná (*Vipera berus*).

Najpočetnejšou skupinou v druhovom zložení sú vtáky, z riešeného územia uvádzame len najcharakteristickejšie a významné druhy:

Druhy európskeho významu: bocian čierny (*Ciconia nigra*), bocian biely (*Ciconia ciconia*) – hniezdi v obci, včelár lesný (*Pernis apivorus*), orol kriľavý (*Aquila pomarina*) – zalietava za potravou, jariabok hôny (*Bonasia bonasia*), tetrov hoľniak (*Tetrao tetrix*), chriaštel' poľný (*Crex crex*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), žlna sivá (*Picus canus*), d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*), d'ateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*) a iné d'ateľovce, strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*) a i.

Druhy národného významu: volavka popolavá (*Ardea cinerea*) – vzácne, kačica divá (*Anas platyrhynchos*), jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), myšiak lesný (*Buteo buteo*), myšiak severský (*Buteo lagopus*) – migruje zo severu, sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*), jarabica poľná (*Perdix perdix*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), kulík riečny (*Charadrius dubius*), sluka lesná (*Scolopax rusticola*), kalužiak riečny (*Actitis hypoleucos*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), krutihlav hnedý (*Jynx torquilla*), žlna zelená (*Picus viridis*), beloritka domová (*Delichon urbica*), ľabtuška lesná (*Anthus trivialis*), trasochvost horský (*Motacilla cinerea*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), vodnár potočný (*Cinclus cinclus*), pŕhľaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*), drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*), orešnica perlovaná (*Nucifraga caryocatactes*) a mnohé iné.

Z cicavcov neuvádzame bežné druhy, predovšetkým lovné - jeleniu, srnčiu a diviačiu zver, lišku, jazveca a i., uvádzame len chránené druhy:

Druhy európskeho významu: podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier Brandtov (*Myotis brandti*), netopier vodný (*Myotis daubentonii*), netopier veľký (*Myotis myotis*), netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*), raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), ucháč svetlý (*Plecotus auritus*), mačka divá (*Felis silvestris*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk dravý (*Canis lupus*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*).

Druhy národného významu: veverica obyčajná (*Sciurus vulgaris*), plch sivý (*Glis glis*), duloznica menšia (*Neomys anomalus*), duloznica väčšia (*Neomys fodiens*), piskor horský (*Sorex alpinus*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*), piskor malý (*Sorex minutus*), hranostaj čiernochvostý (*Mustela erminea*), lasica myšožravá (*Mustela nivalis*).

Ochrana drevín

Všeobecne právne aspekty ochrany drevín sú uvedené v tretej hlave v §§ 46 – 48 aktuálnej verzie zákona o ochrane prírody.

Špecificky kategóriu „chránené stromy“ rieši § 49 zákona o ochrane prírody.

V katastrálnych územiach Lukova a Venecie nie je vyhlásený chránený strom.

Chránené územia NATURA 2000

Chránené vtáčie územie (CHVÚ) Čergov

Do katastrálnych území Lukov a Venecia zasahuje južne zhruba od zastavaného územia, na severe a východe od alúvia Tople Chránené vtáčie územie Čergov. V riešenom území nezahŕňa zastavané územie, bloky ornej pôdy; zahŕňa predovšetkým lesy, trvalé trávne porasty a všetky vodné toky s pobrežnou vegetáciou (mimo krátkych potokov severne od Venecie).

Chránené vtáčie územie Čergov bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 28/2011 z 1.februára 2011 pod poradovým číslom 052. Jeho celková výmera dosahuje 35 849, 71 ha.

Bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sovy dlhochvostej, muchárika bieločrptého, muchárika červenohrdlého, jariabka hôrneho, penice jarabej, d'atľa bieločrptého, d'atľa čierneho, chriašťaťa poľného, žlny sivej, kuvika vrabčieho, d'atľa trojprstého, kuvika kapcavého, lelka lesného, orla kriľavého, rybárika riečného, včelára lesného, bociana čierneho, tetra hľaniaka, orla skalného, muchára sivého, prhl'aviara čiernohlavého, krutihlava hnedého, žltouchvosta lesného a prepelice poľnej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Z hľadiska územného plánovania a aktivít v území je dôležité poznať usmerňujúce záväzné informácie, ktoré vyhláška o vyhlásení CHVÚ Čergov uvádza:

Podľa § 2 ods.1 za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa považuje:

- a) vykonávanie mechanizovaných prác pri hospodárení v lese okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností pri ochrane lesa alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda bociana čierneho a orla kriľavého od 1. apríla do 31. júla, orla skalného od 15. marca do 31. júla a včelára lesného od 1. mája do 31. júla, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- b) odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdných alebo dutinových stromov d'atľa bieločrptého, d'atľa čierneho, d'atľa trojprstého, žlny sivej, krutihlava hnedého, kuvika vrabčieho, kuvika kapcavého alebo sovy dlhochvostej okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností podľa osobitného predpisu, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- c) mechanizované kosenie alebo mulčovanie trvalých trávnych porastov od 1. apríla do 30. júna na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára spôsobom od okraja do stredu.

Podľa ods.2 obmedzenie výkonu činností podľa odseku 1 písm. a) a b) sa určí každoročne do 31. októbra podľa stavu obsadenosti známych hniezd a hniezdisk v roku, ktorý predchádza roku, v ktorom sa obmedzenie uplatňuje, alebo ak sa po určení takého obmedzenia preukáže nové skutočnosti odôvodňujúce potrebu jeho uplatnenia.

Navrhované Územie európskeho významu Livovská jelšina

Do katastrálneho územia Lukov a Venecia zasahuje severnou časťou navrhované Územie európskeho významu (SKUEV 0753) Livovská jelšina. Zahŕňa tok Tople a jej nivu s porastmi horského jelšového lužného lesa. Jej súčasťou je územie doteraz zriadenej Prírodnej rezervácie Livovská jelšina (od roku 1986), návrh územia európskeho významu ráta s rozšírením územia alúvia Tople prakticky od zastavaného územia obce Livov na juhu po zastavané územie Lukova a Venecie na severe.

Rozšírené územie vrátane PR Livovská jelšina vo výmere 84,8811 ha je pripravované na zaradenie do Národného zoznamu území európskeho významu v tzv. etape C (charakteristiku územia

pozri vyššie v podkapitole Územná ochrana prírody).

Ochrana prírodných biotopov

V rámci plôch, ktoré plnia v krajine ekostabilizačnú funkciu sa z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny venuje špecifická ochrana i biotopom európskeho významu a národného významu, ktorých zoznam uvádza vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, aktuálne napr. vyhl. MŽP SR č. 158/2014, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Z hľadiska územného plánovania je potrebné poznať dislokáciu evidovaných biotopov európskeho i národného významu, a by nedochádzalo k ich poškodeniu alebo zničeniu.

Podľa § 6 ods.2 aktuálneho znenia zákona o ochrane prírody „ak orgán ochrany prírody a krajiny upozorní, že činnosťou, ku ktorej sa dáva vyjadrenie, môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho alebo národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody.

Biotopy sú identifikované na základe charakteristík, s podrobnosťami sú uvedené v Katalógu biotopov Slovenska (Stanová – Valachovič, 2002).

V katastrálnych územiach Lukov a Venecia je zatiaľ zistený jeden biotop národného významu a zistené štyri biotopy európskeho významu, vrátane jedného biotopu prioritného významu:

Biotopy národného významu.

Mezofilné pasienky a spásané lúky Lk3a – sú to svieže krátkosteblové, intenzívne spásané pasienky na hlbších, vodou a živinami dobre zásobených pôdach (tzv. mätonohové pasienky).

V riešenom území sa vyskytujú východne od obce na svahoch západne orientovaných v lokalitách Poddmok a Medzi potokmi (pod lesným komplexom Braniská – Brány).

Biotopy európskeho významu

(Nížinné a) podhorské kosné lúky Lk1, 6510 – obyčajne sú to hnojené, jednokosné až dvojkosné lúky s prevahou vysokosteblových, krmovinársky hodnotných tráv a bylín. Zloženie lúk sa mení podľa eko. charakteristiky stanovišťa a spôsobu obhospodarovania. Sú obyčajne bohaté na druhy.

V riešenom území sa vyskytujú jednak v severnej časti katastra Lukova (východne od Maľcova) na západne orientovaných svahoch Hlbokej, zarezávajú sa hlboko aj do mozaiky lesných porastov a jednak juhozápadne a juhovýchodne pod obcou v polohách Fešovka, Roveň, resp. nad pravým brehom Tople na lúčnych svahoch pod Šanturkami a Chotárnou. Okrem týchto polôh sa biotop vyskytuje v malom plošnom vymedzení po ľavej strane Tople na pomädzí Lukova a Livova.

Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy Ls5.1, 9130 – porasty nezmiešaných ale i zmiešaných jedľovo-bukových lesov s bohatým bylinným podrastom. V riešenom území sa vyskytujú na flyšovom geologickom podloží, sú charakteristické vysokým zápojom drevín. Okrem buka sa v lesných porastoch bohato vyskytuje aj jedľa biela, často aj javor horský, menej často smrek a iné stromy a krovin.

V riešenom území v lesných porastoch tento biotop jednoznačne dominuje a plošne je najviac zastúpený. Vyskytuje sa takmer nepretržite v celom južnom výbežku katastra Lukova v páse (od západu na východ) od Krivej (885) severne od Pálenice (996), Rohaľanky (974), Jaseňova (914), Čekosova (842), Semaničinho vrchu (775) po údolie Tople, pokračuje vpravo od Tople masívom Ščepanky a na sever masívom Veľkej hory (751). Izolovane (v riešenom katastri!) sa tento biotop vyskytuje zhruba od Krivej (686) po údolie Tople na severe (Roveň – Mlyniská).

Javorovo-bukové horské lesy Ls5.3, 9140 – tento lesný biotop do katastra Lukova zasahuje len veľmi okrajovo na južnej hranici katastra s Livovom a Livovskou Hutou, južne od biotopu bukových a jedľovo-bukových kvetnatých lesov (pozri vyššie). Biotop javorovo-bukových horských lesov kopíruje v smere západ-východ hrebeň a podhrebeňové svahy s plytkými pôdami s vyšším obsahom skeletu. Okrem buka tu dominuje aj javor horský.

Horské jelšové lužné lesy Ls1.4, 91E0* - prioritný biotop! Biotop tvoria predovšetkým porasty jelše sivej (*Alnus incana*), roztrúsene tu rastie vŕba krehká (*Salix fragilis*). Z floristického hľadiska biotopu dominuje chránená papraď perovník pštrosí (*Mateuccia struthiopteris*), ktorý bol v roku 1986 dôvodom na vyhlásenie územnej ochrany najhodnotnejšej časti biotopu v kategórii prírodná rezervácia.

V riešenom území tento prioritný biotop začína tesne nad obcou Livov, pokračuje po toku Tople na sever až po zastavané územie Lukova. Šírkovo je vymedzený relatívne úzkym koridorom nivy Tople, porastenej lužným lesom.

Chránené územia podľa medzinárodných dohovorov

V katastrálnych územiach Lukov a Venecia sa nenachádzajú lokality podľa Dohovoru o mokradiach, ani lokality podľa Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva, územie nie je súčasťou biosférickej rezervácie.

Územné systémy ekologickej stability (ÚSES)

Časti prírody a krajiny, ktorých zachovanie v ich prírodnom stave je dôležité pre zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života, sa vyčleňujú ako prvky územného systému ekologickej stability. Prvky tohto systému sú biocentrá, biokoridory na provinciálnej úrovni, nadregionálnej úrovni (nadregionálny ÚSES), regionálnej úrovni (regionálny ÚSES) a miestnej úrovni (miestny ÚSES). Od regionálnej úrovne sa v krajine vyčleňujú aj interakčné prvky regionálnej a miestnej úrovne.

Nadregionálny územný systém ekologickej stability (NÚSES)

Generel nadregionálneho ÚSES bol schválený uznesením vlády SR č. 312/1992 (s vymedzením prvkov NÚSES v mierke 1 : 200 000). Následne bol transformovaný do ÚPN VÚC Prešovského kraja (zmeny a doplnky ÚPN VÚC Prešovského kraja boli schválené všeobecne záväzným nariadením zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja uznesením v rokoch 2004, resp. 2009).

Do katastrálnych území Lukov a Venecia zasahuje z nadregionálnych prvkov nadregionálne biocentrum (NRBc) Čergov, ktoré je zároveň súčasťou NRBk Čergov a nadregionálny biokoridor (NRBk) Topľa.

Nadregionálne biocentrum Čergov

Biocentrum reprezentujú viaceré spoločenstvá lesné, lúčne a prechodné medzi lesom a otvorenou krajinou, čo podmieňuje pomerne veľkú biodiverzitu. Floristicky, ale aj faunisticky sú cenné predovšetkým horské lúky.

Hodnotné sú tiež lesné spoločenstvá, v riešenom území zastúpené predovšetkým bučinami a jedľobučinami, čiastočne javorovými bučinami.

NRBc Čergov zahŕňa v riešenom území prakticky všetky lesné porasty, doplnené v ich úrovni horskými vrcholovými, hrebeňovými a svahovými lúkami.

Nadregionálny biokoridor Čergov

Biokoridor sa v riešenom území kryje s biocentrom, vlastnosti biocentra dovoľujú migrácie bezstavovcov, drobných cicavcov i makrostavovcov.

Nadregionálny biokoridor Topľa

Rieka Topľa po opustení Čergova v prostredí Ondavskej vrchoviny je už nadregionálny biokoridor (Zdroj: KEP k ÚPN Prešovského samosprávneho kraja, 2014 – RÚSES Prešovského kraja, vyjadrený v ÚPN VÚC PSK 2004 v znení zmien a doplnkov 2009). Z praktického hľadiska nadregionálny biokoridor Topľa začína od severného konca obce Lukov v smere toku, väčšinou je na okraji riešeného územia súčasťou spoločnej katastrálnej hranice obcí Lukov a Maľčov (od severného konca obce Lukov po prameň je biokoridor Tople vedený ako regionálny). Tento nadregionálny biokoridor (totožne s jeho regionálnou časťou Tople) je hydricko-terestrického charakteru; jeho súčasťou je aj sprievodná vegetácia toku (brehové porasty, pobrežná vegetácia) a ekologicky hodnotné časti nivy, ktoré znásobujú úlohu biokoridoru a robia ho prítiažlivým nielen pre vyslovene hydrické živočíchy, ale aj pre živočíchy pri vode žijúce a terestrické.

Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES)

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Bardejov bol spracovaný Slovenskou agentúrou životného prostredia, pobočkou v Prešove roku 1995. V súčasnej dobe je potrebné tento dokument aktualizovať, prípadne vypracovať nový na základe nových poznatkov a prípadne aj odporozorovaných zmien v prírodnom prostredí.

Územie katastrov Lukova a Venecie v priebehu 20 rokov od vypracovania pôvodného RÚSES nezaznamenalo zásadné zmeny v prírodnom prostredí, ani v štruktúre krajiny. Z toho dôvodu pri prezentácii prvkov ÚSES vychádzame z doteraz platného dokumentu z roku 1995.

Regionálny biokoridor Topľa

V hornej časti od prameňa (pramení východne od Minčola) po Lukov má rieka charakter horského potoka až horskej riečky. Prakticky tento regionálny biokoridor je hydricko-terestrického charakteru, pretože jeho súčasťou je aj sprievodná vegetácia toku (brehové porasty, pobrežná vegetácia), ktorá znásobuje úlohu biokoridoru a robí ho prítiažlivým nielen pre vyslovene hydrické živočíchy, ale aj pre terestrické.

Rieka Topľa po opustení Čergova v prostredí Ondavskej vrchoviny (prakticky od severného konca obce Lukov) sa považuje už za nadregionálny biokoridor.

Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES)

Na základe reálnej existencie nadradeného systému prvkov ekologickej stability v riešenom území a v jeho okolí (NÚSES, RÚSES) sú prvky ÚSES vyššej hierarchickej úrovne doplnené o ďalšie prvky ÚSES, ktoré detailizujú kosť ekologickej stability do miestnej úrovne.

V katastrálnych územiach Lukov a Venecia sme identifikovali a navrhujeme vyčleniť 2

miestne biocentrá, 1 miestny biokoridor a 2 miestne interakčné prvky:

Miestne biocentrum (MBc) Poddomok – Medzi potokmi (v mapovom podklade označené symbolom MBc 1). MBc Poddomok – Medzi potokmi tvorí nepravidelná mozaika trvalých trávnych porastov a nelesnej drevinovej vegetácie na západne orientovaných svahoch, rozprestierajúcich sa medzi lesnolúčnym komplexom Hlboké – Braniská – Brány a nivou Tople, resp. zastavaným územím obce Lukov. Svahy o.i. nesú miestne pomenovania Poddomok a Medzi potokmi (napr. na základnej mape 1 : 10 000, liste 27-42-07, 1986).

Plochu navrhovaného miestneho biocentra zaplňajú spoločenstvá lúk; na severe pod lokalitou Hlboké biotop európskeho významu – podhorské kosné lúky Lk1, 6510, južnejšie pod lokalitami Braniská a Brány biotop národného významu – mezofilné pasienky a spásané lúky Lk3a (tzv. mätonohové pasienky).

Spoločenstvá lúk a pasienkov dopĺňajú štyri typy nelesnej drevinovej vegetácie; sprievodná vegetácia horských vodných tokov stekajúcich z vyššie položených lesných komplexov, vegetácia stabilizujúca erózne rýhy (stfže a výmole), krovitá vegetácia rastúca na zostatkoch poľnohospodárskych terás (medzí) a nevelké zhľuky drevín rastúcich na enklávach plytkých, kamenitých a neobrábateľných pôd.

Význam miestneho biocentra spočíva v plnení viacerých ekologických funkcií;

- prispieva k biodiverzite predovšetkým aj chránených druhov bezstavovcov a drobných stavovcov viazaných spôsobom života na lúčne a pasienkové spoločenstvá (obojživelníky, plazy, vtáky, malé zemné cicavce),
- vytvára refúgium a trofickú bázu pre viaceré, aj chránené druhy živočíchov, žijúcich v podmienkach trvalých trávnych porastov,
- vytvára trofickú bázu pre viaceré druhy lesnej zvere a dravce, žijúce, resp. hniezdiace v príľahlých lesných ekosystémoch,
- vytvára hniezdne podmienky pre chránené druhy vtákov hniezdiace na zemi (napr. pre európsky významné druhy chriašteľa poľného a prepelicu poľnú a národne významné druhy, napr. jarabicu poľnú),
- prítomnosťou nelesnej drevinovej vegetácie vytvára podmienky pre chránené druhy vtákov hniezdiace v krovinách a na stromoch,
- nelesnou drevinovou vegetáciou, rastúcou na korune a svahoch erózných rýh sa podieľa na ochrane pôdneho krytu,
- súvislým trávny porastom a porastom ostatných bylín plní biocentrum funkciu protieróznej ochrany pôdy,
- malé vodné toky stekajúce zo svahov biocentra dotujú vody regionálneho biokoridoru Tople,
- optimálnym obhospodarovaním podľa ekologických zásad zachováva kvalitu významných biotopov (európskeho, resp. národného významu).

Miestne biocentrum (MBc) Lúky pod Chotárnym lesom (v mapovom podklade označené symbolom MBc 2). MBc Lúky pod Chotárnym lesom tvoria trvalé trávne porasty, nelesná drevinová vegetácia a výbežky lesných porastov do prostredia lúk na západne orientovaných svahoch, rozprestierajúcich sa medzi lesným komplexom Chotárny a nivou Tople.

Plochu navrhovaného miestneho biocentra zaplňajú spoločenstvá lúk; biotop európskeho významu – podhorské kosné lúky Lk1, 6510.

Spoločenstvo lúk dopĺňajú výbežky lesných porastov; sprievodná vegetácia horských vodných tokov Ščepanky na juhu a Slatvinca na severe a nevelké izolované zhľuky krovín.

Význam miestneho biocentra pri plnení funkcií ekologickej povahy je s výnimkou ochrany pred výmoľovou eróziou (erózne ryhy tu nie sú) totožný s funkciami MBc Poddomok – Medzi potokmi.

Miestny biokoridor (MBk) Venecký potok (vo výkrese označený symbolom MBk).

Tento miestny prvok ÚSES je hydricko-terestrickej povahy, tvorí ho vodný tok Veneckého potoka, prameniaceho vidlicovite s dvomi ramenami severne od kóty Venecký vrch (663). Venecký potok pod Stredným vrchom priberá ešte krátky ľavostranný bezmenný prítok a vteká do Tople pod časťou obce Lukov – Venecia.

Obojstranne sú brehy koryta Veneckého potoka a jeho prítoku porastené kvalitnou pobrežnou drevinovou a bylinnou vegetáciou. V sídelnej zóne je terestrický pás pobrežnej vegetácie prerušený.

MBk Venecký potok spája lesné porasty v okolí Veneckého vrchu s regionálnym biokoridorom Topľa a zaisťuje tak genetickú výmenu a migráciu niektorých druhov rastlín a živočíchov.

Miestny interakčný prvok (Mip) Fešovka – Roveň – Kúty (v mapovom podklade označený symbolom Mip 1).

Priestory, ktoré nevykazujú jednoznačne funkcie biocentier alebo biokoridorov, ale ktoré plnia podobné funkcie, sa v územnom systéme ekologickej stability prezentujú ako interakčné prvky, ktoré sprostredkujú ekologicke väzby na iné prvky USES.

V riešenom území takúto funkciu plní segment krajiny južne pod Lukovom v priestore (s miestnymi názvami) Fešovka – Roveň – Kúty. S výnimkou západnej hranice, ktorú tvoria súvislejšie lesné porasty, severnú, východnú a južnú hranicu Mip vytvárajú vodné toky. Na severe Mip ohraničuje potok Fešarka, na východe Topľa a na juhu bezmenný potok tečúci do údolia Tople z Uhlísk.

Lesné porasty Semaničinho vrchu sa nepripájajú k nive Tople priamo, ale mozaikou výbežkov lesa a otvorených lúčnych spoločenstiev. Lúky tvorí biotop európskeho významu – podhorské kosné lúky Lk1, 6510. Vzhľadom ku skutočnosti, že vymedzený priestor je relatívne bohatý na rôzne ekosystémy, oplýva pomerne kvalitnou biodiverzitou a prepája súvislé lesné ekosystémy jedľovobukových lesov s ekosystémom lužného lesa Tople.

Miestny interakčný prvok (Mip) Pod Šanturkami (v mapovej prílohe je označený symbolom Mip 2). Mip Pod Šanturkami tvoria zostatky lúčnych spoločenstiev na miestach, ktoré boli v minulosti veľmi pravdepodobne doménou rolí, oddelených poľnohospodárskymi terasami (medzami). Medze a políčka medzi nimi tvorili typickú vidiecku mozaiku.

V súčasnosti absenciou pôvodného typu obhospodarovania veľké časti terasovitých lúk zarastajú hustou krovitou i stromovitou vegetáciou. Pôvodné hospodárske funkcie priestoru vymedzeného lesnými porastmi Šanturky sú anulované, náhradný ekosystém je doménou viacerých skupín a druhov chránených živočíchov, predovšetkým hniezdiaceho vtáctva, ale i plazov a obojživelníkov.

Vymedzený priestor sa nachádza v iniciačnom štádiu lesa, prudko sa mení, takže jeho kvality (čo sa týka biodiverzity) budú v priebehu viacerých rokov prirodzene menené a zmenené.

1.3 - Prírodné zdroje

Ochrana lesných zdrojov – je vypracovaný LHP.

1.4 - Pamiatkový fond a významné krajinné štruktúry

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, register nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok sú evidované tieto NKP:

- **kostol drevený** - evid. č.217/1 – g.k. chrám sv. Kozmu a Damiána postavený v roku 1708. Je východokarpatského typu viackrát obnovovaný - zrubová budova na kamennej podmúrovke reprezentujúca prechod od centrálnych k pozdĺžnym typom chrámov. Pozostáva z troch priestorov – svätyne, pozdĺžnej lode a otvorenej predsieni, nad ktorou pozostáva samonosná veža trámovej konštrukcie s izbicou pre zvony. Rozhodnutím ONV v Bardejove č.U 1124/1989 má vymedzené OP.
- **kostol** - evid. č.218/1 – g.k. kostol Panny Márie Ochrankyne, postavený v r. 1800. Je klasicistický a obnovený po požiari v r.1873. Jedná sa o jednoduchú stavbu pozdĺžneho typu.

KPU v Prešove určil na základe evidovaných archeologických lokalít územia s predpokladanými archeolog. nálezmi:

- Lukov a m.č. Venécia – historické jadro obce – stredovek až novovek.

1.5 - Ekologicky významné segmenty

K ekologicky významným segmentom v riešenom území patria všetky chránené i navrhované územia národnej a európskej siete chránených území, biotopy národného i európskeho významu identifikované v území, biotopy vybraných chránených druhov európskeho i národného významu (najmä vybraných kurovitých druhov žijúcich v prostredí TTP a dravcov a bociana čierneho hniezdiacich v lesnom prostredí), prvky územného systému ekologickej stability a historické štruktúry (areál dreveného kostolíka so skupinou drev. vegetácie; mozaikové štruktúry úzkych políčk pri obci).

Stresové javy a zdroje

1 - Prírodné stresové javy (geodynamické javy)

Zemetrasenia

Seizmické ohrozenie v hodnotách makroseizmickej intenzity pre 90 %-nú pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov (t.z. periódu návratnosti 475 rokov): Severná časť riešeného územia sa nachádza v makroseizmickej intenzite ($^{\circ}$ MSK 64) 6, južnejšie položená časť katastra v intenzite 5 – 6.

Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží pre 90 %-nú pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov (t.z. pre periódu návratnosti 475 rokov): Celé územie sa nachádza v pásme špičkového zrýchlenia 0,80 – 0,99 m.s⁻².

Najbližšie epicentrá makroseizmicky pozorovaných zemetrasení (v rozmedzí rokov 1034 – 1999) boli zaznamenané v Starej Ľubovni o epicentrálnej intenzite 3 a 4, a tri v okolí Novego Saczu o intenzite 5–7.

Eróznno-akumulačné javy

Erózne javy sprevádzané bočnou, ale najmä hĺbkovou eróziou sa objavujú v prostredí zarezávajúcich sa lesných vodných tokov v prostredí lesa i v prostredí trvalých trávnych porastov prakticky v celom riešenom území. Navyše bočná erózia sa objavuje na svahoch erózných strží v prípade, ak svahy nie sú dostatočne stabilizované drevitou vegetáciou.

V extrémnych prípadoch (náhle zvýšenie množstva vôd vplyvom náhlych a nadmerných dažďových zrážok) bočná erózia môže dosiahnuť extrémne hodnoty pri súčasnom zničení svahovej stabilizujúcej vegetácie.

Vzhľadom k svahovitosti prostredia (s výnimkou úvalinovej doliny Tople v mieste sídla a ďalej po toku) sa akumulačné javy odnášaného materiálu objavujú jedine v nive Tople prakticky po celej dĺžke riečky, pretekajúcej katastrami Lukova a Venecie a pozdĺž spoločnej katastrálnej hranice Lukova s Maľcovom. Dočasne ukladané i odnášané sú predovšetkým sedimentačné štrkové lavice v širších hraniciach koryta Tople.

Pri náhlych vyšších stavoch hladiny Tople môže rieka v niektorých úsekoch „divočiť“ a odnášať alebo ukladať dnové sedimenty (príkladom sú práve zmeny v nive Tople v úseku prírodnej rezervácie Livovská jelšina v minulých rokoch).

Svahové pohyby

Významné geodynamické javy – svahové pohyby sa v riešenom území nevyskytujú. Geohistoricky sa v území nevytvorili hrubé, predovšetkým deluviálne svahové sedimenty, takže nedochádza k tvorbe individuálnych zosuvov, ani zosuvných polí; vzhľadom ku geologickej stavbe sa v riešenom území nevyskytujú ani flyšové sedimenty s prevládajúcimi ílovcami s aktívnymi sklzovými plochami pri vyššom zvodnení.

Nevýznamné mikrozosuvy sa vytvárajú v stenách erózných ryh výmoľového charakteru, ktorými sa v teréne zarezávajú lesné vodné toky, stekajúce zo strání do údolia Tople.

Napriek tomuto konštatovaniu odporúčame pri plánovaní a realizovaní stavieb zisťovať aktuálny stav evidovania svahových pohybov na webovej stránke GÚDŠ!

Zdroj: Nemčok, J., 1990: Geologická mapa Pienin, Čergova, Ľubovnianskej a Ondavskej vrchoviny.

Rádioaktivita

Koncentrácia ekvivalentného uránu v území (i v mieste sídla) je nízka od 1 do 2 ppm (v 7 bodovej stupnici), podobne koncentrácia ekvivalentného tória od 6 do 8 ppm (v 20 bodovej stupnici), koncentrácia ekvivalentného draslíka od 1,0 do 1,5 % (v 5 bodovej stupnici). Celková prírodná rádioaktivita 6 – 10 ur (v 25 bodovej stupnici).

Radónové riziko v území je nízke (v mieste sídla) až stredné (v lesnatých častiach k.ú.).

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002.

Anomálie geofyzikálnych polí

Územie sa nachádza v oblasti od 0 do 20 nT (v roku 1995, na stupnici izolínií od -120 do 80). Extrémne anomálie magnetického poľa Zeme sa tu nenachádzajú.

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002.

2 - Sekundárne stresové javy

Kontaminácia horninového prostredia.

Horninové prostredie riešeného územia nie je kontaminované. K obmedzeným kontamináciám ropnými derivátmi môže dochádzať pri používaní ťažkej techniky, predovšetkým v lesnom prostredí pri obhospodarovaní lesa (úniky ropných látok, resp. technických olejov sa centrálnie neevidujú).

Znečistenie ovzdušia – zdrojom je automobilová doprava a vykurovanie tuhým palivom.

Znečistenie prostredia pachom a hlukom - zdrojom je automobilová doprava, výroba klincov a chov hospod. zvierat.

Kontaminácia pôdy - z hľadiska kontaminácie pôd riešené územie patrí do oblasti s relatívne čistými pôdami. Z hľadiska rizika kontaminácie rastlinnej produkcie ťažkými kovmi patrí územie do oblasti vysokého rizika, využívanie pôd je veľmi silno obmedzené; odporúča sa využívanie pôdy na trvalé trávne porasty, neodporúča sa aplikácia kompostov I. a II. triedy a pestovanie plodín veľmi citlivých na prijímanie ťažkých kovov.

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002.

Znečistenie vôd - povrchové vody

Z hľadiska triedy kvality sú všetky povrchové vody v území (vrátane hlavného toku Topľa) zaradené do I.tr. – veľmi čisté (v stupnici od I.tr. – veľmi čisté po V. triedu – veľmi silno znečistené).

Znečistenie vôd - podzemné vody - úroveň znečistenia podzemných vôd v celom riešenom území na stupnici „bez znečistenia – nízka-stredná-vysoká-veľmi vysoká“ je nízka (01 – 1,0 Cd).

Ohrozenie zásob podzemných vôd znečisťujúcimi látkami – riziko ohrozenia na stupnici „veľmi vysoké-vysoké-stredné-nízke-veľmi nízke-veľmi nízke alebo žiadne“ je v severnej časti územia (Ondavská vrchovina) veľmi nízke, v častiach územia patriacich k Čergovu stredné.

1.4.1.2 Krajinnookologická syntéza

Syntéza abiotického komplexu

Z hľadiska geomorfologického členenia severná úvalinovitá časť katastra Lukova (vrátane Venecie) patrí do oblasti Nízke Beskydy, celku Ondavská vrchovina. Južná a východná časť riešeného územia je súčasťou oblasti Východné Beskydy, celku Čergov.

Z hľadiska hodnotenia reliéfu riešené územie patrí do „morfoštruktúrnej transversálnej depresie Nízkych Beskyd“, južne pod ňou v Čergove sa uplatňuje „pozitívne vysoko zdvihnutá bloková štruktúra“ Čergova, ich nadriadenou jednotkou je základná morfoštruktúra: zlomovo-vrásová štruktúra flyšových Karpát.

V krajinnom segmente Lukova sa uplatňuje „reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín“ (v časti Ondavskej vrchoviny) a „reliéf vrchovinový“ (v časti čergovskej)..

Pochopiteľne, že tu nachádzame aj formy vytvorené antropickou modeláciou reliéfu.

V území prevládajú severovýchodné až východné a juhovýchodné expozície reliéfu voči svetovým stranám, v malej miere južné a západné.

Sklony reliéfu: Prevládajú v dimenziách 1,1 – 2,5° a 2,6 – 6,0°, menej až veľmi málo v dimenziách 6,1 – 12,0°, resp. pod 1,0°.

V riešenom území sa vyskytujú tieto typy reliéfu: pahorkatiny stredno až silno členité a vrchoviny stredno až silno členité.

Celé katastrálne územie obce Lukov (a Venecie) v Čergove, resp. Ondavskej vrchovine až na alúvium Tople (v ktorom je Lukov postavený) je budovaný terciárom – treťohornými súvrstviami paleogénneho flyšu stredného a vrchného eocénu až spodného oligocénu. Tento reprezentant paleogénneho flyšu patrí do tzv. magurskej tektonickej jednotky a do dvoch jej podriadených jednotiek – krynickej (čergovskej) litofaciálnej jednotky a bystrickej litofaciálnej jednotky.

Štvrtohory (kvartér) sú v riešenom území zastúpené fluvialnými sedimentmi, piesčitými a hlinitými štrkmi, hlinami a ílmi pleistocénneho až holocénneho veku v alúviu rieky Tople a prirodzene tiež pôdnym pokryvom.

Hydrologickou osou riešeného územia je rieka Topľa. Západnú časť riešených katastrov odvodňuje v lesnom prostredí Večný potok tečúci na sever so svojimi krátkymi prítokmi, prameniáciami medzi kótami Pálenica (996) a Krivá (885). Večný potok potom tečie katastrami obcí Lenartov a Malcov a za Malcovom vteká do Tople.

Východnú časť katastra odvodňuje Topľa s ľavostranným prítokom Fešárky a jej prítokmi, a potokom Obšar, z východnej strany dotujú Topľu Ščepanka, Slatvinec (Chotárny potok) a viacero menších prítokov, stekajúcich do Tople z lesného komplexu Braniská - Brány.

Z hľadiska hodnotenia hydrologických pomerov kvantitatívna charakteristika prietochnosti je mierna a hydrogeologická produktivita sa pohybuje v hodnotách $T = 1 \cdot 10^{-4} - 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$.

Ročný špecifický odtok činí $10 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$, minimálny špecifický odtok $0,5 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$, maximálny špecifický odtok od 1,8 do $2,3 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$.

V oblasti odtoku vrchovinno-nížinnej, do ktorej patrí, je typ odtoku dažďovo-snehový.

Podzemné vody: Riešené územie sa nachádza v prostredí zvodneného kolektora. Najvýznamnejším kolektorom v širšom prostredí a teda aj v katastri Lukova sú pieskovce a ílovce.

Katastrálne územie Lukova (a Venecie) leží v hydrologickom rajóne P 129 (paleogén Čergova), Nie sú tu významné zdroje podzemných vôd, minerálne a geotermálne vody nie sú v riešenom území evidované. Obyčajné podzemné vody sa okrem miest, v ktorých pramenia miestne vodné toky dostávajú na povrch izolovanými prameňmi, tie sa sporadicky vyskytujú predovšetkým v JV časti katastra.

V riešenom území pedologická charakteristika je pomerne jednoduchá; v juhozápadnej, južnej a východnej lesnatej časti katastra sa vyskytujú kambizeme modálne kyslé, v severnej údolnej časti s prevládajúcim charakterom poľnohospodárskej krajiny prevládajú kambizeme modálne a kultizemné nasýtené. Po západnej strane Tople od Malcova do riešeného územia čiastočne zasahujú aj pseudogleje nasýtené až kyslé.

Katastrálne územie Lukova (a Venecie) z hľadiska pôsobenia klímy patrí do dvoch klimatických oblastí – chladnej, resp. mierne teplej. Do chladnej oblasti a okrsku mierne chladného (C1)

patri juhozápadná a južná časť katastra; oblasť je charakterizovaná júlovým priemerom vzduchu menším ako 16°C , okrsok je veľmi vlhký. Do mierne teplej oblasti a jej okrsku (M6) patri údolná severná časť katastra a severovýchodná vrchovinová; oblasť je charakterizovaná počtom menej ako 50 letných dní v roku, okrsok je charakterizovaný ako mierne teplý, vlhký, vrchovinový.

Syntéza súčasnej krajinnej štruktúry (SKŠ)

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia obsahuje plochy lesnej vegetácie (dominantne), nelesnej drevinovej vegetácie (predovšetkým v prostredí TTP - sprievodnú vegetáciu vodných tokov, vegetáciu spevňujúcu erózne rýhy, vegetáciu na zostatkových poľnohospodárskych terasách, vegetáciu v enklávach s plytkou pôdou, prípadne extrémne kamenitou a pod.), trvalých trávnych porastov (veľkoblokových lúk a pasienkov i mozaikovite usporiadaných s menšími lesnými komplexami), plochy ornej pôdy (predovšetkým v bezprostrednej blízkosti sídla, mozaikovitá štruktúra (úzke pásy poličok s mozaikovito usporiadanými pestovanými kultúrami v severnej časti pri obci), vodné toky (s výnimkou tokov absentujú iné vodné plochy, močiare a pod.) a sídelné a technické prvky (sídlo, cestné komunikácie, hospodárske objekty poľnohospodárskej výroby, elektrovedy).

Sídlo, hlavná hydrologická os územia (Topľa) v severnej časti od Lukova v smere toku, jej niva, väčšina ornej pôdy, mozaikovitá štruktúra (pásy poličok), záhrady v sídle ležia v príľahlej časti geomorfologického celku Ondavská vrchovina).

Dominujúce lesné porasty s lesnými čistinami v južnej a východnej časti katastra, tiež dominujúce trvalé trávne porasty (lúky a pasienky) vo východnej, juhovýchodnej, juhozápadnej časti a v nive Tople na katastrálnej hranici Lukova a Livova, vrchný tok Tople s nivou južne od obce (nad obcou smerom k obci Livov) sú súčasťou geomorfologického celku Čergov.

Koeficient ekologickej stability.

Pre potreby výpočtu koeficientu ekologickej stability sú ekologicky najhodnotnejšie prirodzené krajinné prvky - predovšetkým lesy, lúky, pasienky, vodné plochy, ktorým pri výpočte priradíme vysoké hodnoty koeficientu ekologickej významnosti. K ekologicky najmenej hodnotným prvkom krajinnej štruktúry patria antropogénne prvky s nepriaznivým vplyvom na krajinu, ako sú predovšetkým zastavané plochy vrátane priemyselných a poľnohospodárskych areálov, komunikačných ťahov a tiež plochy ornej pôdy.

Výmery druhov pozemkov v k.ú. Lukov (vrátane k.ú. Venecia)

	Poľnohospodárska pôda			Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha	spolu
	Orná pôda	Záhrada + ovocný sad	Trvalý tráv. porast					
v ha	119,0	20,3	713,0	1 856,9	68,5	38,3	40,7	2 856,7
v %	4,2	0,7	25,0	65,0	2,4	1,3	1,4	100,0

Zdroj: Statistický úrad, za rok 2008

Výpočet koeficientu ekologickej stability bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$KES = \frac{P_{OP} \cdot ES_{OP} + P_{ZA} \cdot ES_{ZA} + P_{TT} \cdot ES_{TT} + P_{LE} \cdot ES_{LE} + P_{VO} \cdot ES_{VO} + P_{ZP} \cdot ES_{ZP} + P_{OP} \cdot ES_{OP}}{CP_{KU}}$$

Pop - plocha ornej pôdy v k.ú.

ESop - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota 0,77)

Pza - plocha záhrad, ovocných sádov a viníc v k. ú.

ESza - ekologický stupeň záhrad ovocných sádov a viníc (priemerná hodnota 3,00)

Ptt - plocha trvalých trávnych porastov v k.ú.

EStt - ekologický stupeň trvalých trávnych porastov (priemerná hodnota 4,00)

Ple - plocha lesov v k. ú.

ESle - ekologický stupeň lesov (priemerná hodnota 5,00)

Pvo - plocha vodných plôch v k. ú.

ESvo - ekologický stupeň vodných plôch (priemerná hodnota 4,00)

Pzp - plocha zastavaných plôch v k. ú.
 ESzp - ekologický stupeň zastavaných plôch (priemerná hodnota 1,00)
 Pop - plocha ostatných plôch v k. ú.
 ESop - ekologický stupeň ostatných plôch (priemerná hodnota 0,50)
 CPku - celková výmera plochy katastrálneho územia
 KES - stupeň ekologickej stability katastrálneho územia

$$KES = \frac{119,0 \times 0,77 + 20,3 \times 3,0 + 713,0 \times 4,0 + 1\,856,9 \times 5,0 + 68,5 \times 4,0 + 38,3 \times 1,0 + 40,7 \times 0,5}{2\,856,7}$$

Koeficient ekologickej stability pre Lukov je 4,42. Táto hodnota vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v katastrálnom území. Hodnota KES 4,42 v riešenom území vyjadruje, že riešené územie má vyhovujúci stupeň ekologickej stability (najvyššia hodnota je 5,0).

Pri detailnejšom hodnotení koeficientu ekologickej stability možno konštatovať, že tento nie je rovnako charakteristický pre južnú a severnú časť riešeného územia. V severnej časti riešeného územia sa vyskytujú plochy zastavaného územia obce a rozsiahlejšie bloky ornej pôdy, ktorá zaberá jednu štvrtinu riešeného územia a je pre ňu charakteristický nižší stupeň ekologickej stability, než 4,42. V južnej až juhozápadnej časti riešeného územia sa nachádzajú rozsiahle komplexy lesov (zaberajú viac než polovica výmery riešeného územia) a táto časť riešeného územia má podstatne vyšší stupeň ekologickej stability než 4,42. Celistvé, ale i mozaikovite rozložené plochy TTP predstavujú 25 % riešeného územia.

Krajina riešeného územia vidieckeho charakteru je ekologicky vyvážená, prítomnosť sídla a nadväzujúce aktivity obyvateľstva prírodu a krajinu zásadne neznehodnocujú a nedevastujú. Zásadným spôsobom nie sú narušané abiokomplexy, ani existujúce ekosystémy, využívanie administratívne daného segmentu krajiny je vyvážené.

Typy krajinnoekologických komplexov

V území sa vyskytuje viacero typov krajinnoekologických komplexov:

- Lesné porasty súvislé alebo sporadicky prerušované uzatvorenými lúkami v prostredí pozemkov lesného fondu,
- Lesné porasty nesúvislé, mozaikovito striedané s lúčnymi porastami poľnohospodárskeho pôdneho fondu,
- Nelesná drevinová vegetácia piatich typov:
 - líniová, sprevádzajúca vodné toky,
 - líniová, stabilizujúca erózne rýhy,
 - skupinová, rastúca na zostatkoch poľnohospodárskych terás,
 - skupinová i solitérna, rastúca na plytkých pôdach s vystupujúcim skalným podloží,
 - skupinová, sústredená pri historických objektoch NKP – kostoly vo Venecii.
- Trvalé trávne porasty (lúčne spoločenstvá) – kosné lúky a pasienky,
- Orná pôda, sústredená do blízkosti obce,
- Mozaikovitá štruktúra – úzke políčka rôznych kultúr (a zaniknuté, resp. ustupujúce iniciálnemu štádiu lesa – mozaika medzi porastených drev. vegetáciou v pôvodnom prostredí TTP),
- Hlavný vodný tok Tople vrátane jeho nivy a sprievodnej drevinovej i bylinnej vegetácie,
- Prítoky hlavného vodného toku 1. a 2. radu, väčšinou tečúce v erózných rýhach,
- Sídlo (obec Lukov s administratívne pričleneným katastrom a subsídrom Venecia),
- Technické prvky: Cestná komunikácia štátna a účelové komunikácie (lesné cesty a zväžnice) a poľnohospodárske objekty.

1.4.1.3 Krajinnoekologická interpretácia

Estetické vnímanie krajiny

Estetické vnímanie krajiny diktuje nielen osobná dispozícia každého človeka na takúto podobu vnímania, ale aj (dominantne) zastúpenie a zoskupenie prvkov súčasnej krajinnej štruktúry. Oko človeka vedomo i nevedomo vníma štruktúru krajiny – formy a tvary krajiny, farby, zastúpenie prvkov a ich usporiadanie, kompozícia, ich členenie, rozmanitosť a bohatstvo zmien prvkov, detaily.

Prvkom sa priradujú kategórie: prvky rušivo pôsobiace, harmonické a neutrálne.

V riešenom území k rušivo pôsobiacim prvkom môžeme priradiť jedine areál poľnohospodárskeho dvora s jeho objektmi (aj to s výhradou, pretože fakticky je areál viacmenej ukrytý za vegetáciou).

K neutrálne pôsobiacim prvkom môžeme zaradiť sídlo - nepôsobí veľkosťou nadmerne, je umiestnené v údolí (aj keď v praxi sa väčšinou sídlo priraduje k rušivým prvkom) a ornú pôdu, ktorá plošne neprevláda a je väčšinou sústredená v relatívnej blízkosti obce a v nižších častiach údolia.

Harmonicky pôsobiace prvky v hodnotenom krajinnom segmente jednoznačne prevládajú. Kultúrna (poľnohospodársky využívaná) jednoducho dostupná krajina s hlavnou hydrologickou osou (Topľa), s historickými väzbami (kostolík so skupinou stromov), s mozaikovitými štruktúrami políček pri severnom cípe obce, s trvalými trávnymi porastmi nad obcou v symbióze s rôznymi formami nelesnej drevinovej vegetácie je v pozadí lemovaná vrchoviným reliéfom a lesnou vegetáciou.

Krajina z pohľadu nielen krajinnno-ekologického, ale i estetického je vyvážená a pôsobí uspokojujúco.

Environmentálne problémy

Z hľadiska možných zásahov do prírodnej štruktúry – abioty, lesného prostredia, trvalých trávnych porastov s nelesnou drevinovou vegetáciou, vodných tokov a pobrežnej vegetácie, chránených území európskeho i národného významu, biotopov európskeho i národného významu, druhov a ich biotopov európskeho i národného významu nie sú v súčasnosti zaznamenané podstatné a likvidačné zásahy.

Vypuklý environmentálny problém môže nastať v súvislosti s plánovaním protipovodňovej ochrany. V tomto prípade vzhľadom k reálnej kategorizácii prírodných hodnôt vo vzťahu k zákonnej ochrane je potrebné úzko spolupracovať s odbornou organizáciou štátnej ochrany prírody.

Problém vyvolajú podľa VÚC plánovaná vodná nádrž Lukov kat. „B“ pod obcou a nad obcou vodná nádrž Gerlachov kat. „E“ s úpravňou vody a vyvolané vedenia ciest III. tr. Ďalším silným zásahom bude preložka cesty I/77.

1.4.1.4 Krajinnnoekologické hodnotenie

Bude súčasťou Návrhu ÚPN-O.

1.4.1.5 Krajinnnoekologický plán – ekologicky optimálne priestorové usporiadanie a využívanie územia

Alternatívny ekologický výber - bude súčasťou Návrhu ÚPN-O.

Krajinnnoekologický plán - bude súčasťou Návrhu ÚPN-O.

Krajinnnoekologické opatrenia

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

- Zachovať a posilňovať funkcie biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov ÚSES nadregionálnej, regionálnej a miestnej úrovne,
- plochy vymedzené ako prvky ÚSES považovať v územnom pláne za plochy s ekostabilizačnou funkciou,
- nezasahovať do plôch s ekostabilizačnou funkciou takými aktivitami, ktoré by zásadným spôsobom znížili funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability,
- doplniť výluky v sprievodnej vegetácii Tople (brehové porasty), ktorá vznikla v dôsledku realizácie protipovodňových opatrení v úseku obce, čím bola prerušená pôvodná funkcia biokoridoru na hranici regionálnej a nadregionálnej úrovne. Na revitalizáciu sprievodnej vegetácie toku použiť len druhy vyskytujúce sa v pobrežných ekosystémoch horného toku Tople a miestnej proveniencie (konzultovať s odbornou organizáciou ochrany prírody),
- v rámci obhospodarovania poľnohospodárskeho pôdneho fondu ponechať súčasný prírodný alebo prírode blízky charakter lúčnych prvkov ÚSES spôsobmi bežného obhospodarovania (kosenie, odstraňovanie nadmerného náletu), ponechávať v prostredí TTP typy nelesnej drevinovej vegetácie vo vhodnom rozsahu, blízkom súčasnému,
- mechanizované kosenie alebo mulčovanie trvalých trávnych porastov realizovať od 1. apríla do 30. júna na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára spôsobom od stredu k okraju (v záujme ochrany hniezdenia európskeho a národne významných druhov vtákov - chriaštel' poľný, prepelica poľná, jarabica poľná a mláďat lovnej zvere),

- vykonávať mechanizované práce pri hospodárení v lese okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností pri ochrane lesa alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda bociana čierneho a orla kríľavého od 1. apríla do 31. júla, orla skalného od 15. marca do 31. júla a včelára lesného od 1. mája do 31. júla, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- odstraňovať alebo poškodzovať hniezdne alebo dutinové stromy d'atľa bielochrbtého, d'atľa čierneho, d'atľa trojprstého, žlny sivej, krutihlava hnedého, kuvika vrabčieho, kuvika kapcavého alebo sovy dlhochvostej okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností podľa osobitného predpisu, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- rešpektovať, t.j. nezasahovať do plochy a predmetu ochrany PR Livovská jelšina a do plochy navrhovaného Územia európskeho významu Livovská jelšina,
- opravy tokov a úpravy tokov, ktoré sa budú realizovať z dôvodu ochrany pred prívalovými vodami, prípadne z dôvodu podmývania a následných zosuvov brehov realizovať ekologicky prijateľným spôsobom tak, aby bol v maximálnej miere zachovaný prírodný charakter toku, v extraviláne bez zmeny jeho trasy,
- vyššie uvedenú problematiku – ak to zákon o ochrane prírody určuje – riešiť v spolupráci s príslušnou štátnou správou, odporúčame v predstihu konzultovať s odbornou organizáciou ochrany prírody.

Opatrenia na ochranu prírodných a kultúrno-historických zdrojov

- Zabezpečiť ochranu areálu sakrálnych pamiatok a drevín v časti Venecia vyhlásením Obecného chráneného územia Areál grécko-katolíckeho chrámu sv. Kozmu a Damiána,
- Chrániť aktuálne prírodné pramene obyčajných vôd v katastrálnom území obce.

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídle

- Na verejných plochách s potenciálne vhodnými plochami vysádzať zeleň na základe projektových dokumentácií, rešpektujúcich vidiecky charakter osídlenia,
- v súlade s ustanoveniami § 48 ods.3 zákona 543/2002 Z.Z. viesť evidenciu pozemkov vhodných pre náhradnú výsadbu za povolené výruby drevín.

Opatrenia na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- Využívanie pôd je veľmi silno obmedzené; odporúča sa využívanie pôdy na trvalé trávne porasty, neodporúča sa aplikácia kompostov I. a II. triedy a pestovanie plodín veľmi citlivých na prijímanie ťažkých kovov.

Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny – budú súčasťou Návrhu ÚPN-O.

1.4.2 Civilizačné podmienky

1.4.2.1 Urbanizmus, kultúrno-historické a výtvarne hodnoty

Obec leží na severnom úpätí Čergrova, v hornej časti údolia Tople v nadmorskej výške 420 m.

Prvá priama písomná zmienka je z roku 1264. Lukovský majetok a príľahlú časť doliny Tople a Čergovského pohoria kráľ Karol Róbert daroval v roku 1322 šľachticovi Mikčovi z rodu Akoš súčasne s Pečovskou Novou Vsou. Darovacia listina však Lukov menovite neuvádza. V roku 1355 sa spomína ako Lukov, obec patriaca panstvu Nový Hrad, kedy Mikčov syn Roland zámenou dal Ladislavovi z Kamenice majetok v susedstve Lukova. Z tohto dokumentu je zrejme, že tunajšie sídlo jestvovalo aj pred rokom 1355 a vybudovali ho usadlíci podľa zakúpeného práva spolu so šoltýsom.

V písomnostiach zo 14.-15. storočia, vyskytuje sa pod názvom Lukua, neskôr v 16. storočí sa pravidelne objavuje maďarizovaný tvar Luko.

Okolo roku 1518, kedy už Lukov patrila Forgáčovcom, sa zemepáni snažili usadiť valašskú domácnosť zo susednej Venecie, čo poškodzovalo záujmy šľachticov z Kapušian. Obyvateľstvo bolo ochudobňované a vzrastal počet želiarov. Koncom 16. storočia bol Lukov stredne veľkou dedinou s prevažne poddanským obyvateľstvom rusínskeho pôvodu.

Koncom 17. storočia sa tu vyskytol dobytčí mor a veľa obyvateľov so vysťahovalo. Roku 1771 v Lukove postavili výrobnú potaše a v rokoch 1860-1872 bola v činnosti papieraň. V roku 1828 bolo v obci 112 domov a 870 obyvateľov.

V 18. storčí tu zriadili aj malé kúpele. Miestny veľkostatok a rozsiahle lesy vlastnili Aspremontovci a v 19. storočí Anhalt. Obyvatelia chovali ovce, zhotovovali šindle, pálili drevené uhlie a pracovali v lesoch. V polovici 19. storočia sa začalo veľké vysťahovalectvo, ktoré prebiehalo aj

za I. ČSR. V roku 1947 sa viac rodín odsťahovalo do bývalého Sovietskeho zväzu, na Ukrajinu. V jeho susedstve pri západnom brehu Tople bola dedina **Venecia**.

Kráľ Žigmund v roku 1410 daroval šľachticom z Kapušian okrem hradného panstva Kapušany aj panstvo Malcov s Veneciou, o ktorej darovacia listina uvádza, že bola opustená, čo nepriamo dosvedčuje, že tu pred tým sídlil šoltýs s rodinou.

V písomnostiach z 15.-16. storočia vyskytuje sa pravidelne pod názvom Wenecze, čo bol maďarizovaný názov slovenského Venecia. Je evidentné, že jeho základom je latinský názov Venetia, teba Benátky v Taliansku. Bola to pravdepodobne skupina sklárov z ostrova Murano, patriaceho do Venecie, ktorých tu usadili zemepáni a ktorí osídlili toto územie. Sklárska tradícia tu bola živá ešte donedávna. Venecia zostala dlhé obdobie súčasťou panstva Malcov a vo vlastníctve Kapušian. V roku 1427 tunajšie domácnosti zdanili a neskôr sa sedliaci odsťahovali, prípadne stratili užívané pozemky a upadli medzi želiarov.

V roku 1787 mala Venecia 35 domov a 235 obyvateľov, v roku 1828 to bolo 41 domov a 336 obyvateľov.

V roku 1943 bola pripojená k obci Lukov. V rámci elektrifikácie v 50-tých rokoch v Lukove bola postavená malá vodná elektráreň, ktorá bola medzi prvými troma svojho druhu v Československu. V tomto období bola prevádzkovaná aj pekáreň. Chlieb sa rozvážal traktorom do okolitých obcí.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, register nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok sú evidované tieto NKP:

- **kostol drevený** - evid. č.217/1 – g.k. chrám sv. Kozmu a Damiána postavený v roku 1708. Je východokarpatského typu viackrát obnovovaný - zrubová budova na kamennej podmúrovke reprezentujúca prechod od centrálnych k pozdĺžnym typom chrámov. Pozostáva z troch priestorov – svätyne, pozdĺžnej lode a otvorenej predsieni, nad ktorou pozostáva samonosná veža trámovej konštrukcie s izbicou pre zvony. Rozhodnutím ONV v Bardejove č.U 1124/1989 má vymedzené OP.

- **kostol** - evid. č.218/1 – g.k. kostol Panny Márie Ochrankyne (zasvätený Ochrane Presvätej Bohorodičky), postavený v r. 1800. Je klasicistický, murovaný a obnovený po požiari v r.1873. Jedná sa o jednoduchú stavbu pozdĺžneho typu postavenú v obci.

KPÚ v Prešove určil na základe evidovaných archeologických lokalít územia s predpokladanými archeolog. nálezmi Lukov a m.č. Venécia – historické jadro obce – stredovek až novovek.

Vo Venécii je pravoslávny chrám Zostúpenia Sv. Ducha postavený v roku 1930. V blízkosti obce sa nachádza kaplnka postavená v roku 1828 a je zasvätená Svätej trojici. V chotári sú tri kríže.

Do roku 1918 obec administratívne patrila do Šarišskej župy, po roku 1960 do okresu Bardejov a Východoslovenského kraja. V súčasnosti je obec časťou okresu Bardejov a kraja Prešovského.

1.4.2.2 Funkčné využitie plôch a stavebno-technický stav budov

Obec pozostáva z dvoch k.ú. - Lukov a Venécia. Najnižší bod katastra má nadmorskú výšku 370 m v nive Tople na SV okraji katastra, najvyšší dosahuje výšku 996 m n.m na JZ okraji katastra.

V riešenom území sa vyskytujú tieto typy reliéfu: pahorkatiny stredno až silno členité a vrchoviny stredno až silno členité. Nachádzajú sa tu aj formy vytvorené antropickou modeláciou reliéfu (ľudskou činnosťou), napr. zostatky pôvodných komplexov poľnohospodárskych terás.

Obec je riekou Topľou rozdelená na dva zastavané celky – úplne vyvinutú obec Lukov s centrom a m.č. Venécia – potočná štruktúra zástavby s duchovným centrom nad ňou. Južne od obce vo voľnej krajine, pri ceste je pozemok RD a druhý pri potoku Fešárka. Pri sútoku Štepánky s Topľou je turistický prístrešok a nad ním jedna samota RD. Na severe pri ceste je osadená kaplnka.

Obec Lukov je typ cestnej a potočnej zástavby prirodzene osadenej do krajiny. Zo západu je ohraničené riečištom Tople a z východu úbočím Poddomku. Ťažisko je na križovaní hlavnej a priečnej osi a je tvorené gr.k.kostolom Ochrany Posvätej Bohorodičky, farským úradom, domom smútku, areálom MŠ a ZŠ pre 1. stupeň, pohostinstvom, predajňa rozličného tovaru. Priečna kompozičná os je ideovo ukončená cintorínom a duchovný areálom za Topľou v časti Venécia. Zastavanému územiu dominuje bývanie v RD. BD s 2x4 bj. chaotickými prístreškami je lokalizovaný pri cintoríne. BD 2x8 bj. pri HD je nevhodne atakovaný poľnohospod. sklados. Zúžený verejný priestor tvorí park, pamätník obetiam vojny a je ukončený kvalitnou polyfunkčnou bytovou budovou s 2 bj. Križovatka na juhu je akcentovaná kult. domom, obecným úradom, areálom poľnohospod. družstva a MVE s náhonom. Pri Topli je upriemyselný areál Skoma

Oceľovým mostom je prepojená časť **Venécia** – potočná usadlosť. Zástavba je usporiadaná pozdĺž Tople a miestneho potoka. Pri Topli je trávnaté ihrisko s ohniskom a asfaltové. Nad usadlosťou s peknými výhľadmi na krajinu sú umiestnené dva kostolíky – drevený gr.k. chrám Sv. Kozmu a Damiána a murovaný pravoslávny chrám Zostúpenia Sv. Ducha. Drevený má vymedzené širšie OP. Na severnom okraji Venécie sú dva BD s celk. kapacitou 19 bj. a na južnom jedna chata a chalupa.

Južne od obce **vo voľnej krajine**, pri ceste je umiestnená jedna chata a druhá pri potoku Fešárka. Pri sútoku Štepánky s Topľou je turistický prístrešok a nad ním ďalšia chata. Na severe, pri ceste je osadená kaplnka a v lese pri Gerlachove ďalšie tri chaty.

Katastrálne územie má rozlohu 2 788, 45 ha. Kompaktné lesné porasty sa v území nachádzajú v prevažnej časti katastra. Na súvislé lesné porasty na viacerých miestach nadväzujú rozsiahle porasty charakteru lesa na poľnohospodárskej pôde.

Svahové deformácie stabilizované, potenciálne a aktívne sú evidované v štyroch zónach východne od obce a Tople a v SZ časti Venécia, ktoré sa prejavili poškodením RD a hospod. budov. Boli zrealizované hydro-geologické sanácie svahov.

Hydrologickú osu katastra tvorí rieka Topľa, západnú časť katastra odvodňuje Večný potok, východnú časť Topľa s ľavostranným prítokom Fešárk, potokom Obšar, Ščepanka a Slatvinec. Nad obcou na Topli je hrádza odvádzajúca vodu do náhonu k malej vodnej elektrárni.

Topľa je vodohospodársky významným vodným tokom a tiež vodárenským vodným tokom. Podľa mapy povodňového ohrozenia SVP š.p. inundačné územie na Q100 čiastočne zasahuje do záhrad na severnom okraji obce.

OP povrchového vodárenského zdroja Topľa – nad Bardejovom II° zasahuje podstatnú časť intravilánu obce a OP III° zasahuje celé k.ú. obce.

Podľa Regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike (MH SR, 2005) je obec súčasťou Šarišského regiónu cestovného ruchu a rekreačného krajinného celku - RKC Čergov. Na chalupárnenie sa využíva cca 15 RD. Tri chaty sú vo voľnej prírode, v severnej časti k.ú. pri Topli a dve v smere Livov. Obec je nástupným bodom do Ondavskej vrchoviny a Čergova. Modrá turist. trasa je vedená po južnej a červená po západnej hranici katastra, v priestore Malého Minčola. Tu sa napája i žltá, prechádzajúca údolím Večného potoka v smere Lenártov.

Lesy spadajú do LHC Bardejov. Väčšina z nich je zaradená do kategórie lesov hospodárskych. Lesy sú v správe vlastníkov – Urbárska spoločnosť Hlboké - Lukov, podniku Lesy SR, š.p. (LS Malcov) a súkromných vlastníkov.

Okolité lesy sú aj poľovníckym revírom, v ktorom pôsobí Poľovnícke združenie Chotarník – Noriče a SNP Malcov.

Poľnohospodárska výroba je sústredená v HD PD Javorina - Malcov. V k.ú. sa aktuálne pestujú obilniny – jačmeň a pšenica. Živočíšna výroba nie je v obci rozvinutá. Pásienky v k.ú. spásajú letom ovce z PD Livov.

Priemyselná výroba je v obci zastúpená výrobňou klinec - Scoma.

Obec je zásobovaná elektrickou energiou 22 kV odbočkou z pímárneho VN vedenia č.281 Bardejov – Obručné. Na uvedenú linku je pripojených 2+1 ks transformovni v obci a TS v Livove a HD Malcov. Na južnom okraji obce je zrealizovaný systém MVE.

Obec je súčasťou Regionálneho technického centra – východ Slovak Telecomu v primárnej oblasti 054 Bardejov. Celé územie je pokryté signálom mobilných operátorov.

Obec nie je plynofikovaná. VTL distrib. plynovod e privedený do obce Gerlachov.

Obec je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu, ktorý aj spravuje. Zdrojom vody sú dve studne pri Topli, z ktorých je voda prečerpávaná do VDJ objemu 150 m³ a odtiaľ gravitačne do obce. Okolo studní je vymedzené OP I° a v širšom priestore II°.

Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu, ani ČOV. Splašky sú zaústené do žúmp, ale aj voľne otekajú do vodného toku. Pre BD je vybudovaná ČOV so zaústením do Tople. Na spoločný systém obcí Malcov a Lenartov je vydané stavebné povolenie. Po vybudovaní ČOV a spústení skúšobnej prevádzky bude podľa VVS riešená i obec Lukov.

Komunikačne je obec napojená na širšie územné jednotky osídlenia, výroby a CR prostredníctvom cesty III/3183, ďalej lesnými a poľnými účelovými komunikáciami, turistickými (žltá, modrá a červená) a cykloturistickými trasami.

Stavebnotechnický stav budov je rozmanitý, prevažujú však objekty vyhovujúce.

A2. Riešenie územného plánu

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Obec leží v Šarišskej oblasti východného Slovenska a v najzápadnejšej časti Nízkych Beskýd, v hornej časti údolia Tople.

Riešeným územím je celé administratívne územie obce Lukov veľkosti 2 858 ha, pozostávajúce z dvoch k.ú. Lukov a Venécia a je prezentované v M1:10 000. Podrobne je obec riešená v mierke M 1:5 000.

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

V súlade s § 27, ods. 6 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) je potrebné v riešení územného plánu obce rešpektovať záväznú časť nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktorou je Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja (ÚPN VÚC). Zmeny a doplnky Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja 2009 boli schválené Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 588/2009 zo dňa 27.10.2009. Záväzná časť Zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja 2009 bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 17/2009 schváleným Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 589/2009 zo dňa 27.10. 2009 s účinnosťou od 06.12.2009.

Uvedené záväzné časti, vrátane verejnoprospešných stavieb sú rešpektované a zapracované do ÚPN – obce Lukov. Jedná sa o nasledovné záväzné regulatívy:

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1 V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia

1.1 v oblasti rozvoja nadregionalných súvislostí a dobudovania multimodalných koridorov

1.1.6 formovať sídelnú štruktúru prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, sídelných centier, rozvojových osí a vidieckych priestorov,

1.2 v oblasti nadregionalných súvislostí usporiadania územia, rozvoj osídlenia a sídelnej štruktúry

1.2.1 podporovať budovanie rozvojových osí v zaujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,

1.2.1.3. podporovať ako *rozvojové osi tretieho stupňa*

1.2.1.3.3. *Pubovniansko-bardejovskú rozvojovú os: Stará Ľubovňa - Bardejov*

1.5 podporovať rozvoj priestorov - mikroregionov mimo ťažísk osídlenia, charakterizovaných ekonomickou a demografickou depresiou a tento princíp aplikovať aj pri tvorbe subregionov,

1.6 vytvárať priestorové podmienky pre vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby environmentálnej infraštruktúry regionalného a nadregion. významu,

1.7 rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu *v okresoch Bardejov, Humenne, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou*,

1.8 chrániť poľnohospodársku pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia,

1.9 v územnoplánovacích dokumentáciách a územnoplánovacích podkladoch obcí na území národných parkov, v ich ochranných pásmach, chránených krajinných oblastiach a *v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000*, posudzovať všetky novonavrhované zóny, väčšie stavebné komplexy a ďalšie činnosti, v zmysle platnej legislatívy o posudzovaní vplyvov na životné prostredie,

1.13 oblasti civilnej ochrany obyvateľstva rezervovať plochy pre zariadenia na ukryvanie obyvateľstva v prípade ohrozenia,

1.14 v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom

1.14.1 zabezpečovať vyvážený rozvoj územia, najmä v horských a podhorských oblastiach v nadväznosti na definované centra polycentrických sústav a osídlenia sídelnej štruktúry Prešovského kraja,

1.14.2 podporovať vzťah urbánnych a ruralných území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,

1.14.3 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrom, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

1.14.4 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činnosti na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,

1.14.5 zachovávať povodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z povodného charakteru zastavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zastavby obcí a zohľadňovať narodopisné špecifika jednotlivých regionov,

1.15 v oblasti sociálnej infraštruktúry

1.15.1 v oblasti školstva

1.15.1.1 vytvoriť uzemnotechnicke podmienky pre zabezpečovanie spolupráce školskeho systému a zamestnávateľov tak, aby rozsah a štruktúra vzdelávania zodpovedala vzdelanostným požiadavkám pracovných miest,

1.15.1.2 vytvárať uzemno – technicke predpoklady pre rovnocennú dostupnosť siete stredných a vysokých škôl a ich zariadení na území kraja, s osobitným zreteľom na územie vzdialené od ťažiska osídlenia,

1.15.1.6 vytvárať uzemno – technicke predpoklady pre umiestňovanie zariadení k realizácii rekvalifikačných programov na zabezpečenie prepojenia medzi požiadavkami trhu a kvalifikačnou štruktúrou evidovaných nezamestnaných a rekvalifikačné programy na uľahčenie začlenenia do pracovného života absolventov škôl, mladistvých a dlhodobo nezamestnaných.

1.15.2 v oblasti zdravotníctva

1.15.2.1 vytvárať uzemno – technicke predpoklady na rovnakú prístupnosť a primeranú efektívnu dostupnosť zariadeniami ambulantnej a ustavnej starostlivosti a jej zameranie na prevenciu, včasnú diagnostiku a liečbu závažných ochorení,

1.15.2.4 vytvárať podmienky na ochranu zdravia odstraňovaním rizikových faktorov v území,

1.15.2.5 vytvárať uzemno – technicke podmienky k podpore maleho a stredného podnikania v oblasti zdravotníctva a to najmä v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier.

1.15.3 v oblasti sociálnych služieb,

1.15.3.1 vytvárať uzemno – technicke podmienky k rozširovaniu siete zariadení sociálnej starostlivosti sociálnych služieb paralelne s narastaním podielu odkazovaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,

1.15.3.2 v súvislosti s predpokladaným narastom počtu obyvateľov v poproduktívnom veku vytvárať uzemno – technicke predpoklady pre lokalizáciu ubytovacích zariadení pre občanov v dôchodkovom veku s preferovaním zariadení rodinného a penzionového typu,

1.15.3.3 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb,

1.15.3.4 vytvárať uzemnotechnicke predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení, umožňujúcich zamestnanie zdravotne postihnutých občanov,

1.15.3.6 vytvárať **územnotechnické podmienky bývania, občianskeho vybavenia a realizáciu technickej infraštruktúry**

marginalizovaných skupín obyvateľstva,

1.16 v oblasti kultúry a umenia,

1.16.1 rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne, hospodarsko-sociálne a prírodno-klimatické oblasti a rešpektovať potenciál takých kultúrnohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinualne posobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území),

1.16.2 vytvárať uzemnotechnicke podmienky pre podporu kultúrnych zariadení v regióne ako neoddeliteľnej súčasť existujúcej infraštruktúry kultúrnych služieb obyvateľstvu,

1.16.3 vytvárať uzemnotechnicke podmienky pre podporu zariadení zachovávajúcich a rozvíjajúcich tradičnú kultúru identickú pre subregiony,

1.17 v oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva

1.17.1 rešpektovať kultúrnohistorické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma), pamätihodnosti a subory navrhované na vyhlásenie v súlade so zákonom o ochrane pamiatok,

1.17.4 vytvárať podmienky na ochranu a obnovu historických objektov vo voľnej krajine (hrady, zámky, zručaniny, areály kalvárií a pod.) ako historických dokumentov a výrazných kompozičných prvkov v krajinnom obraze,

1.17.5 využívanie kultúrnych pamiatok a pamiatkových území prispôbiť ďalšie využívanie ochranným podmienkam pre jednotlivé skupiny pamiatok určených v návrhoch opatrení na ich zachovanie,

1.17.6 rešpektovať dominantné znaky typu povodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy v oblasti stredného a horného Spiša, Šariša a horného Zemplína,

1.17.8 stavebnotechnicky predchádzať ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu národných kultúrnych pamiatok a dbať na trvalé udržanie dobrého stavu, vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote,

1.17.9 venovať osobitnú pozornosť lokalitám známych, evidovaných aj predpokladaných archeologických nálezísk, pričom orgánom ochrany archeologických nálezísk je Pamiatkový úrad SR,

1.17.10 zachovávať typickú štruktúru krajiny na území národných parkov, chránených krajinných oblastí, v pripravovaných chránených krajinných oblastiach a pri novej výstavbe usmerňovať rozvoj sídelných štruktúr vo vzťahu na zachovaný historický urbanizmus a s ohľadom na prostredie jednotlivých národných kultúrnych pamiatok. Pri rekonštrukciách rešpektovať tradičnú architektúru a z hľadiska krajínostvorby limitovať štruktúru zastavby a výškové zónovanie hmot.

2 V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 2.1 považovať za hlavné rekreačné krajinné celky / RKC /: Bachureň, Belianske Tatry, Branisko, Busov, Čergov, Domašu, Dukla, Kozie chrbty, Ľubicke predhorie, Ľubovniansku vrchovina, Nízke Beskydy, Pieniny, Slanske vrchy, Spišsku Maguru, Východné Karpaty, Vysoké Tatry, Stredný Spiš, Vihorlat,
- 2.4 vytvárať podmienky pre vznik nových komplexných stredísk CR s fakultatívnym využitím potenciálu atraktívnych priestorov, pri rešpektovaní záujmov ochrany prírody a krajiny,
- 2.6 podporovať a prednostne rozvíjať tie druhy a formy turizmu, ktoré majú pre rozvoj v danom území najlepšie predpoklady a ktoré sú zároveň predmetom medzinárodného významu (letný a zimný horský turizmus, kultúrne – poznávací turizmus, kúpeľný turizmus, kúpeľný liečebno-rekondičný turizmus, ekoturizmus a agroturizmus),
- 2.8. uprednostňovať budovanie infraštruktúry v sídlach bez ekonomickeho zazemia určených na rozvoj turistiky a rekreácie,
- 2.10 usmerňovať rozvoj funkčno-priestorového subsystemu rekreácie a turizmu v súlade s koncepciou územného rozvoja Slovenska
- 2001, Regionalizáciou cestovného ruchu Slovenskej republiky a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja,
- 2.11. vytvárať podmienky na rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných zón sídel a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v ich záujmových územiach,
- 2.12 vytvárať územnotechnické podmienky funkčného využitia kultúrnych pamiatok pre potreby rozvoja cestovného ruchu,
- 2.13 vytvoriť podmienky pre zapojenie významných prvkov kultúrneho a historického dedičstva kraja do kultúrne – poznávacieho turizmu,
- 2.15 vytvárať podmienky pre obnovu a realizáciu nových viacúčelových vodných nadrží /sústav/ s prevládajúcou rekreačnou funkciou a príslušnou športovorekreačnou vybavenosťou,
- 2.16 v záujme zlepšovania dostupnosti centier, vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu turistických ciest,

4 Ekostabilizačné opatrenia

- 4.1 pri umiestňovaní investícií /rozvojových plôch/ prioritne využívať zastavané územia obcí alebo plochy v nadväznosti na zastavané územia a stavebné investície umiestňovať prioritne do tzv. hneďých plôch. Nevytvárať nové izolované celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obcí.
- 4.3 zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability, pri ďalšom využití a usporiadaní územia,
- 4.3.2 znižovaním spotreby technologických vôd a zvyšovaním kvality vypúšťaných odpadových vôd s cieľom zlepšovať stav vo vodných tokoch,
- 4.3.3 znižovaním emisií do ovzdušia s cieľom zvyšovať jeho kvalitu,
- 4.3.4 znižovaním energetickej náročnosti výroby a zlepšovaním rekuperácie odpadového tepla,
- 4.3.6 preferovaním extenzívneho hospodarenia na plochách lesnej pôdy a trvale travnatých plochách (TTP) s cieľom ochrany cenných ekosystémov,
- 4.3.7 obmedziť zastavanie inundačných území pre ich zachovanie ako prirodzeného spôsobu retencie vôd,
- 4.5 pozemkovými úpravami, usporiadaním pozemkového vlastníctva a užívateľských pomerov v poľnohospodárskom a lesnom extraviláne podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v prvkoch územného systému ekologickej stability, s maximálnym využitím povodňových (domacích) druhov rastlín,
- 4.9 v oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny,
- 4.9.1 ***zabezpečiť ochranu*** osobitne chránených častí prírody a krajiny, postupne zabezpečovať právnu ochranu pripravovaných návrhov území európskeho významu a navrhovaných území európskeho významu za účelom ich začlenenia do sústavy NATURA 2000 a zabezpečiť právnu ochranu navrhovaných ***chránených vtáčích území ako súčasť sústavy NATURA 2000***,
- 4.9.2 pri hospodárskom využívaní chránených území uplatňovať diferencovaný spôsob hospodarenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia, najmä zohľadňovať samoreprodukčnú schopnosť revitalizácie prírodných zdrojov,
- 4.9.7 pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať:
- 4.9.7.1 hospodarenie v lesoch tak, aby bol zabezpečený priaznivý stav biotopov a biotopov druhov ako i priaznivý stav častí krajiny, v chránených územiach najmä v kategóriách ochranných lesov a lesov osobitného určenia,
- 4.9.7.2 ochranu poľnohospodárskej pôdy pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvale trávne porasty), a hospodarením zabezpečiť priaznivý stav biotopov a biotopov druhov ako i priaznivý stav častí krajiny,
- 4.9.7.3 prispôbenie trasovania dopravnej a inej technickej infraštruktúry ochrane prvkov ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich funkčnosť a homogennosť, v prípade potreby nevyhnutného umiestnenia tejto infraštruktúry do územia biocentra umiestniť ju prioritne do okrajových častí biocentra,
- 4.9.7.4 eliminovanie stresových faktorov pôsobiacich na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečisťovanie vodných tokov a pod.), systémovými opatreniami,

4.9.7.5 realizovanie ekologického prepojenia, dopravnou a inou technickou infraštruktúrou, rozčlenených biocentier a biokoridorov,
 4.9.7.6 zabezpečenie maximalnej ochrany brehových porastov hydrických biokoridorov,
 4.9.7.7 minimalizovanie umiestňovania objemovo a plošne náročných stavieb do biocentier a biokoridorov provincionalneho, biosferického, nadregionalneho a regionalneho významu mimo zastavaných uzemí obce a uzemí s osobitnou ochranou, v súlade so všetkými regulatívmi bodu 4.,
 4.9.9 chránene územia národnej siete a **územia sústavy NATURA 2000** prednostne využívať na letnú poznávaciu turistiku a v naviazanosti na terénne danosti územia v prípustnej miere i pre zimné športy a letné vodné športy,
 4.9.12 zosuvne územia a stare banske diela zohľadňovať pri využívaní územia,
 4.9.13 pri umiestňovaní objektov, v ktorých sa nakladá s nebezpečnými látkami a odpadmi, rešpektovať platné právne predpisy a požiadavky vyplývajúce z medzinárodne záväzných dohôd, smerníc a záväzkov Slovenskej republiky.

5 V oblasti dopravy

5.3. chrániť koridory ciest I., II. a vybraných úsekov III. triedy, ich preložiek a uprav vrátane prejazdnych úsekov dotknutými sídlami na:

5.3.5. *ceste I/77*,

5.3.5.2 v **úseku** Ľubotin - **Obručné - Bardejov** - Nižná Polianka s územnou rezervou sídiel Tarnov, Rokytov, Mokroluh, Lenartov, Malcov, Gerlachov a Bardejov (juhozápadný obchvat centra),

5.3.44 v oblasti ostatných verejných dopravných zariadení,

5.3.44.1 chrániť existujúce verejné dopravné zariadenia,

5.3.44.2 vytvárať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy,

5.3.44.3 podporovať vznik mototuristických obslužných centier pozdĺž tranzitných a turistických tras,

6 V oblasti vodného hospodárstva

6.1 v záujme zabezpečenia zdrojov pitnej vody,

6.1.1 chrániť a využívať existujúce a zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zasobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov,

6.1.2 **zabezpečiť ochranu záujmových území veľkokapacitných vodných zdrojov (VVZ)** Tichý Potok, **Lukov**, Jakubany, Nižná Jablonka, Adidovce, Hanušovce nad Topľou

6.1.3 zvyšovať podiel využívania užitočnej vody pri celkovej spotrebe vody v priemysle, poľnohospodárstve, vybavenosti a pri spotrebe na bývanie,

6.1.4 zavádzať opatrenia na znížovanie strat vody,

6.1.5 od plošne veľkých stavebných objektov a spevnených plôch riešiť samostatne odvedenie dažďových vôd a nezaťažovať tak čistiare odpadových vôd, presadzovať technické riešenia na aspoň čiastočne, resp. sezónne zadržanie týchto vôd v riešených lokalitách pre zlepšenie mikroklimy okolitého prostredia,

6.2 chrániť priestory na líniové stavby,

6.2.1 vo Východoslovenskej vodarenskej sústave: (zdroj vody VN Starina),

6.2.3 v oblasti skupinových vodovodov:

6.2.3.26 rezervovať plochy a chrániť koridory pre plánované samostatne a skupinové vodovody v ostatných obciach Prešovského kraja napojené na verejné zdroje,

6.2.3.27 zabezpečiť hydrogeologické prieskumy pre zistenie zdrojov podzemnej vody využívanej na pitné účely na celom území,

6.2.3.28 zriadiť nové vodné zdroje pre obce odľahle od hlavných tras vodarenských sústav (vodovodných rozvodných potrubí),

6.2.3.29 rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí,

6.3. rezervovať plochy a chrániť koridory (kanalizácie)

6.3.1 pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. **Prednostne realizovať kanalizačné siete v sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody**, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd. **Výstavbu kanalizačných sietí ako verejnoprospešných stavieb konkretizovať v územnom pláne obce**,

6.3.2 zabezpečiť kvalitu vypúšťania vyčistených odpadových vôd v zmysle požiadaviek stanovených súčasným platným nariadením vlády SR č. 296/2005 Z. z.

6.4. **rezervovať priestory na vybudovanie kanalizačných systémov**, (kanalizácia + ČOV),

6.4.1 **realizovať výstavbu kanalizácií a ČOV obcí**,

6.5 vodné toky, meliorácie, nadržé

6.5.1 na tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, komplexne revitalizovať vodné toky s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dorazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami,

6.5.2 na upravených úsekoch tokov vykonávať údržbu s cieľom udržiavať vybudované kapacity,

6.5.3 s cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd a rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí,

6.5.4 zlepšovať vodohospodarské pomery na malých vodných tokoch v povodí zasahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodarských pomerov za extrémnych situácií, pri upravách tokov využívať vhodné plochy na vystavbu poldrov s cieľom zachytávať povodňové prietoky,

6.5.5 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať primerané protipovodňové opatrenia s dorazom na ochranu zastaveneho územia miest a obcí a ochranu pred veľkými prietokmi (upravy tokov, ochranné hrádze a poldre).

6.5.6 venovať pozornosť usekom bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, na ktorých treba budovať prehradzky s cieľom znížiť eróziu a zanašanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu,

6.5.7 vykonať protierozné opatrenia na príľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom podnom fonde,

6.5.8 v rámci revitalizácie tokov zachovať priaznivé životné podmienky pre ryby, zoobentos a fytobentos,

6.5.9 vykonávať údržbu na existujúcich melioračných kanáloch s cieľom zabezpečiť funkciu detailného odvodnenia,

6.5.10 rekonštruovať nefunkčné zavlahové čerpacie stanice a rozvody zavlahovej vody,

6.5.11 maloplošnými a veľkoplošnými zavlahovými stavbami zvýšiť podiel zavlažovaných pozemkov,

6.5.14 vytvárať priestory v území pre vystavbu rybníkov a účelových **vodných nádrží**,

6.5.15 podporovať rekonštrukcie obnoviteľných energetických zdrojov, resp. vystavbu malých vodných elektrární,

6.5.17 vybudované účelové vodné nádrže pre poľnohospodárske a zavlahové účely využívať aj na rekreačné účely,

6.5.18 vylúčiť akukkoľvek navrhovanú vystavbu v inundačných územiach vodných tokov v zmysle zákona o ochrane pred povodňami,

6.5.19 vo vhodných lokalitách zriaďovať menšie viacúčelové vodné nádrže a prehradzky a podporovať obnovenie zaniknutých vodných plôch, s vhodným spôsobom zachytenia a využitia dažďovej vody z povrchového odtoku zo spevnených plôch novej zastavby priamo na mieste, prípadne vhodný spôsob infiltrácie dažďovej vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej zastavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente,

7 V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie

7.3 v oblasti využívania obnoviteľných energetických zdrojov,

7.3.1 podporovať vystavbu zdrojov energie využívajúcich obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z ekonomickej, socialnej a environmentálnej ušnosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifik jednotlivých subregionov.

7.3.4 neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:

7.3.4.1 v územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO a v navrhovaných a vyhlásených **územiach sústavy NATURA 2000** a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí,

7.3.4.2 v biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni,

7.3.4.3 v okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA),

7.3.4.4 v okolí turistických centier regionálneho a nadregionálneho významu vo vzdialenosti min. 1000 m,

7.3.4.5 v krajinársky hodnotných lokalitách, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách,

7.3.4.6 v ochranných pásmach určených príslušnou legislatívou okolo diaľnic, rýchlostných ciest a **ciest I.** a **II. triedy**,

7.3.4.7 v ucelených lesných komplexoch,

7.3.4.8 v evidovaných archeologických lokalitách s potenciálom na vyhlásenie za nehnuteľnú kultúrnu pamiatku,

7.3.4.9 vo vyhlásených tichých oblastiach v otvorenej krajine,

7.3.4.12 v ochranných pásmach 1. stupňa a **2. stupňa vodárenských zdrojov**, v kúpeľných miestach a v kúpeľných územiach, v klimatických kúpeľoch, v aquaparkoch, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd a prírodných liečivých zdrojov 1. stupňa a 2. stupňa.

7.3.5 neumiestňovať pestovanie monokultúr rýchlorastúcich energetických drevín a energetických rastlín biomasy:

7.3.5.2 v navrhovaných a vyhlásených **územiach európskeho významu sústavy NATURA 2000**,

7.4 v oblasti telekomunikácií a informačnej infraštruktúry

7.4.1 vytvárať podmienky na rozvoj globalnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.

7.4.2 z dôvodov, aby nedochádzalo k poškodzovaniu infraštruktúry informačných systémov je potrebné, aby investori konkrétnych stavieb požiadal pred vydaním územného rozhodnutia a stavebného povolenia o stanovisko operatorov jednotlivých pevných a mobilných telekomunikačných sietí o existencii jestvujúcich podzemných telekomunikačných vedení.

8 V oblasti hospodárstva

8.1 v oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja

- 8.1.1 koordinovať proces programovania a implementácie Narodného planu regionalneho rozvoja Slovenskej republiky a Koncepcie uzemneho rozvoja Slovenska 2001 s cieľom vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj regionov,
- 8.1.3 diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu obcí a miest, podporovať v zaujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,
- 8.1.4 zabezpečiť rozvoj a skvalitnenie infraštruktúry komunikačných systémov,
- 8.1.5 vytvárať uzemnotechnické podmienky na rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou,
- 8.1.6 pri umiestňovaní nových priemyselných zón, arealov a objektov rešpektovať záujmy a rozvojové koncepcie existujúcich prevádzok,
- 8.1.7 vylúčiť umiestnenie prevádzok a zariadení s potenciálne negatívnym dopadom na senzitivné výroby,
- 8.2 v oblasti priemyslu a stavebníctva
- 8.2.1 pri rozvoji priemyslu a stavebníctva vychádzať z ekonomickej, socialnej a environmentálnej udržiateľnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifik jednotlivých subregionov a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny,
- 8.2.4 podporovať v uzemnom rozvoji regiónu využitie existujúcich priemyselných arealov a arealov bývalých hospodárskych dvorov (hneďe plochy) pre účely zariadenia priemyselných zón a priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov,
- 8.2.6 podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka,
- 8.3 v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
- 8.3.1 podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej produkcie a formy obhospodarovania pôdy na základe rozmanitosti produkčného potenciálu územia a klimatických podmienok,
- 8.3.2 **podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability,**
- 8.3.3 zabezpečiť protieroznú ochranu poľnohospodárskej pôdy s využitím vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability,
- 8.3.5 neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky zalesňovať a pri zalesňovaní využívať povodne (domáce) druhy drevín,
- 8.3.6 podporovať extenzívne leso-pásienkarské využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
- 8.3.7 podporovať doplnkové formy podnikania na báze tradičných remesiel ako využitie surovín z produkcie poľnohospodárskej a lesnej výroby vo vidieckych sídlach s voľnou pracovnou silou, s cieľom znížiť hospodársku depresiu najmä v oblastiach s vyšším stupňom ochrany prírody,
- 8.4 v oblasti odpadového hospodárstva
- 8.4.1 nakladanie s odpadmi na území kraja riešiť len v súlade so schváleným Programom odpadového hospodárstva SR, Prešovského kraja a jeho okresov,
- 8.4.2 uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, zvýšiť účinnosť separovaného zberu a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení,
- 8.4.3 riešiť s výhľadom do budúcnosti zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam, s orientáciou na existujúce a plánované regionálne skládky,
- 8.4.4 vybudovať zberné strediská pre nebezpečné odpady a problemové látky vrátane ich kontajnerizácie,
- 8.4.6 zabezpečiť postupnú sanáciu, resp. rekultiváciu uzatvorených skládok odpadu a starých environmentálnych záťaží,
- 8.4.7 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú životné prostredie a podzemné vody,
- 8.4.9 podporovať výstavbu zariadení na triedenie, zhodnotenie, kompostovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov v obciach,
- 8.4.10 implementáciou zákona o obaloch znížiť zneškodňovanie odpadov z obalov a zvýšiť ich zhodnotenie,
- 8.4.11 vytvárať podmienky pre spaľovanie odpadov vrátane odpadov živočíšneho pôvodu.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1 V oblasti dopravy

1.2. stavby nadradenej cestnej siete pre

1.2.7. cesta I/77

b) **v úseku** Lubotin - **Obručné** - **Bardejov** - Nižná Polianka **s územnou rezervou pre obchvaty sídiel** Tarnov, Rokytno, Mokroluh, Lenartov, Malcov, Gerlachov a Bardejov (juhozápadný obchvat centra), Bardejov – Dlhá Luka, Zborov, Smilno, Nižná Polianka v kategórii C 11,5/80,

2 V oblasti vodného hospodárstva

2.1. pre navrhované veľkokapacitné vodné zdroje – povrchové zdroje a ich ochranné pásma

2.1.2 **zdroj vody Lukov** (okres Bardejov)

2.3 v rámci Vychodoslovenskej vodárenskej sústavy

2.4.41 samostatne a **skupinové vodovody** v ostatných obciach s využitím lokálnych zdrojov,

2.5 stavby kanalizácií, **skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd**, v obciach PK,

2.8 **stavby** pre úpravu a revitalizáciu vodných tokov, meliorácií a **nádrží**,

2.9 stavby protipovodňových ochranných hradí a úpravy profilu koryta,

2.10 poldre, zdrže, prehradzky a malé viacúčelové vodné nádrže pre stabilizáciu prietoku,

2.11 stavby viacúčelových vodných plôch,

2.12 stavby zavlaž. a zariadení pre zavlaž.,

2.13 požiarne nádrže v obciach.

5 V oblasti telekomunikácií

5.1 stavby pre prenos terestriálneho a kablového signálu a stavby siete informačnej sústavy, a ich ochranné pásma.

6 V oblasti obrany štátu a civilnej ochrany obyvateľstva

6.3 stavby civilnej ochrany obyvateľstva,

6.3.1 zariadenia na ukryvanie obyvateľstva v prípade ich ohrozenia,

6.3.2 zariadenia na signalizáciu a koordináciu činnosti v stave ohrozenia.

7 V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva

7.1 stavby uvedené v Ustrednom zozname pamiatok vyhlásené za Narodné kultúrne pamiatky, pamiatky a ich okolie zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a objekty súvisiace s pamiatkovo chránenými historickými parkami, ich údržbu a úpravy realizovať len so súhlasom Pamiatkového úradu,

7.2 stavby technických pamiatok a historické dopravné stavby, ktoré sú vyhlásené za NKP,

7.3 stavby pre ochranu, prieskum a sprístupnenie archeologických lokalít.

8 V oblasti poľnohospodárstva

8.2 stavby viacúčelových vodných nádrží pre protipovodňovú ochranu a zavlažovanie s využitím pre rekreáciu a turizmus, rybne hospodárstvo a ekostabilizáciu.

9 V oblasti životného prostredia

9.1 stavby na ochranu pred privalovými vodami – ochranné hradze a úpravy vodného toku, priehradzky, poldre a viacúčelové vodné nádrže,

9.2 stavby na účely monitorovania stavu životného prostredia.

10 V oblasti odpadového hospodárstva

10.3 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie, recykláciu odpadov a materiálového a energetického zhodnotenia všetkých druhov odpadov.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom s stavbám obmedziť.

2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec Lukov zaznamenala do roku 1991 pokles počtu obyvateľov. Po roku 1991 dochádza k výraznému nárastu obyvateľov, na ktorom sa výrazne podieľala rómska národnostná menšina, ktorá podľa SODB 2011 tvorila v obci 15,53% obyvateľstva.

Súčasný záujem o výstavbu je vysoký, avšak je reálne limitovaný nesolventnosťou potencionálnych stavebníkov.

Obec je súčasťou mikroregiónu Bardejov - Horná Topľa a záujmového územia okresného mesta Bardejov, kde aj prirodzene gravituje - tu je vyššie obč. vybavenie a pracovné príležitosti a tvorí jeho prirodzené ťažisko. Od Bardejova je vzdialená 21 km. Obec čiastočne spadá aj do Malcova.

Obec má vďaka vyššie uvedeným danostiam rozvojový potenciál.

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľudí, domov a bytov (r. 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011). Údaje z posledného sčítania v roku 2011 sú podľa Štatistického úradu SR.

Stav a vývoj obyvateľstva obce Lukov

K 31.12.2013 žilo v obci Lukov 612 obyvateľov, čo predstavuje 0,79 % z celkového počtu obyvateľov okresu Bardejov. Ženy tvorili 48,86 % obyvateľov obce. V r.2015 žilo 624 obyv., z toho

rómov 42,95 %

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 2 858,58 ha, priemerná hustota osídlenia 21,16 obyvateľov na 1 km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1970 – 2013 (stav k SODB, 31.12.)

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011	2013
Počet obyvateľov	680	549	475	560	586	612
Prírastok obyvateľov	- 131	- 74	+ 85	+ 26	+ 26	
Index rastu	80,73	86,52	117,89	104,64	104,44	
Ø ročný prírastok	- 1,93 %	- 1,23 %	+ 1,79 %	+ 0,46 %	+ 2,22 %	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec Lukov zaznamenala do roku 1991 pokles počtu obyvateľov. Po roku 1991 dochádza k výraznému nárastu obyvateľov, na ktorom sa výrazne podieľala rómska národnostná menšina, ktorá podľa SODB 2011 tvorila v obci 15,53% obyvateľstva. Priemerné ročné prírastky sa pohybovali v hodnotách od – 1,93 % do + 2,22 %, čím sa obec zaradila zo stagnujúcej do pomaly rastúcej populácie. V roku 2013 sa na celkovom prírastku obyvateľstva (+14) podieľal tak prirodzený prírastok (+5) osôb ako aj migračný prírastok (+9) osôb.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 2007 – 2013 (stav k 31.12.)

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v obciach okresu 2001 – 2013 (stav k 31.12.)					
Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
2001	560	159	320	79	201,27
%	100,00	28,39	57,14	14,10	
2007	602	166	360	76	218,42
%	100,00	27,57	59,80	12,62	
2011	593	153	365	75	204,00
%	100,00	25,80	61,55	12,65	
2013	612	157	378	77	203,90
%	100,00	25,65	61,76	12,58	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Významnou demografickou charakteristikou každej populácie je vekové zloženie, v ktorom sa odrážajú výsledky demografických procesov z minulosti a zároveň ide o základ budúceho demografického vývoja. Pri pohľade na vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Lukov môžeme konštatovať, že má priaznivý stav populácie. Podiel detskej zložky je výrazne nad poproduktívnou zložkou populácie Index vitality sa počas celého sledovaného obdobia pohyboval nad hodnotou 200 bodov, čo zaradilo obyvateľstvo medzi progresívny (rastúci) typ populácie.

Podľa údajov zo SODB v roku 2011 priemerný vek obyvateľov obce bol 34,23 rokov. Podľa vzdelanostnej štruktúry a najvyššieho ukončeného stupňa školského vzdelania má základné vzdelanie ukončených 25,93 %, učňovské a stredné bez maturity 21,16 %, stredné učňovské, odborné a všeobecné s maturitou 14,85 % a vysokoškolské 7,16 % obyvateľstva. V obci Lukov je 27,13 % obyvateľov bez vzdelania. Z náboženského vyznania prevláda pravoslávna cirkev (52,73%), nasleduje gréckokatolícka cirkev (35,32 %) a rímskokatolícka cirkev (6,14 %).

Podľa národnostnej štruktúry obyvateľstva sa hlásilo v obci 66,89 % obyvateľov k slovenskej národnosti, 15,53 % obyvateľstva k rómskej a 6,48 % k rusínskej národnosti. Ostatné národnosti sa podieľajú na celkovom počte obyvateľstva podielom okolo 1%.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov

V zmysle „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“ (Šprocha, Vaňo, Bleha, október 2013), na Slovensku vzniknú do roku 2035 tri regióny s vysokým populačným potenciálom (rozvojové regióny) a jeden región s nízkym populačným potenciálom (depolačný región). Najväčší rozvojový región bude tvoriť pás okresov na východnom Slovensku, ktorý smeruje zo severozápadu od okresov Kežmarok a Stará Ľubovňa na juhovýchod po okres Michalovce.

Okres Bardejov patrí k regiónu s vyšším populačným potenciálom.

Návrh

Prešovský kraj ako územný celok vznikol v roku 1996, od tohto roku možno podrobnejšie sledovať vývoj obyvateľstva, jeho počet, pohyb a štruktúry. Počet obyvateľov v kraji v období rokov 1996 – 2011 nepretržite stúpal. Dôležitou charakteristikou vekového zloženia obyvateľstva Prešovského kraja je populačné starnutie, ktoré sa postupne zrýchľuje. Intenzívne bude proces starnutia prebiehať aj v okresoch, ktoré majú v súčasnosti síce mladé obyvateľstvo avšak plodnosť sa bude v najbližších rokoch vyvíjať menej dynamicky resp. bude stagnovať, patrí tu aj okres Bardejov.

Špecifickou skupinou obyvateľstva je obyvateľstvo rómskej národnosti, ktoré sa vo väčšine nehlási k svojej národnosti. Podľa výsledkov sčítania obyvateľstva v roku 2001 žilo v Prešovskom kraji 4,0 % obyvateľstva rómskej národnosti, podľa SODB 2011 to bol 5,3 %. Podľa výsledkov sociografického mapovania žije v Prešovskom kraji približne až 10,8 % obyvateľov v rómskych osídleniach.

Podľa ÚPN VÚC Prešovský kraj, Zmeny a doplnky 2009 z hľadiska predpokladaného vývoja obyvateľstva v okresoch Prešovského kraja patrí okres Bardejov do skupiny, kde sa predpokladá nárast počtu obyvateľstva.

Pri prognóze obyvateľov do roku 2035 v obci Lukov sa vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah **o stabilnej populácii**. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľ.) je 10 ‰ za rok.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2035

rok	2013	2015	2020	2025	2030	2035
Lukov	612	624	655	688	722	758

Pre porovnanie uvádzame prognózu demografického vývoja za okres Bardejov podľa „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“:

2012	77 841
2015	78 143
2020	78 420
2025	78 364
2030	78 162
2035	77 500
2012 - 2015	- 341 (- 0,91%).

2.3.2 Ekonomická aktivita a pracovné príležitosti

Vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov a ich podielu na celkovom počte obyvateľov má klesajúcu tendenciu. Ide o postupné prejavovanie sa starnutia obyvateľstva a posun početnejších skupín do vyššieho veku.

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 586 obyvateľov obce tvorilo 237 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 40,44 % (okres Bardejov 46,25 %). Z toho ženy tvorili 40,1 %. Nezamestnaných ku dňu sčítania bolo 88 osôb.

Z hospodárskych odvetví najviac osôb pracovalo vo verejnej správe a obrane (povinné sociálne zabezpečenie - 27 osôb), v oblasti vzdelávania (12 osôb) Za prácou do zamestnania odchádzalo mimo obec 143 pracujúcich.

V obci je vytvorených cca 30 prac. príležitostí prevažne v terciálnom sektore – cca 26.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2011 (SODB 2011)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet nezamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Lukov	586	237	40,44	88	37,13

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa štatistických sledovaní ÚPSVaR okres Bardejov vykazoval v mesiaci máj 2015 18,62 %-nú mieru evidovanej nezamestnanosti. V obci Lukov bolo v tomto období 84 nezamestnaných občanov.

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035“ môžeme očakávať zmeny v prirodzených prírastkoch. Kým v roku 2015 to bude prírastok +2,71 na 1000 obyv., v roku 2035 to bude úbytok -1,16 obyv. Celkový prírastok v roku 2015 bude +1,20 na 1000 obyv., v roku 2035 úbytok -2,23 obyv. Priemerný vek v roku 2012 sa prognózoval na 38,33, v roku 2035 sa predpokladá zvýšenie na 44,32.

Napriek tomu, že okres Bardejov bude patriť k okresom s vyšším populačným potenciálom nevyhne sa problémom, najmä pokiaľ ide o vysoké zastúpenie rómskeho obyvateľstva. Nízka vzdelanostná úroveň a slabá profesijná štruktúra môže priniesť problémy na trhu práce a v konečnom dôsledku sa môže prejaviť vysokou nezamestnanosťou a nižšou životnou úrovňou.

Návrh

V návrhu predpokladáme rozvoj pracovných príležitostí najmä rozvojom služieb. Predpokladáme výhľadový nárast pracovných príležitostí v obci na celkový počet 60 miest.

2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie obce do systému osídlenia

Záujmové územie tvoria obce – Malcov, Lenartov, Livov, Livovská Huta, Križe, Bogliarka, Kružlov a Gerlachov v okrese Bardejov a Obručné, Ruská Voľa, Čirč a Šarišské Jastrabie v okrese Stará Ľubovňa. Severo-západná hranica k.ú. je súčasne hranicou uvedených okresov.

Obec je súčasťou mikroregiónu Bardejov - Horná Topľa a záujmového územia okresného mesta Bardejov, kde aj prirodzene gravituje - tu je vyššie obč. vybavenie a pracovné príležitosti a tvorí jeho prirodzené ťažisko. Od Bardejova je vzdialená 19 km. Obec spáduje do Malcova.

Obec je riekou Topľa rozdelená na dva zastavané celky – úplne vyvinutú obec Lukov s centrom a časť Venécia – potočná štruktúra zástavby s duchovným centrom nad ňou. Na severe pri ceste je osadená kaplnka. Rozvoj navrhujeme prevažne do Lukova.

Administratívne územie má rozlohu 2 858 ha.

Kompaktné lesné porasty sa v území nachádzajú v prevažnej časti katastra. Na súvislé lesné porasty na viacerých miestach nadväzujú rozsiahle porasty charakteru lesa na poľnohospodárskej pôde. Svahové deformácie stabilizované, potenciálne a aktívne sú evidované v štyroch zónach východne od obce a Tople a v SZ časti Venécia, ktoré sa prejavili poškodením RD a hospod. budov. Boli zrealizované hydro-geologické sanácie svahov. Zástavba nie je na nich navrhovaná.

Územie patrí do povodia Bodrogu a hlavného povodia Dunaja. Hydrologickú osu katastra tvorí rieka Topľa, prameniaca v Čergove v katastrálnom území Livovskej Hutky. V západnej časti katastra odvodňuje lesné prostredie Večný potok. Východnú časť katastra odvodňuje Topľa s ľavostranným prítokom Fešárk, potokom Obšar, Ščepanka a Slatvinec. Nad obcou na Topli je hrádza odvádzajúca vodu do náhonu k malej vodnej elektrárni.

Topľa je vodohospodársky významným vodným tokom a tiež vodárenským vodným tokom. Podľa mapy povodňového ohrozenia SVP š.p. inundačné územie na Q100 čiastočne zasahuje do záhrad na severnom okraji obce. V rámci neho nie je zástavba navrhovaná.

OP povrchového vodárenského zdroja Topľa – nad Bardejovom II° zasahuje podstatnú časť intravilánu obce a OP III° zasahuje celé k.ú. obce.

Pod obcou je podľa VÚC PK navrhovaná vodná nádrž Lukov kat. „B“ pod obcou a nad obcou vodná nádrž Gerlachov kat. „E“ s úpravňou vody. Zástavba nie je v týchto územiach navrhovaná.

Podľa Regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike (MH SR, 2005) je obec súčasťou Šarišského regiónu cestovného ruchu a rekreačného krajinného celku - RKC Čergov. Podľa ÚPD VÚC je súčasťou rekreačného krajinného celku č.XII Busov. V neďalekej obci Čirč je cestný prechod do Poľska. Obec je nástupným bodom do Ondavskej vrchoviny a Čergova. Modrá a zelená turist. trasa má východisko pri kostole v Livove. Modrá je vedená po južnej a červená po západnej hranici katastr. V priestore Malého Minčola. Tu sa napája i žltá, prechádzajúca údolím Večného potoka v smere Lenártov. Okolité lesy sú aj poľovníckym revírom. Južne od obce vo voľnej krajine sú dve rekreačné chaty. Pri sútoku Štepánky s Topľou je turistický prístrešok a nad ním osamotená chata. Skupina chat je i v lok. Hlinisko. Stav navrhujeme zachovať a v územia v lok. Pastovník, Chotárna a nad Chotárnou rozvíjať.

Lesy spadajú do LHC Bardejov. Väčšina z nich je zaradená do kategórie lesov hospodárskych. Stav navrhujeme zachovať.

Poľnohospodárska výroba je sústredená v HD PD Javorina - Malcov. V k.ú. sa aktuálne pestujú obilniny – jačmeň a pšenica. Živočíšna výroba nie je rozvinutá. Pasienky v k.ú. spásajú v lete ovce z PD Livov. HD navrhujeme nahradiť plochami športu.

Priemyselná výroba je v obci zastúpená výrobňou klincov - Scoma. Stav navrhujeme zachovať.

Väčšina navrhovaných plôch bývania je na západnom a južnom okraji Lukova a pod cintorínom. OV navrhujeme posilniť v centre a na ploche jestv. HD.

Obec je zásobovaná elektrickou energiou 22 kV odbočkou z primárneho VN vedenia č.281 Bardejov – Obručné. Na uvedenú linku je pripojených 2+1 ks transformovní v obci a TS v Livove a HD Malcov. Na južnom okraji obce je zrealizovaný systém MVE. Stav bude vyhovovať i výhľadovo.

Obec je súčasťou Regionálneho technického centra – východ Slovak Telecomu v primárnej oblasti 054 Bardejov. Celé územie je pokryté signálom mobilných operátorov.

Obec nie je plynofikovaná. VTL distrib. plynovod DN 110 PN 0,3 MPa je privedený do obce Gerlachov. Napojenie na obec navrhujeme výhľadovo.

Obec je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu. Zdrojom vody sú dve studne pri Topli, z ktorých je voda prečerpávaná do VDJ objemu 150 m³ a odtiaľ gravitačne do obce. Okolo studní je vymedzené OP I° a v širšom priestore II°. Systém navrhujeme zachovať.

Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu, ani spoločnú ČOV. Splašky sú zaústené do žump, ale aj voľne odtekajú do vodného toku. Navrhujeme v súlade s koncepciou obecnú splaškovú kanalizáciu so zaústením do ČOV v Malcove.

Komunikačne je obec napojená na širšie územné jednotky osídlenia, výroby a CR prostredníctvom cesty III/3183, ďalej lesnými a poľnými účelovými komunikáciami, turistickými (žltá, modrá a červená) a cykloturistickými trasami (červená - Východokarpatská magistrála). Navrhujeme ich doplnenie o nové cyklotrasy za účelom sprístupnenie obcí navzájom, ako aj sprístupnenie atraktivít regiónu. Pozdĺž cesty III. tr je navrhovaná trasa pre peši a cyklist. pohyb.

Systém ciest navrhujeme zachovať a severne vymedziť koridor pre preložku cesty I/77.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Základná koncepcia rozvoja obce a jej k.ú. vychádza z územno-technických, krajinnokoekologických a ekonomických podmienok, demografických ambícií a stratégie ich zhodnotenia v prospech obce a celého k.ú. do roku 2030. Rešpektuje princípy ochrany prírody.

Pre rozvoj obce a jej k.ú. je navrhované:

- posilnenie väzieb na Bardejov a Malcov a identifikovanie styčných bodov s ostatnými obcami mikroregiónu,
- rozšírenie obytných plôch v obci a revitalizovanie obytnej zóny Osada,
- rozšírenie plôch pre chýbajúce OV a posilnenie centra obce,
- posilnenie duchovného centra nad Venéciou,
- posilnenie významu obce ako turist. sídla - súčasť širšej aglomerácie turizmu,
- rozšírenie športovo – rekreačnej zóny nad obcou,
- optimalizovanie trasy preložky cesty I/77.

Pre rozvoj obce navrhujeme využívať jej zastavané územie, a to lokality na jeho západnom, južnom a východnom okraji. Osadu navrhujeme etapovite prestavať a revitalizovať.

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Bývanie

Pre výstavbu rodinných a bytových navrhujeme využívať plochy v zastavanom území - veľké záhrady, nevyužívané plochy, napojiteľnosť na sieť TI a jestvujúci dopravný systém.

Celkovo je navrhovaných 67 bytov, z toho 37 v RD a 30 v štyroch BD. Skupina 3 BD - 18 bj. je navrhovaná pri jestv. bytovkách na poche HD a jedna v Osade – 12 bj. asaníciou 5 + 3 chatrčí. Výhľadová plocha pre 2 BD je navrhovaná na ploche bývalého HD.

Skupiny RD navrhujeme: pod cintorínom 6 + 3 RD na veľkých parcelách využitím jest. komunikácie; pri Topli 8 + 6 RD využitím veľkých a nezastavaných parciel a návrhom nových komunikácií; v bývalom HD 5 RD návrhom novej komunikácie. Ostatné sú v rozptyle – 8 RD. Výhľadové plochy v počte 76 RD sú navrhované na východnom okraji obce s vlastným systémom komunikácií.

Občianske vybavenie

Je navrhované na zachovanie v pôvodnej štruktúre. Prírastok nových bytov si vyžiada jeho

miernu korekciu. Navrhované plochy sú v nadväznosti na areál MŠ a ZŠ - prírastok plôch pre predškolské zariadenie a social. starostlivosť. Pri kult. dome na ploche HD navrhujeme ponukovú plochu. Okrem vyčlenených plôch je ďalší prírastok navrhovaný na pozemkoch RD – polyfunkčné domy v blízkosti autobusových zastávok. Na ploche HD navrhujeme obecný športový a spoločenský areálnový s futbalovým ihriskom, soc. zázemím, tribúnkou a tréningovými plochami.

V nadväznosti na asanáciu chatrčí v Osade navrhujeme športovo – oddychovú plochu doplnenú o komunitné centrum. Bude súčasťou pásu verejnej zelene pozdĺž Tople. Navrhujeme etapovitú asanáciu a prestavbu chatrčí.

Verejná zeleň je navrhovaná medzi ZŠ a Dom soc. starostlivosti, okolo kostola a za KD.

Rekreaácia

Časť domového fondu navrhujeme ponechať na využitie aj pre rekreačné účely – ubytovanie na súkromí, penzióny a pod. Tento trend navrhujeme rozvíjať s cieľom vytvorenia lesoturistického sídla. Za tým účelom je nutné uchovanie pôvodných ucelených skupín domov, stodôl a sýpok a rozšírenie turistického vybavenia a infraštruktúry. V lok. Pastovník navrhujeme 7, v lok. Chotárna 6 a v lokalite nad Chotárnou 11 rekr. chát. Za tým účelom navrhujeme účelové cesty na ich prístupenie.

Výroba - HD navrhujeme na zrušenie z dôvodu neefektivity jeho prevádzky. Areál Scoma navrhujeme na zachovanie. V nadväznosti naň navrhujeme areál zberného dvora a kopostoviska.

Ostatné

Sevne od obce je navrhovaná preložka cesty I/77, ktorá bude úrovňovo napojená na cestu III/3183. Súbežne s trasou cesty do Malcova navrhujeme samostatnú komunikáciu pre peši a cyklo pohyb. Väčšinu jestv. obslužných komunikácií navrhujeme rozšíriť a zrekonštruovať. Pozdĺž nich je navrhovaný jednostranný združený chodník.

Zahrnutím najdôležitejších priestorov je vymedzené centrum obce.

Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné na stavebné účely. Akákoľvek výstavba, či činnosť v zosuvných územiach (aktívne, či potenciálne) je podmienená inžiniersko-geologickým posudkom a staticky primeraným zakladaním.

A. Zásady urbanistickej kompozície

Návrh hmotovo – priestorovej štruktúry vychádza zo snahy o čo najcitlivejšie zakomponovanie nových funkcií do dlhoročne sa vyvíjajúcej zástavby obce, ako aj krajinného prostredia na novej kvalitatívnej úrovni. Osobitne dôležitými sú priestory centra od kostola po KD a nový športový areál ako aj v smere ku chámu sv.Kozmu a Damiána, ďalej jestv. a navrhované parky, cintoríny a skupiny pôvodných domov, sypancov a stodôl, ako odkaz ľudovej architektúry.

Novými urbanistickými štruktúrami bude sústredená výstavba BD nad KD a v Osade a skupiny RD.

Osobitne dôležitými sú priestory **centra obce** zahrňujúce budovy OV, šport. areál a duchovné centrum vo Venécii.

Za účelom skvalitnenia obytných a rekreačných podmienok navrhujeme doplniť riešené územie o prvky drobnej architektúry (zastávky autobusov, lavičky, verejné osvetlenie a pod.).

B. Ochrana pamiatok

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, register nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok sú evidované tieto NKP:

- **kostol drevený** - evid. č.217/1 – g.k. chrám sv. Kozmu a Damiána postavený v roku 1708. Je východokarpatského typu viackrát obnovovaný - zrubová budova na kamennej podmúrovke reprezentujúca prechod od centrálnych k pozdĺžnym typom chrámov. Pozostáva z troch priestorov – svätyne, pozdĺžnej lode a otvorenej predsieni, nad ktorou pozostáva samonosná veža trámovej konštrukcie s izbicou pre zvony. Rozhodnutím ONV v Bardejove č.U 1124/1989 má vymedzené rozsiahle OP.

- **kostol** - evid. č.218/1 – g.k. kostol Panny Márie Ochrankyne (zasvätený Ochrane Presvätej Bohorodičky), postavený v r. 1800. Je klasicistický, murovaný a obnovený po požiari v r.1873. Jedná sa o jednoduchú stavbu pozdĺžneho typu postavenú v obci.

KPÚ v Prešove určil na základe evidovaných archeologických lokalít územia s predpokladanými archeolog. nálezmi - Lukov a m.č. Venécia – historické jadro obce – stredovek až novovek.

Je pravdepodobné, že pri zemných prácach súvisiacich s predmetnou stavebnou činnosťou budú zistené pozitívne archeologické nálezy, resp. archeologické situácie.

V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

Do Zoznamu pamätihodnosti obce navrhujeme zaradiť pravoslávny chrám Zostúpenia Sv. Ducha postavený v roku 1930, pamätník padlým hrdinom v 2.svetovej vojne, pamätná tabuľa na budove obecného úradu z druhej svetovej vojny na počesť spolupráce občanov obce s partizánskymi skupinami, v blízkosti obce kaplnku zasvätená Svätej trojici z roku 1828, tri kríže v chotári, celú duchovnú trasu z obce k NKP vo Venécii, sýpku v HD a nový polyfunkčný dom v centre.

Všetky uvedené objekty či miesta sú v plnom rozsahu integrované do rozvoja obce, t.j. ÚPD ich ponecháva a rozvíja.

2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, návrh výroby a rekreácie

Ako podklad slúžili štatistické údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011.

2.7.1 Bytový fond

Domový a bytový fond sa podrobne sleduje počas sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov zo dňa 21.mája 2011 bol v obci stav domového a bytového fondu:

Domový fond tvorilo v obci spolu 127 domov, z toho:

- trvale obývaných 105 domov,
- neobývaných 22 domov.

Trvalo obývané domy pozostávali z:

- 97 rodinných domov,
- 4 bytové domy,
- 3 domy – iné budovy.

Neobývané domy boli prevažne z týchto dôvodov:

- 19 určených na rekreáciu,
- 1 určený na prestavbu,
- 2 z iných dôvodov.

Bytový fond tvorilo v obci spolu 150 bytov, z ktorých bolo 128 obývaných:

- 15 vlastných bytov v bytových domoch,
- 87 bytov vo vlast. rodinných domoch,
- 21 obecných bytov,
- 4 iné.

Vývoj počtu obývaných bytov v rokoch 1980 – 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Počet obývaných bytov	130	127	117	122	128
Prírastok bytov	- 3		- 10		+ 5
Počet bytov/1 000 obyv.	191,18	231,33	246,32	217,85	218,43
Okres Bardejov	207,75	236,32	255,15	250,47	254,70
Prešovský kraj	218,08	245,94	267,45	263,71	269,67
SR			370,0	353,50	329,20

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Doterajší vývoj bytov v obci zaznamenal prírastok po roku 1991 a v ďalšej dekáde po roku 2001. Napriek stúpajúcemu počtu bytov obec má nepriaznivo vysoký ukazovateľ počtu bytov a počtu obyvateľov na jeden byt (obložnosť) v porovnaní s okresným aj krajským priemerom.

Vývoj obložnosti v rokoch 1980 - 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Obložnosť Lukov (obyv./ byt)	5,23	4,32	4,06	4,59	4,58
Okres Bardejov	4,81	4,23	3,92	3,99	3,93

Prešovský kraj	4,59	4,07	3,74	3,79	3,71
SR				2,83	3,03

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa počtu obytných miestností prevažne prevládajú obývané byty 2-izbové (38), 3-izbové (36) a s 5+ obytnými miestnosťami (29). Najviac obývaných bytov v rodinných domoch tvoria byty s celkovou podlahovou plochou 81-120 m², v bytových domoch byty s plochou 40-80 m².

Obývané byty podľa obdobia výstavby (SODB 2011)

Obec	Do roku 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a viac	nezistené
Lukov	12	78	5	5	28

Zdroj: ŠÚ SR

Aktuálnymi tendenciami v oblasti bývania je najmä zlepšovanie kvality bývania a odstránenie súčasnej disproporcie medzi potrebou bytov a možnosťami ich získania. Pri stanovení výhľadových počtov bytov sa vychádzalo z predpokladaného vývoja počtu obyvateľov s cieľom dosiahnuť vyššiu kvalitatívnu úroveň bývania, t.j. zvýšiť počet bytov na 1000 obyvateľov a znížiť obložnosť. Požiadavka je 2 RD/rok.

Návrh

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je rozvoj bývania navrhovaný tak, aby v roku 2030 pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov na 720 boli dosiahnuté priaznivé ukazovatele:

- počet obyvateľov na jeden byt 3,70,
- počet bytov na 1 000 obyvateľov 270,00,

(odporúčané hodnoty pre okres Bardejov v roku 2025 podľa ÚPN-VÚC Prešovský kraj, Zmeny a doplnky 2009). To znamená pre ukazovateľ obložnosti 3,70 obyv./byt pre celkový počet obyvateľov 720 v roku 2030 je potrebné navrhnuť a pripraviť územie pre výstavbu nových bytov a rekonštrukciu existujúceho bytového fondu na celkový počet cca 200 bytových jednotiek v obci. Celkovo je navrhovaných 67 bytov, z toho 37 v RD a 30 v štyroch BD. Výhľadovo je navrhovaných 87 bj.

2.7.2 Predpokladaný rozvoj ekonomických aktivít

A. Poľnohospodárska výroba

Obec Lukov patrí do klimatickej oblasti C-chladnej, klimatický okrsok C1 – mierne chladný, región CH – chladný s priemernými ročnými teplotami 4-5 C. Zastúpenie pôdných druhov tvoria stredne ťažké pôdy hlinité až piesočnatohlinité pôdy. Hĺbka pôdy prevažuje plytká až stredne hlboká bez kompaktie (ohrozenie zhutnením). Z pôdných typov, ktoré tvoria základnú identifikačnú jednotkou morfofenetickéj i agronomickej kategorizácie pôd, v k. ú. Je charakteristický prevládajúci výskyt kambizemí (hnedých pôd). Typologicko-produkčné kategórie trvalé trávne porasty T1 až T3. Stupeň kvality pôd 7-9, čo je stredná až nízka kvalita pôdy.

Podľa Štatistického úradu SR sa k roku 2014 v k. ú. obce nachádzajú poľnohospodárske pôdy (PP) o rozlohe 852,88 ha, z toho orná pôda tvorí 118,92 ha, záhrady 20 ha a trvalé trávne porasty 713,95 ha. V k.ú obce sa nenachádzajú žiadne vinice, ovocné sady a chmeľnice. Podiel PP z celkovej rozlohy k.ú. je 29,83 %.

Nepoľnohospodársku pôdu tvorí 2005,7 ha, z toho lesné pozemky 1857,94, vodné plochy 67,08 ha, zastavané plochy 39,51 ha a ostatné plochy 41,75 ha.

Chránené PP v katastri s kódom a skupinou BPEJ sú tieto: 0806015/5, 0806045/5, 0814061/7, 0814065/7, 0866335/6, 0869202/6, 0869215/6, 0869242/6, 0869412/7, 0869415/7, 0869442/7, 0869445/7, 0869542/7, 0869545/7, 0878265/8, 0878465/8, 0878565/8, 0882682/9, 0882882/9, 0978265/9, 0978462/9.

Hydromelioácie š.p. neeviduujú hydromelioračné zariadenia v ich správe. Orná pôda západe od obce označená Dielik je odvodnená.

Rastlinná výroba je charakterizovaná ťažkými výrobnými podmienkami, keďže k.ú. je situované v podhorskej oblasti, časť k.ú. sa nachádza v chránených prírodných oblastiach a pásmach hygienickej ochrany. Ide teda o územia s prísne limitovaným výrobným zámerom a zvýšenými nárokmi na ochranu životného prostredia. Pôdny fond sa využíva v kultúre trvalých trávnych porastov.

V k. ú. obce sa nachádza HD poľnohospod. družstva PD Javorina Malcov so sídlom v Malcove, ktoré hospodári na ploche ha 570 ha a zamestnáva cca 2-3 osoby z obce (Dotazník obce 04/2013). PD združuje sedem obcí s celkovým počtom zamestnancov 45. Jeho poľnohospodárska produkcia je zameraná širšie - pestovanie obilnín (pšenica ozimná, raž ozimná, ovos a jačmeň jarný) a chov oviec, hovädzieho dobytku na mlieko a mäso. Rozšírený je chov oviec s odchovom

plemenných baranov, veľkonočných jahniat a výrobu mlieka.

V najbližších rokoch bude podľa zámeru PD časť objektov počas vegetačného obdobia využívaných na chov oviec a časť objektov bude slúžiť na uskladnenie suchých krmív a stelív. Zostávajúce objekty budú po častiach likvidované podľa rozhodnutia orgánov družstva a na ostatné objekty sa vypracuje zámer na formu využitia na ďalšie obdobie.

V obci pôsobí jeden SHR - Rodáková s počtom zamestnancov 1.

Návrh

HD navrhujeme na postupnú likvidáciu a nahradenie nevýrobnými funkciami - bývanie a OV. Využitie PP navrhujeme zachovať.

B. Lesné hospodárstvo

Lesy spadajú do LHC Bardejov. Väčšina z nich je zaradená do kategórie lesov hospodárskych. Lesy sú v správe vlastníkov – Urbárska spoločnosť Hlboké - Lukov, podniku Lesy SR, š.p. (LS Malcov) a súkromných vlastníkov.

Podľa Štatistického úradu SR lesné pozemky zaberajú k roku 2014 spolu 1857,94 ha, čo predstavuje 65 % z celkovej rozlohy k. ú. obce. Z lesných porastov prevládajú jelšové lesy a nížinné hydrofilné dubovo-hrabové lesy. Svojím zložením a štruktúrou lesné porasty zodpovedajú prirodzenej lesnej vegetácii. Väčšina lesov je zaradená do kategórie lesov hospodárskych a zvyšok tvoria lesy ochranné.

Štruktúra vývozných ciest a skládky dreva zodpovedá potrebám lesohospodárstva.

Podľa Štatistického úradu SR lesné pozemky zaberajú k roku 2012 spolu 657,8 ha, čo predstavuje 44,51 % z celkovej rozlohy k. ú. obce. Prevládajú zmiešané lesy s prevahou listnatých drevín, lesný vegetačný stupeň bukový. Prevláda buk lesný (*Fagus sylvatica* L.), lipa veľkolistá (*Tilia platyphylloscop.*), jedľa biela (*Abies alba* Mill.) a javor horský (*Acer pseudoplatanus* L.). Svojím zložením a štruktúrou lesné porasty zodpovedajú prirodzenej lesnej vegetácii. Väčšina lesov je zaradená do kategórie lesov hospodárskych a zvyšok tvoria lesy ochranné. (Atlas krajiny 2002).

Lesy sú v správe vlastníkov – Urbárska spoločnosť – pozemkové spoločenstvo Lenartov, podniku Lesy SR, š.p. a súkromných vlastníkov (LS Malcov). Lesy v k.ú. sú súčasťou LHC Malcov a LZ Bardejov.

Návrh

Stav navrhujeme zachovať.

C. Ťažba, priemyselná výroba, skládovanie a remeselné živnosti

V k. ú. obce Lukov sa nenachádzajú žiadne dobývacie priestory, chránené ložiskové územia, resp. prieskumné územia (www.geology.sk).

Priemyselná základňa nemá v obci tradíciu a ani hlboké korene. Za prácou v priemysle obyvatelia dochádzali do Bardejova. V minulosti sa ľudia prevažne živili prácou na poliach a v lesoch, ale aj remeslami, akými boli kováčstvo, šindliarstvo, pálenie dreveného uhlia, neskôr ovčiarstvo a práca v lese.

Na okraji zastavaného územia, pri Topli je lokalizovaná fy Skoma, a.s., vyrábajúca oceľové klince s počtom zamestnancov 1.

Návrh

Stav navrhujeme zachovať.

D. Komerčné služby a obchod

Komerčné služby a obchody sú lokalizované v účelových zariadeniach a v polyfunkčných rodinných domoch. Pre výhľadové potreby nebudú uvedené kapacity stačiť.

Maloobchod

- Potraviny Jaščurová Mária - objekt sa nachádza v centre obce v bývalej budove Jednoty; budova je po rekonštrukcii,
- Potraviny Tulenková Mária – objekt sa nachádza v centre obce, v bývalej budove Lesy SR; je po rekonštrukcii,
- Potraviny Billá Mária - účelová budova sa nachádza v Osade.

Za ďalším tovarom a službami musia obyvatelia dochádzať do Malcova a Bardejova.

Celkový počet zamestnancov – 4.

Ubytovanie a stravovanie

- Pohostinstvo Ivan Jaščur - počet stoličiek 100; nachádza sa v centre obce, počet zamestnancov 2,

- Café Bar Lukov - počet stoličiek 50; novostavba v centre obce; počet zamestnancov 2,
- ubytovacie zariadenie obce Lukov - v podkroví kultúrneho domu. - počet lôžok 10,
- ubytovanie na súkromí – cca 5 RD a počet lôžok cca 20.

Služby nevýrobné

Nevýrobné služby sa v obci neprevádzkujú.

Služby výrobné a opravárenské

Nevýrobné služby sa v obci neprevádzkujú.

Návrh

Okrem vyčlenených plôch je ďalší prírastok komerčných služieb navrhovaný na pozemkoch RD – polyfunkčné domy v blízkosti autobusových zastávok.

V ponukovej ploche pri HD navrhujeme rozvoj výrobných služieb.

Časť domového fondu navrhujeme ponechať na využitie aj pre rekreačné účely – ubytovanie na súkromí, penzióny a pod. s predpokladanou kapacitou 50 lôžok.

E. Ostatná infraštruktúra - administratíva, verejná správa

Obecný úrad sídli vo vlastnej dvojpodlažnej budove po rekonštrukcii. Jej technický stav je vyhovujúci. Nachádza sa v nej 6 kancelárskych miestností. Počet zamestnancov úradu 5 - starostka obce, dve administratívne pracovníčky a dve terénne sociálne pracovníčky. Dve miestnosti má v prenájme Slovenská pošta (1 zamestnanec) a poštová banka a 3 miestnosti slúžia ako byt.

Spoločná matrika je v Malcove a Spoločný stav. úrad v Bardejove.

Návrh

Stav navrhujeme zachovať.

2.7.3 Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie

V rámci občianskeho vybavenia sa navrhuje rozvoj jednotlivých zariadení podľa výhľadových potrieb obyvateľov a návštevníkov obce nasledovne:

Školstvo a výchova

V obci je jednotriedna *materská škola* s celodennou prevádzkou. Navštevuje ju v súčasnosti 22 detí predškolského veku aj z obcí Livovská Huta a Livov. Zamestnáva 3 pedagogických a nepedagogických pracovníkov. Priestory MŠ sú v samostatnej budove, spolu s časťou základnej školy. Technický stav budovy je v nevyhovujúcom stave, nakoľko budova je 100-ročná a vyžaduje si celkovú rekonštrukciu a modernizáciu.

Teoretickej potrebe cca 30 detí/2 triedy pozemok veľkosťou nevyhovuje. Vzhľadom na reálne potreby, navrhujeme nový areál MŠ nad ZŠ na ploche 021 ha so samostatnou budovou.

Základná škola je pre I. stupeň. s 3 triedami, ktorú navštevuje 39 žiakov aj z obcí Livovská Huta a Livov. Škola zamestnáva 7 pracovníkov a prevádzkuje kuchyňu s jedálňou, slúžiacou aj pre MŠ. Súčasťou je športové multifunkčné ihrisko. Chýba telocvičňa. V poobedňajších hodinách deti navštevujú krúžky – pohybové hry, šikovné ruky a komunikačná zručnosť. Budova základnej školy je vo vyhovujúcom technickom stave.

Za vyššou školskou dochádzkou – II. stupeň dochádzajú žiaci do obce Malcov, resp. Bardejova.

Teoretickej potrebe cca 90 detí/4 triedy pozemok veľkosťou nevyhovuje. Navrhujeme jestv. areál s budovami spoločného zariadenia prestavať len pre potreby ZŠ. .

Najbližšie stredné školstvo je v Bardejove, kde sú aj ZUŠ.

Vytvorenie podmienok pre rozšírenie predškolského a školského zariadenia musí byť zosúladené s platnou legislatívou – vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. a zákonom NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.

Za II. stupňom ZŠ dochádzajú žiaci do obce Malcov, resp. Bardejova.

Najbližšie stredné školstvo je v Bardejove, kde sú aj ZUŠ. Systém navrhujeme zachovať.

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko ani lekáreň. Všeobecnú zdravotnú starostlivosť pre dospelých aj deti poskytuje zdravotné stredisko v Kružlove. Najbližšia nemocnica, pohotovostná služba a rýchla zdravotnícka pomoc je v okresnom meste Bardejov.

V obci sa nenachádza žiadne zariadenie domu dôchodcov či sociálnych služieb. Najbližšie je

v Bardejove. Obec poskytuje pre starších obyvateľov možnosť stravovania v školskej jedálni a formou donášky domov.

Systém navrhujeme zachovať.

V priestore pod cintorínom navrhuje zariadenie soc. starostlivosti s kapacitou 30 miest.

V Osade navrhujeme komunitné centrum.

Kultúra, osвета a cirkev

Budova kultúrneho domu je dvojpodlažná, v dobrom technickom stave. Má tu svoje priestory i Klub dôchodcov, dve kancelárie pre terénnu sociálnu prácu a v podkroví je päť miestností slúžiacich na ubytovanie. Spoločenská sála má kapacitu 100 stoličiek a je vybavená kuchyňu. Pred budovou je parkovisko pre 20 áut.

V priestoroch obecného úradu je Obecná knižnica, ktorá má 1 908 knižných jednotiek a jednu pracovníčku na dohodu.

V obci pôsobí dobrovoľný hasičský zbor DHZ Lukov, ktorý je zameraný na zásahovú činnosť pri požiaroch, zabezpečuje protipožiarnu prevenciu a výchovu na predchádzanie požiarov v obci. Má vlastnú hasičskú zbrojnicu, čo je starší objekt prerobený z kôlne.

Medzi ďalšie záujmové spolky v obci patrí Klub jednoty dôchodcov Slovenska, Pozemkové spoločenstvo Hlboké - Lukov, Poľovnícke združenie Chotarník - Noriče.

Kultúrne aktivity usporadúvané obcou: Lukovský ples, Majáles, Deň detí, posedenie s dôchodcami, Deň matiek a žien, Obecná zabíjačka.

V zastavanom území obce sa nachádza gréckokatolícky kostol zasvätený Ochrane Presvätej Bohorodičky spolu s g.k. farským úradom.

Najbližší FÚ pravoslávnej cirkvi je Livovskej Hute, r.k. v Malcove a ev.a.v. v Rokytove.

Dom smútku s kapacitou 60 stoličiek sa nachádza v strede obce, je v dobrom technickom stave, avšak je potrebné ho kapacitne rozšíriť. Navrhujeme spoločné parkovisko aj pre kostol s kapacitou 21 státí.

Cintoríny má obec dva - jeden je v obci s počtom parkovacích miest 10 a druhý v časti Venécia bez parkovacích možností. Vzniká potreba rozšírenia parkovacích plôch. Veľkosť cintorínov je dostačujúca.

Systém navrhujeme zachovať.

Telovýchova a šport

Multifunkčné ihrisko je v areáli základnej a materskej školy a ďalšie menšie vo Venécii pri moste. Za ďalšími športovými aktivitami musia občania dochádzať do väčších centier.

Navrhujeme obecný športovo spoločenský areál s riadnym futbalovým ihriskom, soc. zázemím, tribúnkou a tréningovými ihriskami.

V Osade navrhujeme športovo – oddychovú plochu.

2.7.4 Turizmus, cestovný ruch a rekreácia

Ťažiskovými formami cestovného ruchu, pre ktoré má obec najlepšie predpoklady a ktoré treba v priebehu najbližších rokov prednostne podporovať, rozvíjať a skvalitňovať, sú vidiecky cestovný ruch a agroturistika. Nízky počet obyvateľov a nízka hustota zástavby vytvárajú pôsobením pokojného prostredia vhodné podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, agroturistiky a chalupárstva. Pre tento druh turizmu sú vhodné neobývané domy s rázovitou architektúrou v podhorí Čergova.

Podľa Regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike (MH SR, 2005) je obec súčasťou Šarišského regiónu cestovného ruchu a rekreačného krajinného celku - RKC Čergov. Obec je nástupným bodom do Ondavskej vrchoviny a Čergova. Modrá turist. trasa je vedená po južnej a červená po západnej hranici katastra, v priestore Malého Minčola. Tu sa napája i žltá, prechádzajúca údolím Večného potoka v smere Lenártov. K.ú.prechádza cyklotrasa smer Minčol – Čergovské pohorie. Okolité lesy sú aj poľovníckym revírom - Poľovnícke združenie Chotarník - Noriče a SNP Malcov.

Na chalupárenie sa využíva cca 19 RD (podľa SODB je v obci Lukov 22 neobývaných domov). Tri súkromné chaty sú vo voľnej prírode v severnej časti k.ú. pri Topli a dve v smere Livov. Na súkromí je cca 20 lôžk, v chalupách 80 a v 5 -tich chatách ďalších cca 20 lôžok. V podkroví

kultúrneho domu obce sa nachádza ubytovacie zariadenie s počtom lôžok 10, čo činí spolu 130 lôžok, toho 30 vo voľnom CR.

K. ú. obce predstavuje územie s priaznivými prírodnými podmienkami na celoročnú turistiku. Poloha obce umožňuje skombinovať návštevu Čergovského pohoria s možnosťou využitia turistických

trás, ktoré sú vhodné na rodinné výlety, spoznávanie krás okolitej prírody počas celého roka. Rieka Topľa, je výbornou príležitosťou na rybárčenie a lesy poskytujú výbornú príležitosť na hubárčenie. Okolie obce poskytuje možnosti pre rozvoj zimnej rekreácie a športov, letnej horskej a náučnej turistiky a cykloturistiky, ako aj možnosti poľovníctva. Z kultúrno - historického hľadiska okolie je atraktívne ľudovou architektúrou a prítomnosťou drevených kostolíkov, zapísaných spolu s MPR Bardejov do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Celkovo obec a jej okolie disponuje cca 130 funkčnými lôžkami, z toho 30 vo voľnom CR. V špičke dominuje pasantská návštevnosť a pohybuje sa do 400 osôb. Priemerná denná návštevnosť je odhadovaná na 150 osôb v lete a 100 v zime.

Denná rekreácia občanov sa uskutočňuje na športovo-rekreačných plochách v obci – park, ihriská a turist. trasy. Koncomtýždňová rekreácia sa uskutočňuje v širšom priestore regiónu.

Návrh

Obec má predpoklady byť turisticky atraktívnou. Umožňuje to jej poloha a dostupnosť uvedených širších turistických atraktivít. Južne nad obcou, v priestore Pastovník, Chotárna a nad Chotárnou navrhujeme plochy pre 24 rekreačných chát. .

Časť domového fondu navrhujeme ponechať na využitie aj pre rekreačné účely – individuálne chalupy, ale aj ubytovanie na súkromí - penzióny a pod. Tento trend predpokladáme permanentne rozvíjať s cieľom vytvorenia lesoturistického sídla. Za tým účelom je nutné uchovanie pôvodných ucelených skupín domov, stodôl a sýpok a rozšírenie turistického vybavenia a infraštruktúry.

V celom k.ú. predpokladáme nárast optimálnej dennej návštevnosti na celkových 200 v lete a 120 osôb v zime a špičkovú návštevnosť v lete na 500 osôb.

Stav rekreačných možností pre obyvateľov bude vyhovovať i perspektívne.

2.7.5 Ekonomické aktivity

Štruktúra a kapacita ekonomických aktivít je úmerná potenciálu obce. Dominuje primárny a terciálny sektor, u ktorého je predpoklad nárastu. Perspektíva bude vo využití prírodného a kultúrno-historického potenciálu v prospech lesohospodárstva, ako aj turizmu a CR.

Rozvoj ekonomiky obce bude vychádzať z týchto prognóz:

- stabilizácia lesohospodárskej a ľahkej priemyselnej výroby,
- rozširovanie služieb pre cyklo a lesoturizmus,
- rozširovanie výrobných služieb.

2.7.6 Prvé poradie výstavby, prestavby, rekonštrukcie a zmeny funkčného využitia

Výstavba, prestavba a rekonštrukcia obce je rozdelená do dvoch základných etáp:

1. etapa – rok 2023,
2. etapa – rok 2030.

Prvá etapa predstavuje realizáciu investičných zámerov vo všetkých častiach obce pre cca 650 obyvateľov. V 1. etape je navrhovaných 30 bytov v BD a RD a komplexné zabezpečenie technickou infraštruktúrou, dopravou, občianskym a športovo – rekreačným vybavením. Asanáciu chatrčí v Osade navrhujeme v rozsahu 4 objektov.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

Navrhovaná hranica zastavitelnosti územia obce podľa § 139 Stav. zákona je odvodená od hranice súčasne zastavaného územia k 1. 1. 1990 a je rozšírená o jestvujúce a navrhované plochy bývania, športu, občianskeho vybavenia, rekreácie, dopravy a infraštruktúry. V obci je rozšírená južne - okraj navrhovanej komunikácie pre RD. Mimo obce okrajom chatových lok. Mlynisko, Pastovník, Chotárna a nad Chotárnou.

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

2.9.1 Ochranné pásma

- II° povrchového vodárenského zdroja Topľa – nad Bardejovom – časť zastav. územia obce,
- III° povrchového vodárenského zdroja (VZ) Topľa – nad Bardejovom – celé k.ú.,
- I° vodárenského zdroja obecného vodovodu – oplotené pozemky pri Topli nad obcou,
- II° vodárenského zdroja obecného vodovodu – pozemok okolo studní pri Topli nad obcou,
- prírodná rezervácia Livovská jelšina – 100 m po okraji PR,
- poľnohospod. dvor – 100 m od objektov živočíšnej výroby,
- cintoríny – 50 m od okraja pohrebiska,

- lesné pozemky – 50 m od okraja porastu,
- cesta I. triedy – 50 m od osi vozovky mimo obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (severný výbežok k.ú.),
- cesta III. triedy – 20 m od osi vozovky mimo obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce,
- miestne komunikácie I. a II. triedy - 15 metrov od osi vozovky,
- NKP - drevený g.k. chrám sv. Kozmu a Damiána – okraj časti zastavaného územia Venécia,
- NKP - g.k. kostol Panny Márie Ochrankyne (zasvätený Ochrane Presvätej Bohorodičky) – 10 m okolo budovy – ochrana bezprostredného okolia nehnuteľnej kultúrnej pamiatky.

2.9.2 Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry

Pre výkon správy vodného toku a vodných stavieb (§ 49 ods. 2 zákona č. 364/2007 Z.z. o vodách):

- 5 m široký nezastavaný manipulačný pás pozdĺž drobných vodných tokov,
- 10 m pozdĺž vodohospodársky významných vodných tokov.

Podľa zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach:

- 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Ochranné pásma (v zmysle Energetického zákona č. 251/2012) na ochranu elektro energetických zariadení:

- 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane, v lesných priesekoch 7 m,
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.

V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky; vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m, vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou; uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky, vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku; vykonávať činnosti ohrozujúce elektr. vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.

2.9.3 Chránené územia– funkčné obmedzenie v zmysle prísl. zákonných ustanovení

- prírodná rezervácia Livovská jelšina – pás biotopu pozdĺž Tople na juhu k.ú.,
- SKCHVU052 Čergov – mimo zastavané územie celé k.ú.obce,
- NKP - drevený gréckokatolícky chrám sv. Kozmu a Damiána a gréckokatolícky kostol Panny Márie Ochrankyne,
- ochranné lesy,
- príroda – celé územie leží v 1.a 2.st. ochrany podľa Zákona o ochrane prírody.
- evidované svahové deformácie – v k.ú. zosuvy stabilizované, potenciálne a aktívne,
- stredné radónové riziko – celé zastavané územie a východná časť k.ú.,
- vodná nádrž Lukov kat. „B“ pod obcou a nad obcou vodná nádrž Gerlachov kat. „E“,
- bývanie a školské zariadenia – príslušná izofona ekvivalentnej hladiny hluku od ciest – 40-60 dB(A) zabezpečujúca akustický komfort podľa Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. a zákonom NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.

2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami

V súlade s Vyhl. MV SR č. 532/ 2006 Z.z. O podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení **civilnej ochrany** je prevedená analýza stavebno-technického stavu budov a identifikovanie suterénnych priestorov - potenciálne ukrytie obyvateľov v úkrytoch budovaných svojpomocne.

Protipožiarna ochrana spadá pod OHaZZ Bardejov. Najbližšia PS je v Bardejov. V obci pôsobí Dobrovoľný hasičský zbor.

MOS SR nemá v k. ú. obce požiadavky na ÚPD.

Ochrana pred povodňami. Toky pretekajúce k. ú. obce Lukov nemajú dostatočnú kapacitu na prevedenie Q_{100} ročnej veľkej vody a pre tieto toky nie je doposiaľ v zmysle § 46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov určený rozsah inundačného územia a do doby jeho určenia

sa vychádza z podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, za čo považujeme aj informácie o povodniach v minulých rokoch.

Výstavba v daných lokalitách je podmienená vypracovaním hladinového režimu a následne umiestnením stavebných objektov mimo zistené záplavové územie nad hladinu Q_{100} ročnej veľkej vody.

Uvedené podmienky sú uvedené aj v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie.

Ochrana pred povodňami je riešená návrhom zástavby mimo inundované územia v obci.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Z hľadiska územnej ochrany prírody do územia zasahuje:

Prírodná rezervácia Livovská jelšina

Leží v k.ú. Lukov a v časti k.ú. obce Livov). Je zriadená od roku 1986 o výmere 13,1700 ha. Predmetom ochrany je vzácny typ karpatských potočných jelšín.

Chránené územie tvorí sprievodná vegetácia Tople v jej nive v úseku od Livova po most smerom k Lukovu. Pôdy tvoria naplaveniny Tople, počas extrémnych období zaplavované, v letnom období čiastočne vysychavé, ale podmáčané prúdiacou vodou v podzemí štrkovo-pieskových naplavenín.

Obojstranne v nive Tople, predovšetkým po jej ľavej strane, sú vyvinuté zachovalé, miestami výmladkové porasty jelše sivej (*Alnus incana*) v asociách *Alnetum incanae carpaticum* a *Alnetum incanae struthiopteridetosum*.

Chránené územia NATURA 2000 - SKCHVU052 Chránené vtáčie územie Čergov

Do katastrálnych území Lukov a Venecia zasahuje južne zhruba od zastavaného územia, na severe a východe od alúvia Tople Chránené vtáčie územie Čergov. V riešenom území nezahŕňa zastavané územie, bloky ornej pôdy; zahŕňa predovšetkým lesy, trvalé trávne porasty a všetky vodné toky s pobrežnou vegetáciou (mimo krátkych potokov severne od Venecie).

Bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 28/2011 z 1.februára 2011 pod poradovým číslom 052. Jeho celková výmera dosahuje 35 849, 71 ha.

Bolo vyhlásené na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sovy dlhochvostej, muchárika bieločrkého, muchárika červenohrdlého, jariabka hôrneho, penice jarabej, d'atľa bieločrptého, d'atľa čierneho, chriašťa poľného, žlny sivej, kuvika vrabčieho, d'atľa trojprstého, kuvika kapcavého, lelka lesného, orla krikľavého, rybárika riečného, včelára lesného, bociana čierneho, tetra hľniaka, orla skalného, muchára sivého, pŕhľaviara čiernohlavého, krutihlava hnedého, žltouchvosta lesného a prepelice poľnej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Navrhované Územie európskeho významu Livovská jelšina

Do katastrálneho územia Lukov a Venecia zasahuje severnou časťou navrhované Územie európskeho významu (SKUEV 0753) Livovská jelšina. Zahŕňa tok Tople a jej nivu s porastmi horského jelšového lužného lesa. Jej súčasťou je územie doteraz zriadenej Prírodnej rezervácie Livovská jelšina (od roku 1986), návrh územia európskeho významu ráta s rozšírením územia alúvia Tople prakticky od zastavaného územia obce Livov na juhu po zastavané územie Lukova a Venecie na severe.

Rozšírené územie vrátane PR Livovská jelšina vo výmere 84,8811 ha je pripravované na zaradenie do Národného zoznamu území európskeho významu v tzv. etape C (charakteristiku územia pozri vyššie v podkapitole Územná ochrana prírody).

Nadregionálne biocentrum Čergov

Biocentrum reprezentujú viaceré spoločenstvá lesné, lúčne a prechodné medzi lesom a otvorenou krajinou, čo podmieňuje pomerne veľkú biodiverzitu. Floristicky, ale aj faunisticky sú cenné predovšetkým horské lúky.

Hodnotné sú tiež lesné spoločenstvá, v riešenom území zastúpené predovšetkým bučínami a jedľobučínami, čiastočne javorovými bučínami.

NRBc Čergov zahŕňa v riešenom území prakticky všetky lesné porasty, doplnené v ich úrovni horskými vrcholovými, hrebeňovými a svahovými lúkami.

Nadregionálny biokoridor Čergov

Biokoridor sa v riešenom území kryje s biocentrom, vlastnosti biocentra dovoľujú migrácie bezstavovcov, drobných cicavcov i makrostavovcov.

Nadregionálny biokoridor Topľa

Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES) pozostáva z týchto ekologicky významných

segmentov prírody:

- biocentrum (MBc) Poddmok – Medzi potokmi,
- biocentrum (MBc) Lúky pod Chotárnym lesom,
- biokoridor (MBk) Venecký potok,
- interakčný prvok (Mip) Fešovka – Roveň – Kúty,
- interakčný prvok (Mip) Pod Šanturkami.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny nie sú potrebné špeciálne opatrenia. Jestvujúce prvky ÚSES nevyžadujú legislatívnu ochranu, nakoľko nepredstavujú najhodnotnejšie časti prírody.

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Dopravný systém obce

A. Širšie dopravné vzťahy

Na nadradenú cestnú sieť je obec Lukov napojená cestou III. triedy č. 54316, ktorá je severne od obce napojená stykovou križovatkou v obci Malcov na cestu I/77.

Cesta I/77 Obručné - Tarnov - Bardejov (obchvat centra) - Nižná Polianka - smer Svidník je v zmysle ÚPN VÚC Prešovský kraj súčasťou cestnej komunikácie v prihraničnom ČR/SR/PR západovýchodne orientovanom cestnom koridore celoštátneho významu na území krajov Žilina a Prešov v línii Spišská Stará Ves – Stará Ľubovňa – Bardejov – Svidník – Medzilaborce – Palota.

Podľa ÚPN VÚC Prešovský kraj je navrhovaná preložka cesty I/77, ktorá sa v severo-západnej polohe dotýka katastrálneho územia riešenej obce Lukov a ide o preložky obcí so začiatkom úseku v obci Lenartov, s obchvatom obce Malcov v pokračovaní so smeru obce Bardejov. Preložka cesty I/77 je v zmysle ÚPN VÚC navrhovaná kategórie C 11,5/80.

Na ceste I/77 sú známe údaje z Celoštátneho profilového sčítania z roku 2010. V obci Malcov boli určené dva sčítacie úseky č.01019 a č.01020, ktorých delenie je v obci Malcov na križovatke v odbočení do smeru obce Lukov. Do smeru obce Lukov na ceste III. triedy č. 3183 nebol určený sčítací úsek.

Výpočet intenzity dopravy pre návrhový rok 2030 bol prevedený pomocou koeficientov nárastu dopravy v skladbe dopravného prúdu pre cesty I. triedy podľa TP 07/2013 Prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040.

Pre VÚC PK je koef. rastu pre súčasné obdobie roku 2016 v jednotlivých sčítacích úsekoch:

- pre cesty I. triedy: ľahké vozidlá - 1,09; ťažké vozidlá - 1,09.

koeficienty rastu pre návrhové obdobie 2030:

- ľahké vozidlá - 1,39; ťažké vozidlá - 1,38;

grafická časť

Tabuľková časť

Sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod				% nákladné automobily
		nákladné automobily	osobné automobily	motocykle	vozidlá spolu	
I/77,01019,	2010	510	1 705	13	2 228	22,9%

Lenartov-Malčov	2030	704	2 370	18	3 092	22,8%
I/77,01020, Malčov-Gerlachov	2010	471	2 704	8	3 183	14,8%
	2030	650	3 760	11	4 421	14,7%

Percentuálny podiel nákladnej dopravy ku celkovej intenzite dopravy je vyšší v úseku cesty I/77 v smere obce Lenártov – Malčov, čo predstavuje hodnotu 22,9%. Podľa výsledkov sčítania je predpoklad, že do obce Lukov na cestu III/3183 bude v roku 2030 odbočovať 1 329 vozidiel/ 24 hod, so 4,1%-tným podielom nákladnej dopravy.

B. Miestne komunikácie

Cesta III/3183 prechádza centrom obce Lukov a v zmysle STN 73 6110 plní v zastavanom území obce funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3. Je vybudovaná v kategórii MZ 8,5/50.

Cesta 3183 je v obci vedená paralelne s vodným tokom Veľký Potok, ktorý je vedený po pravej strane komunikácie zo smeru obce Malčov. Pozdĺž cesty III/3183 sú obojstranne zrealizované hlboké otvorené odvodňovacie rigoly ponad ktoré sú zrealizované vysoké mostíky pre vjazdy na pozemky rodinných domov. Pozdĺž komunikácie nie je zrealizovaný chodník pre peších.

Návrh

- rešpektovať koridor pre vedenie navrhovanej trasy preložky cesty I/77, s jej ochranným pásmom 50 m, ktorá sa v severo-západnej polohe dotýka katastrálneho územia riešenej obce Lukov – súlad v zmysle ÚPN VÚC Prešovský kraj,
- cesta III/3183 bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3 a bude vyhovujúca jej kategória MZ 8,5/50,
- na ceste III/3183 vybudovať samostatné zastavovacie zálivy pre zastavovanie autobusov SAD mimo jazdných pruhov cesty III triedy. Zálivy je potrebné zrealizovať v zmysle technických ukazovateľov STN,
- pozdĺž cesty III/3183 navrhujeme min. jednostranne vybudovať chodník pre peších prekrytím otvoreného odvodňovacieho rigola, šírky min. 2,0 m.

Ostatné miestne obslužné a prístupové komunikácie

Tieto komunikácie zabezpečujú obslužnú funkciu s priamou obsluhou priľahlého územia najmä v obytnej zástavbe obce. Obcou pretekajúci vodný tok Topľa v smere sever – juh oddeľuje časť Venecia od centra obce. Tomuto stavu je prispôsobený založený systém obslužných komunikácií. Obslužné komunikácie časti Venecia sa jedným oceľovým mostným objektom ponad vodný tok Topľa napájajú na zbernú komunikáciu obce. Ďalšie prepojenie je pešou lávkou v severnej časti zástavby.

Obslužné komunikácie majú v zmysle STN 73 6110 charakter funkčných tried C2, C3.

Cesty funkčnej triedy C2 sú vybudované redukovanej kategórie MO 5,0/ 40, ktorá je odvodená zo základnej kategórie MO 6,5/50. Tieto cesty majú šírku vozovky cca 4,0 m, pozdĺž ciest nie sú vybudované pešie chodníky ani jednostranne.

Slepo ukončené ulice radíme do funkčnej triedy C3 a v zmysle STN 73 6110 sú vybudované kategórie MO 3,75/30. Ide o jednopruhovú komunikáciu s obojsmernou premávkou. Slepo ukončené úzke ulice nie sú ukončené obrátkom a je náročné manévrovanie otáčajúcich sa vozidiel. Pozdĺž ciest nie sú vybudované pešie chodníky.

Návrh

- existujúce miestne obslužné komunikácie zrealizované v kategóriách MO 5,0/40 a MO 3,75/30 ponechávame v pôvodných šírkových usporiadaniach uličných priestorov,
- na križovatkách miestnych obslužných komunikácií s cestou III. triedy navrhujeme mostné objekty ponad vodný tok Veľký Potok zabezpečiť bezpečnostnými zábradliami,
- podmienkou pre možnosť výstavby rodinných domov v novej lokalite výstavby v severo-východnej polohe obce je prestavba existujúcej komunikácie kategórie MO 3,75/30 na kategóriu MO 6,5/40. V zmysle STN 73 6110 oprava O1; ide o miestnu komunikáciu so šírkou jazdných pruhov 2,50m. Jednostranne je navrhovaná výstavba pešieho chodníka šírky min. 1,5 m. Cesta bude radená do funkčnej triedy C2,
- v juho-východnej polohe obce v areáli poľnohospodárskeho družstva je po pravej strane vodného toku navrhovaná výstavba športového areálu s futbalovým ihriskom a výstavbou lokality 5-tich rodinných domov a po ľavej strany vodného toku je navrhovaná výstavba bytových domov. Dopravné sprístupnenie týchto lokalít je navrhované obslužnou

komunikáciou funkčnej triedy C3, kategórie MO 6,5/40. Dopravné sprístupnenie lokality 5-tich rodinných domov je navrhované slepo ukončenou obslužnou komunikáciou funkčnej triedy C3, kategórie MO 3,75/30 – v zmysle STN 73 6110 ide o jednoruhovú komunikáciu s obojsmernou premávkou a výhybňami. Výhybne je možné zrealizovať aj rozšírením v priestoroch vjazdov na pozemky rodinných domov,

- južne objektu domu smútku (9) a od farského úradu (10) navrhujeme dopravne sprístupniť novú lokalitu zástavby rodinných domov obslužnou komunikáciou funkčnej triedy C3, kategórie MO 6,5/40,
- v nových lokalitách zástavby je pre navrhovanú kategóriu cesty MO 6,5/40 so šírkou vozovky 5,0 m s min. jednostranným chodníkmi pre peších min. šírky 1,5m s jednostranným líniovým pásom zelene pre umiestnenie podzemných inžinierskych sietí. Pre takéto usporiadanie uličného priestoru navrhujeme ponechať šírku uličného priestoru min. 9,0 m.
- v križovatkách miestnych komunikácií s cestou III. triedy požadujeme zabezpečiť dĺžky rozhládových pásem v križovatkách.

Pri návrhu nových lokalít RD je potrebné dôsledne dodržiavať usporiadanie dopravného priestoru v zmysle STN 73 6110 a vytvárať uličný priestor ako plnohodnotný prvok urbanistického riešenia. V týchto lokalitách navrhujeme kategóriu C3- MO 7,5/40 a C3-MO 6,5/30 s min. jednostranným chodníkom a zeleným deliacim pásom pre bezproblémové uloženie inžinierskych sietí.

Návrh funkčných tried a kategórii všetkých jestvujúcich a navrhovaných komunikácií je vyznačený vo výkrese č. 3.

C. Účelové komunikácie

Polné cesty - nadväzujú na miestne komunikácie, resp. na cestu 3183 a sú to vyjazdené, zemité vozovky šírky cca 2,5-3,0 m slúžiace hospodárskym účelom. Nie sú zrealizované v zmysle príslušných noriem a nemajú význam v dopravnom systéme obce.

Lesné cesty - sú zrealizované podľa príslušných noriem. V niektorých prípadoch je problematické ich napojenie na cestu 3183 z hľadiska ich stavebno-technického riešenia.

Navrhujeme ich opravu a údržbu, ako aj úpravu ich napojení na nadradené komunikácie.

D. Pešie a cyklistické komunikácie

Pozdĺž komunikačnej siete obce nie sú vybudované pešie chodníky. Pre peší pohyb je využívaná hlavná zberná komunikácia a ostatná miestna cestná sieť, na ktorej je nízka intenzita dopravy.

Obec je turistickým nástupným bodom do Ondavskej vrchoviny a Čergova. Modrá turist. trasa je vedená po južnej a červená po západnej hranici katastra, v priestore Malého Minčola. Tu sa napája i žltá, prechádzajúca údolím Večného potoka v smere Lenártov.

Cyklistická doprava v rámci obce je nepodstatná a nemá vplyv na dopravný režim v obci (dochádzka za prácou, do školy).

Cez obec neprechádzajú žiadne cyklistické trasy. Západnou časťou k.ú.prechádza cyklotrasa smer Minčol – Čergovské pohorie a v trase štátnej hranice je vedená červená cykloturistická trasa - Východokarpatská magistrála.

Návrh

- pozdĺž cesty III/3183 navrhujeme min. jednostranne vybudovať chodník pre peších prekrytím otvoreného odvodňovacieho rigola, min. šírky 2,0 m,
- existujúce a navrhované lokality bývania navrhujeme prepojiť systémom peších ťahov bezkolízne s plochami aktivít sústredenej občianskej vybavenosti, plochami športu a oddychu a zastávkami hromadnej dopravy,
- v navrhovaných lokalitách výstavby navrhujeme pozdĺž komunikácií zrealizovať min. jednostranné chodníky pre peších min. voľnej šírky 1,5m v zmysle STN 73 6110,
- pešie mostíky cez vodný tok v južnej polohe parku pri pamätníku (5) navrhujeme prestaviť s osadením zábradlí,
- v smere východ-západ navrhujeme zrealizovať pešie prepojenie gréckokatolíckeho a pravoslávneho chrámu so zástavbou obce.

E. Parkovacie a odstavné plochy

V obci nie sú vybudované samostatné odstavné plochy a parkoviská pre odstavovanie

- juhozápadná poloha zástavby obce v areáli bývalého poľnohosp. areálu

- Pre vhodnosť umiestnenia voľných parkovacích státí v existujúcej a navrhovanej zástavbe bytových domov je potrebné spracovať komplexné vyriešenie priestoru okolia bytových domov – parkovanie na teréne, garážovanie, komunikácie, plochy zelene a oddychu.

Pri návrhu a realizácii nových parkovacích stojísk odporúčame navrhovať povrchovú úpravu stojísk z polovegetačných tvárnic Ekoraster a v pomere na 4 parkovacie stojiská vysadiť 1 vzrastlý strom v zmysle ukazovateľov STN 73 6110 zmena Z1.

Osobná autobusová doprava

Obec je na sieť pravidelnej verejnej autobusovej dopravy SAD napojená prostredníctvom jednej prímestskej linky, ktorá premáva po ceste III. triedy. Ide o linku s označením 701419, so smerom Bardejov-Snakov-Hrabovské-Livov-Livovská Huta.

V obci sú zriadené dve obojstranné zastávky s označením Lukov, ZŠ a Lukov Obecný úrad. Na zastávkach zastavuje v jednom smere 15 spojov, z toho 5 spojov má konečnú zastávku pri ZŠ.

- v smeri jazdy autobusov na Lívov autobusy zastavujú priamo na vozovke a nie sú tu vytvorené ani pešie priestory pre výstup/nástup cestujúcich,
- v smere jazdy autobusov na Malcov autobusy zastavujú na rozšírenej asfaltovej ploche pred objektom pohostinstva,

Na zastávke pri Obecnom úrade je jednostranne vybudovaný prístrešok pre cestujúcich a v smere jazdy na Livov je osadený iba označník bez čakacieho priestoru pre cestujúcich.

- situovanie existujúcich autobusových zastávok SAD je vyhovujúce aj pre návrhové obdobie, nakoľko dochádzková vzdialenosť na zastávky nie je väčšia ako 500 m, čo je v súlade s STN 73 6110,
- na autobusových zastávkach navrhujeme zrealizovať samostatné zaraďovacie pruhy – zálivy, pre zastavovanie autobusov mimo jazdných pruhov vozovky komunikácie, pre zabezpečenie plynulosti cestnej premávky,
- protiľahlé zastávky navrhujeme umiestniť tak, aby situovanie prechodov pre chodcov z dôvodu bezpečnosti prechodu a zastavovanie liniek SAD bolo v zmysle platných predpisov STN,
- na zastávkach navrhujeme zrealizovať zhromažďovacie priestory pre cestujúcich.

Cez obec ani cez jej kataster neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšia železničná stanica je v meste Bardejov (22,5 km) na regionálnej jednokoľajnej trati č.194 a v obci Plaveč (17,5 km) na trati č.185. Najbližšia zastávka je v obci Čirč (10km) na trati č.188.

V katastri obce sa nenachádza žiadne civilné letisko ani letisko pre letecké práce v poľnohospodárstve. Riešené územie sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

Základné cestné ochranné pásmo pre cesty III. triedy je 20 m od osi komunikácie v extravilánových úsekoch, podľa vyhlášky FMD č.35 z roku 1984.

Líniovým zdrojom hluku je cesta III/ 3183, ktorá je vedená zastavaným územím obce. Východiskovým podkladom pre výpočet hluku je predpokladaná intenzita dopravy zo sčítania dopravy z roku 2010 v obci Malcov, zloženie dopravného prúdu a sklonové pomery nivelety cesty. Výpočet hluku bol prevedený podľa „Metodických pokynov SK-VTIR“ z roku 1984, v miere podrobnosti pre ÚPN-O. Výpočet predstavuje hladinu hluku bez redukcií odrazov, pevných prekážok a pod.

n	=	77 skutočných vozidiel/h
% NA	=	4,1 %
Faktory	F1 =	1,03
	F2 =	1,22
	F3 =	1,00
pomocná veličina	X =	97

Základná ekvivalentná hladina hluku vo vzdialenosti 7,5 m od osi cesty bude dosahovať v roku 2030 hodnotu 59,8 dB(A). Je predpoklad, že podľa výpočtu hlukovej dopravnej záťaže nedôjde ku prekročeniu limitnej hodnoty hluku, ktorú pre obytné súbory stanovuje vyhláška MZ SR č.549/2007 Zb. Najvyššia prípustná hodnota ekvivalentného hluku L_{Aeq} v dennom období v obytnom území v okolí ciest I. a II. triedy je 60 dB(A)* a najvyššia prípustná hodnota ekvivalentného hluku L_{Aeq} v nočnom období v obytnom území v okolí ciest I. a II. triedy je 50 dB(A)*.

* Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z.z. zo 16. 8. 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hluku, infrazvuku a vibrácii a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácii v životnom prostredí v znení vyhlášky MZSR č. 237/2009 Z.z. – Tabuľka č.1: Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí pre kat.úz.III.

2.12.2 Vodné hospodárstvo a vodné toky

A. Zásobovanie pitnou vodou

Obec Lukov má vybudovaný vodovod, ktorý bol uvedený do prevádzky v r.1994. Zdrojom vody sú vŕtané studne CPH7 a 8 s výdatnosťou 2x4 l/s, s ktorých je ponornými čerpadlami voda vytlačaná potrubím DN110 do vodojemu a odtiaľ gravitačne distribuovaná rozvodným potrubím PVC DN110, celkovej dĺžky 4 324 m. Na rozvodnej sieti je 50 ks hydrantov. Akumulácia je zabezpečená s obsahom 150 m³. Dno vodojemu je na kóte 472,25 m n.m.

Tlakové pomery

Kóty vodojemu	- kóta max. hladiny vody	472,55 m n.m.
	- kóta min. hladiny vody	472,25 mn.m.
Kóty zástavby v obci	- kóta najvyššej polohy domu	440 m n.m.
	- kóta najnižšej polohy domu	415 m n.m.

Rozdiel – prevýšenie – hydrostatický tlak

32 – 57 m v.s.

Hydrostatický tlak 32 – 57 m vodného stĺpca umožňuje gravitačné zásobovanie obce pitnou vodou v jednom tlakovom pásme.

Spôsob zásobovania vodou

Napojenosť obyvateľstva na vodovod je 95%, čo prevyšuje krajský priemer. Ukazovateľ spotreby vody 35 l/osobu/deň je v porovnaní s hygienickým minimom 100 l/os/deň veľmi nízky. Obyvatelia šetria vodou a obmedzujú odber vody z vodovodu. Využívajú aj vlastné studne. Len na ne je napojených 7 bj. Bez vodovodu je 5 bj.

Doterajší vývoj spotreby pitnej vody v obci

Lukov	2013	2014	2015
Počet obyvateľov v obci	628	622	616
Z toho napojených na vodovod	493	483	483
Vody vyrobená (m ³)	12 048	12 915	14 621
Voda fakturovaná (m ³)	11 030	11 303	13 639
- z toho domácnosti (m ³)	9 888	9 920	12 219
- ostatní (m ³)	1 142	1 383	1 420
Voda nefakturovaná (m ³)	1 018	1 612	982
Počet domov	191	191	191
Počet prípojk	159	151	151

Vodovod funguje spoľahlivo aj v letných suchých obdobiach. Rozdiel medzi spotrebou 1,48 l/s a výdatnosťou prameňa 8 l/s trvale odteká prepadom z vodojemu do Tople.

Návrh

Územný plán predpokladá do roku 2030 nárast počtu obyvateľstva v obci na 720 osôb a navrhuje využívanie značné rezervy jestv. systému zásobovania pitnou vodou.

Potreba pitnej vody sa k roku 2030 vypočíta podľa vyhlášky MŽP č. 684/2006, ktorá stanovuje potrebu pitnej vody 135 l/osobu/deň pre domácnosti s lokálnou prípravou teplej úžitkovej vody a 15 l/osobu/deň pre občiansku vybavenosť. Vyhláška dovoľuje pre obce vybavené vodomermi v každom dome znížiť potrebu pitnej vody o 25%.

Výpočet normovej potreby pitnej vody k roku 2030

Priemerná denná potreba $Q_p = 720 \times (135 + 15) \times 0,75 = 81\,000$ l/deň = 0,9 l/s

Maximálna denná potreba $Q_m = 81 \times 1,6 = 129\,600$ l/deň = 1,5 l/s

Maximálna hodinová potreba $Q_h = Q_m \times k_h = 1,5 \times 1,8 = 2,7$ l/s

Posúdenie hlavných kapacít vodovodu

Zdroj vody prameň s výdatnosťou 8 l/s zabezpečí $Q_m = 1,5$ l/s

Vodojem s objemom 150 m³ zabezpečí nutný objem $V = Q_m \times 0,6 = 129\,600 \times 0,6 = 77,7$ m³.

Zásobovacie potrubie DN110 zabezpečí $Q_h = 2,7$ l/s aj potrebu požiarnej vody.

Vyššie uvedený výpočet je teoretický vykonaný v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. pre výhľadový stav v územnom pláne k roku 2030, pri 100% napojenosti obyvateľstva na verejný vodovod v obci Lukov.

B. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Odpadové vody z územia obce sú odvádzané a zneškodňované oddelene podľa ich pôvodu. **Povrchové vody** atmosférického pôvodu zo striech, dvorov, komunikácií a príslušného terénu voľne odtekajú priekopami vedľa komunikácií do miestneho potoka.

Odpadové vody z domácností – splašky, sú odvedené do prídumových žump, kde vyhnívajú a po čase sa vyvážajú na ČOV v Bardejove. Verejné budovy, ako aj oba bytové domy majú žumpy. V osade sa používajú suché záchody (6 objektov), okrem BD, ktorý má vlatnú ČOV zaústenú do Tople. Malú ČOV má aj polyfunkčný dom v centre. Pripravuje sa malá ČOV pre OcÚ a spoločná pre bytovky pri HD s kultúrnym domom.

Výsledky sčítania ukazujú, že dodnes nie sú vybudované žumpy v 6-tich domoch. Splachovací záchod, kúpeľňa alebo sprcha nie je zriadený v 6-tich domoch.

Návrh

Zlepšenie daného stavu nastane až vybudovaním obecnej kanalizácie. Je pripravený spoločný projekt „Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie obcí v Mikroregióne Bardejov – Horná Topľa - Malcov, Lenartov - kanalizácia a ČOV“. Spoločná ČOV je plánovaná v Malcove. Po jej vybudovaní a spústení skúšobnej prevádzky bude podľa VVS riešená i obec Lukov.

ÚPN-O predmetnú PD preberá. Bude dimenzovaná na $Q_h = Q_m \times k_h = 1,5 \times 1,8 = 2,7$ l/s a kapacitu pred vstupom do ČOV na 800 EO. Jestvujúce malé ČOV budú odpojené a budú zaústené do obecnej splaškovej kanalizácie. V prípade rekr. chát v krajine zostáva systém na báze žump.

C. Vodné toky a odtokové pomery

Katastrálne územie obce leží v základnom povodí Tople, ktoré je súčasťou povodia Ondavy a hlavného povodia Bodrogu.

Hydrologickú osu katastrálneho územia obce Lukov tvorí rieka Topľa, prameniaca v Čergove východne od kóty Minčol (1157), v katastrálnom území Livovskej Huty. Cez obec preteká v neupravenom koryte.

V západnej časti riešeného katastra územie odvodňuje v lesnom prostredí Večný potok tečúci na sever so svojimi krátkymi prítokmi, prameniacimi medzi kótami Pálenica (996) a Krivá (885). Večný potok potom tečie katastrami obcí Lenartov a Malcov a vteká do Tople.

Východnú časť katastra odvodňuje Topľa s ľavostranným prítokom Fešárky (pramení SZ od kóty Čekoš 842) a jej prítokmi, a potokom Obšar, z východnej strany dotujú Topľu Ščepanka, prameniaca pod Rusinovom (808), Slatvinec (Chotárny potok) prameniaci pod kótou Chotárna (789) a viacero menších prítokov, stekajúcich do Tople z lesného komplexu Braniská - Brány. Úpravy na ochranu obce boli vykonané na všetkých potokoch v jej zastavanom území.

Nad obcou na Topli je hrádza odvádzajúca vodu do náhonu k malej vodnej elektrárni.

Korytá aj upravených tokov nemajú dostatočnú kapacitu na odvedenie Q_{100} – ročnej veľkej vody. Občasne je postihnutá vybreženosť Tople SV časť záhrad. V prípade stavieb v blízkosti tokov bude treba zabezpečiť ich ochranu pred prítokom Q_{100} – ročnej veľkej vody.

Pre vodné toky v k.ú. v súčasnosti nie je určený rozsah inundačného územia. Bude potrebné postupovať individuálne podľa informácií z povodní z predošlých rokov. Záplavová čiara Q100 bola prebraná z Mapy povodňového ohrozenia SVP.

Rieka Topľa je podľa vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z. zaradená medzi vodohospodársky významné vodné toky (príloha č.1, poradové číslo 469, číslo hydrologického poradia 4-30-09-001) a tiež vodárenské vodné toky (príloha č.2, poradové číslo 62, číslo hydrologického poradia 4-30-09-001, v úseku od 62,90 rkm do 131,30 rkm).

Pre potreby údržby budú pozdĺž oboch brehov tokov ponechané pásy územia šírky 5 a 10 m.

OP povrchového vodárenského zdroja Topľa – nad Bardejovom II° zasahuje podstatnú časť intravilánu obce a OP III° zasahuje celé k.ú. obce (rozhodnutie 1808/1997 vydané OÚ-OZP Bardejov).

Pod obcou je podľa VÚC navrhovaná vodná nádrž Lukov kat. „B“ pod obcou a nad obcou vodná nádrž Gerlachov kat. „E“ s úpravňou vody.

Orná pôda západe od obce označená Dielik je odvodnená.

SVP pripravuje stabilizáciu koryta Tople so sústreďovacími stavbami a usmerňovačmi v rkm 123 – 124. Pri nových stavbách požadujú zadržanie povrchového odtoku.

Hydrologické pomery

Kvantitatívna charakteristika prietochnosti je mierna a hydrogeologická produktivita sa pohybuje v hodnotách $T = 1 \cdot 10^{-4} - 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$.

Ročný špecifický odtok činí $10 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$, minimálny špecifický odtok $0,5 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$, maximálny špecifický odtok od 1,8 do $2,3 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1} \cdot \text{km}^{-2}$.

Podzemné vody

Riešené územie sa nachádza v prostredí zvodneného kolektora. Najvýznamnejším kolektorom v širšom prostredí a teda aj v katastri Lukova sú pieskovce a ílovce.

Nie sú tu významné zdroje podzemných vôd.

Návrh

Pri určovaní ochrany pred veľkými vodami je nutné postupovať individuálne a to podľa informácií z povodní z predošlých rokov, ale hlavne vypracovaním hladinového režimu Topľe a objekty následne umiestniť mimo zistené inundačné územie nad hladinu Q_{100} ročnej veľkej vody. Pre potreby údržby navrhujeme pozdĺž oboch brehov tokov ponechané OP - pásy územia 10 a 5 m.

2.12.3 Zásobovanie elektrickou energiou a verejné osvetlenie

Katastrálnym územím obce prechádzajú následné vysokonapäťové (VN) nadzemné vedenia:

- 22 kV vedenie VN 281,
- 22 kV prípojky k dvom obecným trafostaniciam.

Ochranné pásma VN vedení a trafostaníc sú 10 m od krajných vodičov, resp. 10 m okolo trafostaníc, zaberajúcich pásy územia v šírke 21 m, ako trvalé bremeno verejnoprospešných objektov na pozemkoch vlastníkov v katastrálnom území obce.

Zásobovanie obce elektrickou energiou zabezpečuje VN vedenie č.281 napájané zo 110/22 kV elektrostanice – ES Bardejov.

Dodávka elektriny odberateľom v obci zabezpečujú distribučné trafostanice (DTS) v sústave 22/380/230 počte 2 DTS pre malo odbery (MOO, MOP) pre veľkoodber PD.

Číslo DTS	Názov, miesto	typ	Výkon súčasný	Výkon max. možný
TS - 001	cca v strede obce	stožiarová	400 kVA	630 kVA
TS - 002	južný koniec obce	mrežová	160 kVA	250 kVA

Posúdenie využitia DTS

Malo odber obyvateľstva zabezpečujú 2 trafostanice TS 01, 02 so spoločným výkonom 560 kVA pre 185 napojených domov, bytov a prevádzok dáva podielový výkon $3,03 \text{ kVA/} \text{dom, byt, prevádzka}$. Obec je vykurovaná prevažne drevom a daný výkon 560 kVA v obci postačuje.

Stav rozvodnej siete NN

Sekundárna sieť v obci bola vybudovaná v roku 1959 a rekonštruovaná koncom 20. storočia. Pracuje v súčasnosti spoľahlivo bez výpadkov či väčších úbytkov napätia. Rozvody sú vonkajšie na betónových stĺpoch v rozsahu zastavaného územia sú cez elektromery v budovách a domoch na každom odbernom mieste. Spoločnosť VSD neplánuje rozsiahlejšiu rekonštrukciu elektrickej siete v obci. Objavené závady sa riešia operatívne.

Doterajší vývoj spotreby v obci

rok	tarifa	el. práca kWh	Práca vo VT	Práca v NT	počet OM
2012	MOO	393 030,00	292 647,00	100 383,00	154,00
	MOP	163 389,00	133 678,00	29 711,00	19,00
	VO	2 884,44	2 205,84	678,60	1,00
	VO	187	88	99	1,00
		559 490,44	428 618,84	130 871,60	175,00
2013	MOO	615 421,00	432 410,00	183 011,00	163,00
	MOP	102 323,00	69 697,00	32 626,00	21,00
	VO	3 329,04	2 733,12	595,92	1,00
	VO	312,00	204,00	108,00	1,00
		721 385,04	505 044,12	216 340,02	186,00
2014	MOO	389 076,00	282 432,00	106 644,00	162,00
	MOP	207 723,00	134 140,00	73 583,00	21,00
	VO	3 333,72	2 619,24	714,49	1,00
	VO	287,00	185,00	102,00	1,00
		600 419,72	419 376,24	181 043,48	185,00

MOO – malo odber – obyvateľstvo; MOP – maloodber – podnik, živnosť;
OM – odberné miesto

Prehľadné tabuľky vykazujú ustálenosť ročných maloodberov obyvateľstva (MOO), ako v celkovom množstve odobratej práce (kWh), tak v ukazovateli priemerného odberu na jedno odberné miesto (kWh/OM). Obec nie je plynofikovaná. Spotreba elektrickej energie je napriek tomu nízka, najmä v nízkej tarife (NT), nakoľko v obci sa vykuruje drevom a varí na plyne P-B.

Budovy občianskej vybavenosti a živnostníkov (MOP) sú ustálené v priemere cca 3 500 kWh/rok. Tabuľkový prehľad vykazuje narastanie odberov v nízkej tarife (NT) na úkor vysokej (VT).

Veľkoodber (VO) bol pre hospodársky dvor malý z dôvodu redukcie činnosti družstva. TS bola následne zlikvidovaná.

Na južnom okraji obce je od r.1955 prevádzkovaná MVE s výkonom 4 kV. V súčasnosti sa pripravuje jej rekonštrukcia.

Návrh

Územný plán rieši rozvoj obce výstavbou 67 bytov v RD a BD a doplnujúceho OV, ktoré obsluži okruh oboch trafostaníc. Majú cca 50 % - nú výkonovú rezervu.

Verejné osvetlenie

Večerné a nočné osvetlenie obce je svietidlami výložníkového typu s výbojkovými žiarovkami. Upevnenie svietidiel je na stĺpoch elektrickej rozvodnej siete NN, vrátane napájacieho vedenia. Počet svietidiel postačuje. Osvetlenie komunikácií a verejného priestranstva je dostatočné. Neosvetlených kritických bodov, alebo miest v obci niet. Ovládanie osvetlenia je centrálné, časovým spínačom.

2.12.4 Zásobovanie plynom a teplom

A. Zásobovanie plynom

Obec nie je plynofikovaná. Plyn je najbližšie privedený po obec Gerlachov od Bardejova - STL distrib. plynovod DN 110 PN 0,3 MPa.

Návrh

Od obce Gerlachovsa pripravuje STL prípojka do Malcova. Výhľadovo navrhujeme napojenie

aj Lukova a rozvod potrubí v celej obci.

B. Zásobovanie teplom

Teplu potrebné pri varení, na ohrev vody a na vykurovanie sa v obci zabezpečuje v domoch a bytoch aj v občianskej vybavenosti individuálne.

Najvyššia spotreba tepla je pri vykurovaní, ktorého efektívnosť závisí od spôsobu vykurovania a od tepelného zdroja. V domoch, bytoch a budovách v obci sa využívajú rôzne zdroje tepla a viaceré spôsoby vykurovania. Spôsoby vykurovania boli zisťované pri celoštátnom sčítaní obyvateľstva, domov a bytov v roku 2011 aj v obci Lukov s týmito výsledkami:

Spôsob vykurovania	Počet bytov	Počet osôb v bytoch
- na pevné palivo	118	453
- na plyn	1	8
- elektrické	3	13
- ostatné	4	18
Spolu obývané domy	126	492

Výsledky sčítania ukazujú, že ústredné vykurovanie je v 48 bj. a iné v 75 bj. Kotle ústredného domového kúrenia lokálneho využívajú v obci prevažne na pevné palivo, občasne na plyn a elektriku, či tepelné čerpadlo. Elektrina sa využíva najmä na ohrev vody v kúpeľňových bojleroch.

Terajšia spotreba palív a tepla v obci

Spotreba tepla obyvateľstvom sa pohybuje medzi 20-66 GJ/dom, byt.

Budovy občianskeho vybavenia sú vykurované nasledovne: MŠ – kotol na tuhé palivo, KD – plynový kotol (propán-butánové nádrže), OcÚ – elektrika (akumulačné pece), dom smútku – elektrika, polyfunkčný dom v centre – tepelné čerpadlo. Ostatné – kombinácia kotla na tuhé palivo a elektrika.

Návrh

V obci pribudne 67 bytov, ktoré budú zásobované teplom z individuálnych zdrojov tepla na báze spaľovania dreva, plynu a využitím elektrickej energie.

Časom sa presadia efektívnejšie zdroje tepla ovanie dreva a využívať alternatívne zdroje tepla ako je bioplyn, tepelné čerpadlá a solárne systémy. Cieľom modernizácii bude znižovanie spotreby palív pri dosahovaní optimálnej tepelnej pohody v domoch a bytoch.

2.12.5 Telekomunikácie, rozhlas, televízia

Obec je súčasťou Regionálneho technického centra – východ Slovak - Telekomu v primárnej oblasti 054 Bardejov.

Telefónni účastníci v obci sú pripojení na miestnu kioskovú telefónnu ústredňu (ATU) po miestnej sieti. Ústredňa je kapacitne dimenzovaná na zabezpečenie všetkých požiadaviek na jednotlivé telekomunikačné služby v danom obvode.

Vybavenosť domácností telekomunikačnými zariadeniami bola zisťovaná pri poslednom celoštátnom sčítaní obyvateľstva, domov a bytov v roku 2011 aj v Lukove s týmito výsledkami:

počet trvalo obývaných bytov	127 bytov
z toho telefón v byte	2 byty
mobilný telefón	8 bytov
osobný počítač (OP)	2 byty
OP s internetom	2 byty
telefóny organizácii a podnikov	5 HTS

Terajší stav telefónnej siete

Telefónne rozvody v obci sú vedené závesnými káblami na drevených podperných bodoch po krajniciach miestnych komunikácií. Rozvodná sieť pokrýva celú obec a umožňuje pripojenie každého domu priamo prípojkou. Prípojky sú prevedené závesnými káblami jednotlivo, alebo viac prípojek z

jedného stĺpa, pomocou združovacieho zariadenia PCM.

Podľa programu telekomunikácií majú byť vonkajšie závesné káble uložené do zeme. Za týmto účelom budú v územnom pláne rezervované koridory po okrajoch komunikácií v trasách terajších závesných káblov, vrátane trasy pripojovacieho kábla ATU.

Mobilné telefóny

Územie obce je pokryté signálmi všetkých mobilných operátorov a ST zo základňových staníc umiestnených na spoločných stožiaroch na okraji údolí, na kopci Hlboké.

Slovenská pošta

Poštové služby pre obec zabezpečuje poštový úrad v obci.

Rozhlas a televízia

Obec má v prevádzke miestny rozhlas s ústredňou v budove Obecného úradu. Rozvody sú vedené po celej dĺžke obce aj s odbočkami. Vedenie z vodičov FeZn je na elektrických stĺpoch aj vlastných stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Rozmiestnenie reproduktorov zabezpečuje dobrú počuteľnosť na celom území obce.

Slovenský rozhlas na území obce má dobrý príjem na všetkých vlnách a frekvenciách. Možný je príjem komerčných domácich aj zahraničných vysielateľov.

Príjem programov Slovenskej televízie aj komerčných televízií si občania zabezpečujú individuálne parabolickými anténami na príjem digitálneho vysielania. Vysielanie STV je pokryté vykrývačom Hlboké.

Systém bude vyhovovať aj výhľadovo.

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Obec disponuje kvalitnými podmienkami ŽP. Nachádzajú sa tu však niektoré stacionárne a mobilné zdroje znehodnocovania ovzdušia, pôdy, podzemných vôd, zasahovania nadmerným hlukom a vibráciami.

Kvalita ovzdušia

Odvíja sa od interných a externých zdrojov znečisťovania ovzdušia. V k.ú. obce sa nenachádzajú žiadne významné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a taktiež tu nie je vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia. Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia majú kotolne, automobilová doprava, ako aj sekundárna prašnosť. Obec nie je plynofikovaná.

Podľa údajov z Národného emisného informačného systému (NEIS) boli za rok 2013 v okrese Bardejov priemerné ročné koncentrácie tuhých znečisťujúcich látok stredných a veľkých stacionárnych zdrojov (TZL) 15,206 t, oxidov siričitý ako SO₂ 3,775 t, oxidov dusíka ako NO₂ 88,097 t a oxidu uhoľnatého CO 8,174 t.

Kvalita podzemných vôd

Podľa Vyhlášky MŽP SR č. 211/2005, sa rieka Topľa radí medzi vodohospodársky významný vodný tok a tiež vodárensky vodný tok. Patrí do čiastkového povodia Bodrog, hydrologické poradie 4-30. Útvary povrchovej vody sú v dobrom ekologickom stave, ktoré nie sú ešte výraznejšie postihnuté antropogénnou činnosťou. Kvantitatívny stav útvarov *podzemnej vody* v predkvartérnych horninách útvary podzemnej vody je v dobrom stave. Podzemné vody v riečnych náplavoch Tople vykazujú pomerne dobrú kvalitu (Atlas krajiny SR, 2002). V obci sa nenachádza žiadny významný zdroj znečisťovania povrchových a podzemných vôd. Obec vlastní správu vodovod, ktorý je v jej.

Kanalizácia v obci nie je. Odpadové vody z domácností sú zatiaľ zachytávané v technicky nevyhovujúcich žumpách, ktoré nezodpovedajú príslušným normám na vodotesnosť. Odpadové vody sú často odvádzané aj bez prečistenia do miestneho vodného toku, čím je ohrozená kvalita povrchových, tak aj podzemných vôd. ČOV je pri BD v rímskej osade. V obci je malá vodná elektrárňa z roku 1950.

Navrhujeme splaškovú kanalizáciu napojenú na ČOV Malcov.

Podľa hydrogeologickej mapy územia patrí do Hydrogeologického regiónu paleogén Čergova, typ priepustnosti puklinová. Vápnité a drobové pieskovce s podradnými vložkami ílovcov; priepustnosť puklinová, hladina podz. vody obyčajne voľná alebo slabo napätá. Striedanie ílovcov a pieskovcov - magurský flyš; priepustnosť puklinovo-pórová, hladina podz. vody obvykle voľná.

V prípade *plošnej kontaminácie pôd*, sú pôdy v k. ú. obce Lukov v súlade s rozhodnutím MP SR č. 531/1994-540 relatívne čisté. To znamená, že koncentrácie rizikových prvkov ako Ba, Cr, Mo, Ni, V sú pod referenčnou hodnotou (Atlas krajiny SR, 2002). V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne verifikované environmentálne záťaže ani poddolované územia a nie sú tu evidované žiadne zdroje

prírodného žiarenia ani extrémne anomálie magnetického poľa zeme.

Podľa údajov Výskumného ústavu pôdnej úrodnosti *ohrozenosť poľnohospodárskych pôd veternou eróziou* je v k.ú. žiadna až slabá. *Potenciálna vodná erózia pôdy* je stredná, silná až extrémna. Pôdy sú stredne náchylné až náchylné na acidifikáciu.

Zosuvné územia

Svahové deformácie stabilizované, potenciálne a aktívne sú evidované v štyroch zónach východne od Tople a obce a a v SZ časti Venécia, ktoré sa prejavili poškodením RD a hospod. budov. Boli tu zrealizované hydro-geologické sanácie svahov.

Radónové riziko je stredne.

Hluk

Primárnym producentom hluku je automobilová doprava. Najvyššia prípustná hodnota ekvivalentnej hladiny hluku vo vonkajšom priestore pozdĺž základnej komunikačnej siete pre obytné útvary podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. nie je prekročená.

Podľa Atlasu krajiny SR za **environmentálny limit krajiny** sa považuje prahová hodnota jej zaťaženia ľudskou aktivitou. Prekročenie limitu má za následok výrazný pokles kvality životného prostredia. V k.ú. platí veľmi silný limit s veľmi nízkym potenciálom pre využívanie územia na poľnohospodársku činnosť. Vysoké krajinnoekologické obmedzenie intenzívnej poľnohospodárskej činnosti a nízke obmedzenie lesohospodárskej činnosti. Podľa kvality životného prostredia okres Bardejov patrí medzi územia s mierne až stredne veľkým zaťažením stresovými faktormi. Rozvoj územia smerovať tak, aby sa zlepšila súčasná kvalita ŽP, a aby bola zachovaná ekologická únosnosť využívania územia.

Skládky odpadov

Podľa vhodnosti územia na ukladanie odpadov k.ú. patrí medzi chránené územie prírody a prírodných zdrojov. Územie je nevhodné až podmienené vhodné (severná časť k.ú.) s vysokým až stredným stupňom ohrozenia podzemnej vody. V intraviláne obce sú evidované dve skládky odpadov upravené, prekryté vrstvou zeminy.

Komunálny odpad

Obec nemá vypracovaný Plán odpadového hospodárstva. Podľa zákona o odpadoch obec pokiaľ nevyprodukuje 100 t odpadu ročne, nemusí mať vypracovaný plán odpadového hospodárstva. V obci je zavedený *separovaný zber papiera, skla a plastov*. Obec nemá zriadenú *kompostáreň* a nenachádza sa tam funkčná skládka TKO. Všeobecný odvoz komunálneho domového odpadu je zabezpečený zmluvne prostredníctvom firmy Fura s.r.o. Rozhanovce. Odvoz odpadu je v intervale 1x krát za dva týždne na skládku Hertník - Bartošovce.

Odvoz triedeného odpadu, bielej a čiernej techniky a problémových zložiek odpadu zabezpečuje firma Fura, s.r.o. Rozhanovce v intervale 1x polročne.

Produkcia odpadu v rokoch 2010, 2012, 2014

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória a odpadu N/O	Množstvo v t/rok 2010	Množstvo v t/rok 2012	Množstvo v t/rok 2014
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	48	46,49	38,37
20 01 01	Papier a lepenka	O	0,39	0,05	0,207
20 01 02	Sklo	O	1,33	1,6	2,45
20 01 39	Plasty	O	0,55	0,98	1,026
20 01 40	Kovy	O	0,002	0,02	0,003
16 01 03	Opotrebované pneumatiky	O		0,08	
20 01 21	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N			
20 01 35	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	N	0,001		
20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01	O	0,005	0,12	0,04

	23 a 20 01 35				
20 01 23	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhlíkovodíky	N	0,001		
Celkom			50,279	49,34	42,096

Pri Topli navrhujeme zberný dvor a kompostovisko

Odpady vznikajúce výkonom predmetu podnikania je producent povinný zhodnocovať sám, resp. treťou osobou, alebo odovzdaním osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zákona o odpadoch. V súčasnosti takéto odpady vznikajú v malých prevádzkach, kde je žiaduce využívať najlepšie na trhu dostupné technológie šetriace prírodné zdroje a zhodnocujúce vlastný odpad, ale aj odpad zo širšieho okolia. Dôležité je zavádzať technológie predchádzajúce vzniku odpadu, resp. obmedziť ich tvorbu. Zariadenia pre podnikanie vo vlastných účel. stavbách a priestoroch nesmú negatívne ovplyvňovať susedné stavby a životné prostredie.

Pri navrhovaní funkcií v dotyku s cintorínom je nutné rešpektovať zákon NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve a doplnenie zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní, stanovujúce ochranné pásmo pohrebiska na 50 m (v ňom sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy).

Pre udržanie biodiverzity, vitality a estetiky k. ú. je navrhovaná kostra ekologickej stability zahŕňajúca miestne, regionálne a nadregionálne významné ekosystémy.

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

Podľa MŽP SR, Odbor štátnej geologickej sorávy Bratislava sa v katastrálnom území obce Lukov nenachádzajú záujmy, na ktoré sa vzťahuje ochrana nerastného bohatstva podľa ust. § 18 a ust. § 19 Banského zákona.

2.15 Vymedzenia plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Všetky biokoridory a zosuvné územia (svahové deformácie).

2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Základné východiskové podklady: hranice súčasne zastavaného územia k 1. 1. 1990 (KÚ Bardejov), druhy pozemkov a BPEJ (KÚ Bardejov, ROEP), odvodnenia (Hydromeliorácie, š.p. Bratislava) a kontaminácie PP (VÚPOP – reg. pracovisko Banská Bystrica).

Podľa Štatistického úradu SR sa k roku 2014 v k. ú. obce nachádzajú poľnohospodárske pôdy (PP) o rozlohe 852,88 ha, z toho orná pôda tvorí 118,92 ha, záhrady 20 ha a trvalé trávne porasty 713,95 ha. V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne vinice, ovocné sady a chmeľnice. Podiel PP z celkovej rozlohy k.ú. je 29,83 %.

Nepoľnohospodársku pôdu tvorí 2005,7 ha, z toho lesné pozemky 1857,94, vodné plochy 67,08 ha, zastavané plochy 39,51 ha a ostatné plochy 41,75 ha. Stupeň kvality pôd je 7-9, čo je stredná až nízka kvalita.

Chránené PP v katastri s kódom a skupinou BPEJ sú tieto:0806015/5, 0806045/5, 0814061/7, 0814065/7, 0866335/6, 0869202/6, 0869215/6, 0869242/6, 0869412/7, 0869415/7, 0869442/7, 0869445/7, 0869542/7, 0869545/7, 0878265/8, 0878465/8, 0878565/8, 0882682/9, 0882882/9, 0978265/9, 0978462/9.

Hydromeliorácie š.p. neevidujú hydromelioračné zariadenia v ich správe. Orná pôda západe od obce označená Dielik je odvodnená. Rastlinná výroba je charakterizovaná ťažkými výrobnými podmienkami, keďže k.ú. je situované v podhorskej oblasti, časť k.ú. sa nachádza v chránených prírodných oblastiach a pásmach hygienickej ochrany. Ide teda o územia s prísne limitovaným výrobným zámerom a zvýšenými nárokmi na ochranu životného prostredia. Pôdny fond sa využíva v kultúre trvalých trávnych porastov.

V k. ú. obce sa nachádza poľnohospodárske družstvo PD Javorina Malcov so sídlom v Malcove, ktoré hospodári na ploche ha 570 ha a zamestnáva cca 2-3 osoby z obce (Dotazník obce 04/2013). PD združuje sedem obcí s celkovým počtom zamestnancov 45. Jeho poľnohospodárska

produkcia je zameraná širšie - pestovanie obilnín (pšenica ozimná, raž ozimná, ovos a jačmeň jarný) a chov oviec, hovädzieho dobytku na mlieko a mäso. Rozšírený je chov oviec s odchovom plemenných baranov, veľkonočných jahniat a výrobu mlieka.

Poľnohospod. činnosť v HD v súčasnosti zaniká. ÚPN navrhujeme jeho transformáciu na bývanie a OV.

Návrh

Demografický rozvoj vychádzajúci zo schváleného Zadania si vyžaduje zastavanie prieluk i ucelených zón v zastavanom území obce. ÚPD rieši rozvoj obce prevažne využitím plôch v zastavanom území obce a časť aj mimo – v nadväznosti na zastavané územie. Záber PP je na 25 nových lokalitách..

Celkovo je navrhovaných na záber 13,6572 ha, z toho PP je 9,5111 ha, z toho v zastavanom území 5,9554 ha a 3,5557 ha mimo zastavaného územia. Záber najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy je v rozsahu 2.2258 ha.

2.17 Komplexné hodnotenie navrhovaného riešenia, najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Obec je súčasťou mikroregiónu Bardejov - Horná Topľa a záujmového územia okresného mesta Bardejov, kde aj prirodzene gravituje - tu je vyššie obč. vybavenie a pracovné príležitosti a tvorí jeho prirodzené ťažisko. Od Bardejova je vzdialená 19 km. Obec čiastočne spadá do Malcova.

Podľa Regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike je obec súčasťou Šarišského regiónu cestovného ruchu a rekreačného krajinného celku - RKC Čergov. Podľa ÚPD VÚC je súčasťou rekreačného krajinného celku č.XII Busov. V neďalekej obci Čirč je cestný prechod do Poľska. Obec je nástupným bodom do Ondavskej vrchoviny a Čergova. Modrá a zelená turist. trasa má východisko pri kostole v Livove. Modrá je vedená po južnej a červená po západnej hranici katastr. V priestore Malého Minčola. Tu sa napája i žltá, prechádzajúca údolím Večného potoka v smere Lenártov. Okolité lesy sú aj poľovníckym revírom.

Do k.ú.obce zasahuje chránené územia NATURA 2000 - CHVÚ Čergov a PR Livovská Jelšina. Celé k.ú. je súčasťou OP III° a časť zastavaného územia je súčasťou OP II° povrchového vodárenského zdroja. Okrajom katastrom prechádza plánovaná preložka cesty I/77. Obec je nástupným bodom do okolitej krajiny a plní úlohu chalupárskeho zázemia mesta Bardejov.

Mimoriadnou kultúrne – historickou a duchovnou hodnotou je drevený kostolík a jeho širšie urbanistické a krajinárske začlenenie.

Navrhovaná urbanistická koncepcia celého k.ú. tvorí vyvážený celok. Ďalší rozvoj obce je postavený prevažne na skompaktňovaní zastavaného územia a zhodnocovaní jestv. funkčných plôch. Nové obytné plochy budú dotvárať charakter obce s cieľom uchovať jej harmonický vzťah k prírode.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že obec a jej celé k.ú. má predpoklady pre ďalší komplexný rozvoj.